

ПРОПОВЕДИ

от д-р Виктор Шепърд

пастор в Канада и професор по философия

Том 8

превод от английски: Димитър Працинков

2011

Информация за Виктор Шепърд

Роден през 1944, ръкоположен като пастор в Обединената църква на Канада през 1970, служил в нея повече от 25 г. и я напуснал, поради несъгласие с нейната теология. Присъединил се към Презвитерианската църква. Професор по философия и теология. Изследовател на учението на Джон Уесли. Автор е на академични монографии за Уесли, Мартин Лутер и Калвин. Преподава в университети в Канада и в Оксфорд, Англия. Автор е на няколко книги и много проповеди. Продължава да служи като пастор.

Съдържание

1. Твоята вяра те изцели (спаси); иди си с мир	3
2. Терор и трагедия	6
3. Това може да се случи и тук	10
4. Той идва, но кой е Той?	13
5. Три гледни точки за това, какво е църквата	16
6. Три подхода към живота	19
7. Три характерни черти на Божието царство	21
8. Тримата мъдрци и еврейското дете	25
9. Тройно обръщане	28
10. Трябва ли Библията да бъде цензурирана?	32
11. Тъй като Бог толкова обикна света	35
12. Тълкуване на Пс. 15	38
13. Тълкуване на Пс. 16	40
14. Тълкуване на Пс. 119	44
15. Тялото е важно нещо	47
16. Участие, участие, участие	50
17. Ученичеството не е само сражаване, но винаги е сражаване	54
18. Филип Меланхтон	57
19. Християнското разбиране за материализма	61
20. Християнското разбиране за работата	64
21. Четири важни черти на служението на църквата	67
22. Четири въпроса	71
23. Ядката на евангелието	74
24. Яков Лудвиг Феликс Менделсон-Бартолди	77

Твоята вяра те изцели (спаси); иди си с мир

Марк 5:34; Марк 10:52; Лука 17:19

Аз не обичам интелектуалните сноби и поради това не искам да приличам на тях. Ако в проповедите си постоянно насочвам църквата към езика и значението на текстовете от Библията, аз правя това, защото съм убеден, че възстановяването на библейския език и на смисъла на библейските думи е от жизнено важно значение за живота ни в Христос. Правейки това, аз не се самоизтъквам и не обезкуражавам хората да не четат Библията самостоятелно, а просто се опитвам да помогна доколкото мога с цел хилядогодишните текстове да ни стават ясни и разбираеми.

Днес ще изследваме няколко случая, когато Господ е казал: *“Твоята вяра те изцели; иди си с мир.”* На гръцки изразът **“те изцели”** означава **“те спаси.”** Важно е да знаем това, защото хората, които Исус е изцели наистина са “излекувани.” Но освен че ги е излекувал от някакво заболяване, Исус ги е и “спасил.” По същия начин трябва да размишляваме над думата “мир.” Когато ние, съвременните неевреи чуем думата “мир,” веднага се сещаме за мира вътре в нас, за мира в мозъка и за липсата на безпокойство. Обаче когато слушателите на Исус чували думата “мир”, на първо място те не са се сещали за мира в разума, а за думата “шалом,” която обикновено се превежда като “мир”, но има по-широк смисъл. За евреите думата “шалом” има смисъла на “спасение.” В Библията “шалом” означава възстановяване на взаимоотношенията с Бога, които са излекувани. **“Спасение”** и **“Божие царство”** са синоними. Да влезеш в Божието царство и да знаеш за спасението, давано от Бога е едно и също.

Когато Исус казва: **“Иди си с мир”** той няма предвид само мира в мислите, а нещо много по-голямо и по-богато. **“Иди си с мир”** означава **“върви напред в спасението на Бога.”** “Мирът”, това е реалността на възстановяването в Божията ръка. Християните отиват, за да живеят в този мир и в това спасение. А след като живеем в това спасение, ние трябва да черпим сили от него и наистина на имаме мир в себе си тук, на земята. Казвайки **“Твоята вяра те изцели; иди си с мир”**, Исус всъщност казва: **“Чрез твоята вяра в царя, чрез вкопчването ти в мен, ти стигна до положението да живееш в истината и реалността на Божието царство. След като си дошъл да живееш в царството, т.е. след като вярата ти те е спасила, живеи, черпейки сили от нея. Продължавай да вървиш още по-навътре в тази истина, която знаеш, че е непоклатима.”** А когато вървим напред в това царство и в това спасение, което не може да бъде разклатено, ние установяваме, че сме владяни от мира вътре в нас. По време на земното си служение Исус е срещал хора, които са страдали от различни проблеми. Той многократно ги изпращал да вървят по пътя си с думите **“Твоята вяра те изцели; иди си с мир.”** Днес ще разгледаме три такива случая:

Първо. Една обикновена жена, която от дълги години боледувала от кръвотечение си казала: **“Ако мога само да се докосна до края на дрехата на Исус.”** Тя всъщност даже не докоснала края на дрехата му, а ресните на неговия молитвен шал. Всички евреи носят под дрехите си такъв молитвен шал. Четирите ресни на този шал играят ролята на ежедневно напомняне, че Божията истина и необятността на Бога достигат до четирите краища на света. Тези ресни са се показвали под връхната дреха на Исус. Жената, която в продължение на 12 години страдала от кръвотечение е считала, че няма какво да губи. Единствената ѝ надежда и желание е било да докосне нещо от Господа, за да получи спасението от Бога и така да оздравее.

Дали тя е била суеверна? Според мен до известна степен тя е била суеверна. В края на краищата докосването до дрехата на който и да е не е донесло каквото и да е на докосващият. Обаче на подсъзнателно ниво жената е искала да установи контакт с Исус. Онова, което винаги се е ценяло от Бога не е някоя случайна проява на религиозност, която често пъти е примесена с вяра. Бог цени това, че хората искат да установят контакт с Исус Христос, даже когато правят по единственият начин, който познават. Жената от разглежданата история може да е имала малка или голяма вяра в Исус, както в това, което е вярно, така и в онова, което не е вярно. Но онова, което тя е вярвала или не е вярвала за него не е било най-важното. Жената е разбирала, че ако се докосне до Исус, по някакъв начин целият ѝ живот ще променен из основи.

Когато бях студент последна година по философия в Университета в Торонто, веднъж обядвах с една студентка по история, който беше разтревожена и разтърсена от хаоса в света и в личния си живот. Тя не беше израсла в християнско семейство и не беше чувала за евангелието. Но въпреки това, поради някаква причина, известна единствено на Божието провидение тя считаше, че Исус Христос може би е ключът към спасението и към нейния външен и вътрешен мир. Тя започна да посещава курсовете за подготовка на кандидатите за членове на църквата. Имаше много курсове, които трябваше да посети. В тях се обсъждаха много религиозни теми, за мястото на ангелите, за ролята на Мария, за естеството на причастието и разбира се за превъзходството на деноминация “А” над деноминация “Б.” Един ден по време на обяда тя ми каза, че е напуснала курса. Тъй като беше разстроена и огорчена, тя ми каза: **“Единственото, което исках да направя беше да установя контакт с Исус Христос.”**

Колкото и проницателни да станем в разбирането на християнството, нека да помним от къде са

започнали 12-те ученици на Исус. Единственото нещо, което са знаели, когато са срещнали Исус е, че животът с Исус Христос ще бъде по-добър отколкото животът без него. В неговото присъствие безпорядъкът в света отстъпва пред Божието царство така, както безпорядъкът вътре в самите тях отстъпва пред мира. Когато сме отделени от неговата компания, както външният, така и вътрешният безпорядък си останат непроменени. Когато станало трудно да бъдат негови ученици и част от последователите му го напуснали, Исус се обърнал към 12-те си ученици и ги запитал: *“Да не искате и вие да си отидете”* (Йоан 6:67)? Говорейки от името на всички ученици, Петър му отговорил: *“Господи, при кого да отидем? Ти имаш думи на вечен живот и ние вярваме и знаем, че Ти си Христос, Син на живия Бог, святият Божий”* (Йоан 6:68-69). Когато сме поставени под голямо житейско напрежение, когато наистина сме натоварени с тежък товар, аз съм установил, че религиозната прецизност не ни помага много. В такива моменти не е важно, дали вярваме в някои подробности от учението на Калвин или на Лутер. Когато наистина сме загазили, тогава единственото за което се молим е: *“Ох, ако можех просто да вляза в контакт с Господа.”* А установяването на този контакт е много по-проста работа, отколкото си представяме.

Но истината е, че ако в живота нещо е просто, то не е лесно. За жената е било проста работа да се пресегне и да докосне Исус, но това не е станало лесно. Тя е трябвало да стигне до него, преминавайки през тълпа от мъже, които не са разбирали и никога нямало да разберат проблемът на нейното кръвотечение и унижението, което този проблем ѝ причинявал. Несъмнено някои мъже са я пропъждали, считайки че е глупава, а други – че е досадна жена. Сигурно някои от мъжете са ѝ отправяли вулгарни и неприлични забележки, които е недостойно да бъдат изговаряни даже когато човек е сам. Но жената е упорствала, въпреки че даже простата упоритост не е лесна работа.

Днес хората трябва да притежават смелост, за да са упорити. Днес е нужна смелост човек да се пресегне, когато останалите хора се присмиват и се подиграват. Нужна е смелост, когато живеем в днешното лъже-усъвършенствано общество, в което хората приравняват вярата с детинщината и скептицизма със зрелостта. Но въпреки това ние упорстваме да се докоснем до Исус, защото сме открили безпорядъка вътре в нас и в света около нас. И докато се протягаме към него, ние установяваме, че нашият Господ е направил за нас не само онова, което сме очаквали да направи, а даже още повече. Защото ние, намирайки се в обществото на безброй други християни, го чуваме да ни казва: *“Ти не си ме докоснал напрасно. Твоята вяра те изцели; иди си с мир.”*

Второ. След като установим контакт с нашия Господ, след като сме направили това съдбоносно начало, ние започваме да се стремим към още нещо. Сега, когато живеем в Божието спасение, в Божието царство, мирът който притежаваме ни освобождава и ни позволява да видим онова, което преди това не сме виждали. Когато казвам “ни освобождава” аз имам предвид точно това. В края на краищата, ако сме отделени от промяната, която Бог извършва в нас, ние всъщност не искаме да виждаме, колкото и много да казваме, че искаме. Психологически експерименти са доказали неопровержимо колко голямо е желанието на хората да видят онова, което искат да видят и същевременно, че хората не са способни да видят това, което не искат да видят.

Тогава кои хора искат да видят и да разберат? Само онези, чието живеене в компанията на Исус Христос ги освобождава и те престават да се страхуват от онова, което могат да видят, ако бъдат направени да виждат. Поради тази причина Исус задал на слепият просяк Вартимей един въпрос, който на пръв поглед изглежда глупав: *“Какво искаш да направя за теб”* (Марк 10:51) Придобил смелост от присъствието на Исус, Вартимей му отговорил: *“Аз искам да виждам. Наистина искам да виждам.”* И той бил направен да вижда. А след това Господ му казал: *“Твоята вяра те изцели; иди си с мир.”*

Истината е, че ако бъдем излекувани, в резултат от установяването на контакт с Исус Христос, ние освен това ще бъдем направени да виждаме. А ако ще бъдем направени да виждаме по-проницателно, даже успокояващо, единствено нашия Господ може да направи това. Със сигурност той много рядко прави това директно, т.е. ние не получаваме способността да виждаме благодарение на собствените си усилия. Най-често нашият Господ ни довежда до състоянието да виждаме чрез поведението и отношението на някой друг човек, на когото вярваме и когото обичаме.

На няколко пъти в живота ми огледалото беше поставяно пред лицето ми. Повярвайте ми, това е болезнено и притесняващо. Тук нямам предвид ситуацията, когато някой в продължение на месеци чака, за да “му застанем на мушката” и той да дръпне спусъка. Иначе казано, нямам предвид ситуацията, при която някой публично ни обижда, оскърбява или унижава. В подобна ситуация ние можем да бъдем толкова смаяни и ужасени, че даже да не успеем да се защитим. Не говоря за такава ситуация, а за ситуация, при която човек, на когото вярваме и за когото знаем, че наистина ни желае само най-доброто – колега, приятел, съпруг или съпруга – внимателно ни се противопоставя с онова, което никога не сме признавали за себе си. Това всъщност е непряка форма на докосване от страна на нашия Господ, с цел най-после ние да можем да видим онова, което до сега не сме се осмелявали да признаем.

Една-две години след пристигането ми тук, т.е. когато бях имал време няколко пъти да посетя събиранията на пасторите от нашата деноминация, веднъж в края на едно такова събрание един стар пастор ме прегърна през рамото и ми каза топло, без никаква агресия и заплаха в гласа си: “Викторе, ти имаш много дарби, но ти липсва дара на кротостта. А ти знаеш, че кротостта е един от плодовете на Светия Дух. Ти сам си пречиш.” Дали му се обидих? Точно обратното, в думите му съзрях казаното от Господа: “*Твоята вяра те изцели; иди си с мир.*” Веднъж се оплаквах пред жена си от очевидната студенина на една жена, която беше съпруга на мой приятел. Жена ми прекъсна оплакванията ми и каза, без никакъв намек на неприязън: “Не мисля, че тази жена е студена. Проблемът не е, че тя е студена, а в това че тя не иска да флиртува с теб.” Образно казано, след този внезапен удар веднага паднах на земята. Кажете ми: аз наистина ли флиртувам? Но вероятно е по-добре да не ми отговаряте, преди да съм се убедил, че ме обичате.

Не бива да пропъждаме човека, който кротко ни казва, че се отнасяме презрително към много хора, тъй като начинът ни на говорене е изпълнен със сарказъм. Някой трябва да ни каже, ако сме свикнали да си служим с преувеличения, лъжи или заблуждения. Трябва да чуем и да се съгласим с децата си, ако те се осмелят да ни кажат, че за нас изглежда не е важно онова, което те правят, а е важно как това влияе на репутацията ни.

Истината е, че има много малко тайни за всеки от нас. Интимните тайни не са равностойни на потайността. Интимните тайни са съществено важни за умственото здраве. Интимните тайни са добро нещо и нека де не се отказваме от тях. **Но интимните тайни и потайността не са едно и също нещо.** Онези неща, които са и трябва да бъдат интимни тайни съвсем не е нужно да бъдат крити зад потайността и много рядко са тайна. С други думи, **другите хора “разкриват тайните ни” много по-бързо и точно, отколкото ние си мислим.** Поради това не трябва да си мислим, че хората грешат, когато ни помагат наистина да разберем, че се възмущаваме и завиждаме на късмета и успеха на някой човек; че сме враждебно настроени към хора, чието мнение просто се различава от нашето и че сме безразлични към хората, които не ни ласкаят. Когато сме в компанията на Исус Христос, ние искаме да виждаме. Исус не само ни дава възможност да видим заболяването си, но и ни изцелява. Когато излекува слепотата ни, той ни казва: “*Твоята вяра те изцели; иди си с мир.*”

Трето. Да бъдем излекувани означава нещо повече от това да установим контакт с нашия Господ, както и с това да бъдем направени да виждаме. Да бъдем излекувани означава да станем благодарни. Иначе казано, благодарността е отличителна черта на нашето спасение. Исус излекувал 10 прокажени. Девет от тях без да се замислят си заминали, но десетият се върнал и според думите на Лука “*падна на лице при нозете на Исус и Му благодареше.*” (**Коментар:** При това той е бил самарянин, а останалите 9-има са били юдеи, но не са се върнали да благодарят. Д.Пр.) Тогава Исус му казал: “*Стани и си иди. Твоята вяра те изцели*” (Лука 17:16, 19). Ясно е, че благодарността е задължителна съставна част на вярата. **Вярата е истинска само тогава, когато в нея има благодарност към Господа.**

През 1563, когато Европа била обхваната от размирици и животът на хората е бил поставен в най-голямата опасност, която можем да си представим, двама млади мъже написали онова, което се оказало перлата в короната на документите от епохата на Реформацията, така наречения Хайделбергски Катехизис. Целта на този документ била да подхранва и да засилва вярата, когато тя е била атакувана от всички страни. Катехизисът съдържа 129 въпроси и отговори и е разделен на три части: “Нешастието на човечеството,” “Изкуплението на човечеството” и “Благодарност.” Третата част “Благодарност” обсъжда целият живот на християнина: Десетте заповеди и подчинението, което им дължим; слугуването на ближния, молитвата, разкаянието и духовната дисциплина. С други думи, **целият живот на християнина е събран в една единствена дума: благодарност.**

Нашите праотци от епохата на Реформацията са били прави: благодарността наистина обхваща целия живот на християнина. Благодарността към Бога ни отдалечава от нас самите и същевременно неутрализира вайкането ни за собствената ни съдба и завистта ни към съдбата на другите. Единствено непрестанната благодарност към Бога ще продължава да привежда начина ни на живот в съответствие с Заповедите на Бога, докато много хора около нас не разбират защо трябва да се подчиняваме някому. Благодарността към Бога е спасителната лодка на нашето публично служение и ни смирява пред Бога, когато сме насаме с него. **Единствено благодарността към Бога ни прави свободни, за да работим безрезервно в полза на другите, които не могат да ни платят и даже не ни забелязват.**

За благодарността може да се кажат още неща и по-конкретно, от какво ни предпазва благодарността. Когато в Рим.1 говори за хората, чието несмислено “*сърце се помрачи*” и чието поведение е уродливо, Павел стегнато и ясно посочва причините за помрачаването на тяхното мислене и за уродливостта на поведението им: “*Защото, като познаха Бога, не го прославиха като Бог, нито му благодариха*” (Рим.1:21). Неблагодарността води до духовен упадък, а духовния упадък води до уродлив начин на живот. Когато казал на благодарният човек, който излекувал от проказата: “Твоята вяра те изцели и те спаси”, нашият

Господ не е преувеличил. Няма съмнение, че останалите 9 бивши прокажени, подобно на десетия, повече не са боледували от проказа. Но за разлика от деветте, десетият прокажен се е върнал, за да благодари на своя изцелител за това, че е излекувал не само проказата му, но и вътрешния му живот, в резултат от което той започнал да живее почтено и праведно.

Каква е общото между хората, които разгледахме днес? Единият от тях е една отчаяна, но смела жена, която е знаела, че само ако успее да докосне Исус и да установи контакт с него, както външният, така и вътрешният ѝ свят ще се променят и безпокойството ѝ ще бъде заменено с мир. Другият е един слепец, който е знаел, че ако се подчини на докосването на Исус, ще прогледне и ще види неща, които не е виждал преди. Третият е един излекуван от проказа, който е знаел, че трябва да благодари на Исус заради това, което е направил за него.

Какво е общото между нас и тези хора? **Ние трябва да се стремим да установим контакт с Исус Христос**. След като установим контакт с него и се зарадваме от новите си отношения с него, ние трябва да искаме той да ни направи да виждаме, иначе ще си останем слепи за духовните си недостатъци, които не са тайна за другите хора. След като Исус отвори очите ни да виждаме, ние трябва да искаме да благодарим на нашия Господ за изненадващата му милост и тогава ще го чуем да ни казва: “Твоята вяра те спаси. Сега си върви с мирът на Бога, защото както вътрешният, така и външният ти живот завинаги е направен различен.”

Терор и трагедия

коментар на случилото се на 11.09.2001

Като вас и аз наблюдавах по телевизията как гореше Световният търговски център, как огромни кълба дим излизаха от прозорците на горните етажи, а хората се навеждаха през тях, осъзнавайки както мъките и смъртта, които ги очакваха ако не скочат, така и ако скочат. Наблюдавах и как другия пътнически самолет се връза във втората кула и я запали. Наблюдавах как двете кули се сгромолясаха и погребяха под руините си няколко хиляди човека. Тези кадри многократно бяха показвани по телевизията. **Когато ги гледах, аз се опитвах да си представя какво щеше да се случи с мен, ако се намирах в горящите и сгромолясащи се кули**. Опитвах се да си представя ужаса в сърцето на пострадалия, гърчовете на психиката му, чисто физическия ужас от това, че стъкла и парчета бетон чупят костите му, както и паниката от задушаването. Не можем да си представим страданията, на които са били подложени жертвите от този терористичен акт.

Много хора питат: **“Защо Бог позволява хората да страдат така?”** Когато питаме: “Защо хората страдат?” ние считаме, че всеки, който притежава даже половината от добротата и могъществото на Бога, би направил всичко възможно, за да програмира вселената и хората по такъв начин, че никога да няма страдание. Задавайки този въпрос, **ние считаме, че** ние, хората, които задаваме този въпрос, **можем да останем такива, каквито сме** – личности (а не животни или предмети), чиято интелектуална природа е такава, каквато я познаваме, **даже ако бъдем препрограмирани така, че да не можем да страдаме**. Но дали това е възможно?

Задаването на въпроса “Защо хората страдат?” изисква високо ниво на абстрактно мислене, което е възможно само при наличието на много вещ ум и сложна нервна система. Нито жабата, нито дроздът задават този въпрос. Дроздът въобще не се притеснява, когато изяжда личинката, въпреки че тя се съпротивлява, когато е убивана. Дроздът просто инстинктивно убива и изяжда, така както и личинката инстинктивно прави всичко възможно, за да оцелее. Но ние, хората, сме различни. Ние не действаме инстинктивно; ние задаваме въпроси. За да попитаме: “Защо има страдание в свят, който е управляван от Бога?”; за да разберем че това е проблем и да сме способни да формулираме въпроса: всичко това изисква да притежаваме извънредно сложна нервна система. Сложна нервна система, която да ни позволи да разберем проблема и да формулираме въпроса е същата сложна нервна система, която ни прави извънредно способни да усещаме болката.

Задавайки въпроса **ние считаме, че можем да притежаваме** необикновената привилегия да можем да разсъждаваме, **без да се налага да страдаме**. Но нека да повтора: сложната нервна система, която ни позволява да мислим е същата нервна система, която е извънредно чувствителна на болката и страданието. Оказва се, че когато питаме: “Защо Бог позволява ние да страдаме?”, ние всъщност питаме: “Защо Бог не ни е създал така, че да можем да мислим достатъчно задълбочено и да сме способни да зададем въпроса за страданието, но в същото време да сме лишени от способността да страдаме?” **Но не ви ли се струва, че този въпрос е нелогичен?** Ако бяхме попитали: “Защо Бог не направи кръгът да е квадратен?”, ние веднага щяхме да видим глупостта на това предложение и никога не бихме обвинявали Бога, че не е направил кръга да е квадратен, тъй като това очевидно е нелогично и глупаво. Никой не обвинява Бога за това, че не е

създал нещо глупаво.

Тъй като притежаваме извънредно голяма чувствителност към страданието, ние трябва да признаем, че чувствителността ни към болката е извънредно важна за нашето самоопазване. Чувствителността към физическата болка е важна, ако искаме да оцелеем във физическият свят. Например за да не падне, възрастна жена, която е загубила чувствителността на ръката си, се подpira на горяща печка и си изгаря ръката. Но способността ни усещаме страданието е и способност да усещаме насладата. Ако бяхме безчувствени към болката, това би означавало да сме безчувствени и към насладата. Всеки човек знае, че онези части от тялото ни, които са най-чувствителни на болката, са и най-чувствителни на насладата. Тези способности на разума и емоциите ни, които са най-възприемчиви към насладата, са и най-възприемчиви към болката. **Поради това е глупаво и нелогично да обвиняваме Бога, че не ни е направил невъзприемчиви към болката, но възприемчиви към насладата.**

А когато престанем да мислим за собствената си наранимост от страданието, ние се замисляме за способността си да причиняваме страдания на другите хора и задаваме въпроса: **“Защо вселената е направена така, че хората да страдат поради жестокостта на друг човек?”** Задавайки този въпрос ние забравяме, че след като вселената е направена така, че хората да страдат поради жестокостта на други хора, това в същото време ни дава шанс другите хора да ни помогнат.

Съществуването на хората е много по-взаимосвързано, отколкото си представяме. Например брака ни дава възможност да получаваме такава утеха от своя съпруг или съпруга, каквато никой друг не може да ни даде. Същевременно бракът дава възможност на съпруга или съпругата ни да ни причини такова страдание, какво друг човек не може да ни причини. Животът на всеки човек е свързан с членовете на семейството му, с близките и със съседите му и с колегите му. Политически ние сме свързани с другите си сънародници. Емоционално сме свързани с хора от цял свят, много от които никога не сме срещали и няма да срещнем. Тази наша взаимосвързаност с другите хора прави възможно както те да ни помагат, така и да ни навреждат. **Ако не можехме да бъдем мразени, ние не бихме могли да бъдем обичани.** Надявам се това, което казах да ви помогне да разберете, че **страданието е неизбежно.**

Въпреки казаното до тук аз съм наясно, че във връзка с трагедията на 9.09.2001 в Ню Йорк все още не съм дал отговор на въпроса, защо Бог позволява такива неща да се случват, още повече, че тази трагедия беше причинена от преднамерено жестоки хора и това стана пред очите на хората от целия свят. Вярно е, че в историята е имало и други подобни случаи, при които са загинали още повече хора, но тези трагедии не са били наблюдавани по телевизията на живо. Една от тези трагедии е свързана с масовото убиване на деца в периода 1939-1945. Първо родителите на тези деца били убивани чрез задушаване в газови камери, а след това трупите им са били изгаряни в пещи. Децата не били убивани в газовите камери, а били хвърляни живи в огромни пещи. Аз не се разстройвам лесно психически, но всеки път когато гледам документален филм за тези престъпления усещам, че съм много близо до нервен срив. Виждал съм снимки на деца, скупчени зад ограда от бодлива тел на ж.п. гари, които очакват да дойде влака, който ще ги откара на мястото, **където ще бъдат убити - 1,5 мил. деца.** Можете ли да си представите ужаса и мъката на едно 9-годишно дете, което е отделено от родителите си, натикано е в товарен вагон и е пътувало няколко денонощия, за да пристигне в Аушвиц или в някой друг концлагер? Защо Бог е позволил това?

В светлината на това, което казах искам да споделя с вас колко съм нещастен, когато чета бестселъра на Харолд Кушнер “Когато на Божиите хора се случват лоши неща.” Разочарован съм от тази книга по няколко причини.

Първо, **в тази книга въобще не се говори за Божиата любов.** Предвид истината, че Бог е любов, че природата на Бога е любов, в тази книга има крещяща липса на този факт.

Второ, тъй като не се казва, че Бог е любов, цялата книга е едностранчива и небалансирана. Кушнер пише: *“Считам, че лошите неща, които ни се случват нямат никакъв смисъл за нас, когато ни се случат.* (Аз съм съгласен с това.) *Тези лоши неща ни се случват не поради някаква добра причина, която би ни накарала да ги приемем с готовност.* (И с това съм съгласен.) **Но ние можем да освободим тези трагедии от тяхната нелогичност, като им внушим някакъв смисъл.” Категорично не съм съгласен с последното изречение!** Как можем да освободим тези трагедии от тяхната нелогичност, като им внушим някакъв смисъл? Всеки смисъл, който им бъде внушен ще е произволно избран. **А произволният смисъл не е истинският смисъл.** Всеки вид внушение е просто друга форма на манипулиране и лъжа. Какъв смисъл е трябвало да внушат в холокоста тези хора, които са били жертва на това събитие? И защо да се внушава един смисъл, а не някой друг? И как внушеният по такъв произволен начин смисъл ще освободи трагедията?

Книгата на Кушнер е опит да се оправдаят Божиите методи с човешка логика и то пред лицето на човешкото страдание. Такива едностранчиви опити образно казано, поставят Бог на съдебната скамейка и след това предоставят доводи, които го оправдават и така ни позволяват да продължим да вярваме в него

след трагедията, да вярваме, че той действително е милостив и добър, независимо от многото неща, които противоречат на това твърдение. Във всички такива книги се счита, че ние знаем какво ще се случи в света, а дотогава, докато се случват неща, които не би трябвало да се случват, Бог е поставян на подсъдимата скамейка и ние трябва да създадем доводите, които ще го оправдаят, ако искаме да вярваме в него.

А сега нека да поразсъждаваме **дали въпросите, които си мислим, че са правилни са наистина правилни.**

Например въпросът: “Ако Бог е изцяло добър, той е длъжен да коригира смъртоносните стечения на обстоятелствата, когато те се появят на света; ако Бог е всемогъщ, то той е длъжен да коригира такова стечение на обстоятелствата. А тъй като смъртоносното стечение на обстоятелствата очевидно не е коригирано, тогава или Бог не е изцяло добър, или не е всемогъщ, нали?” След като сме задали този въпрос, ние си поставяме за цел да се опитаме да премахнем подозренията, свързани с Божията доброта или с неговото могъщество. Ние считаме, че въпросът ни е правилен и че даже това е единственият въпрос, който основателно може да бъде зададен. **Но този въпрос не е бил считан за важен до 18 век и по-точно до епохата на Просветлението. Въпросът, който току-що зададохме е бил зададен за пръв път от мислителите на Просвещението, които даже на са били християни.** Атеистите от Просветлението през 18 век са задали този въпрос и тогавашните християни са счели, че това е логичен въпрос. Но не така са мислели християните от Средновековието, за които този въпрос не е бил важен, **въпреки че са страдали във физическо отношение много повече, отколкото страдаме ние сега.** Този въпрос не е бил важен и за християните от древността, нито за християните от библейската епоха. Основният въпрос в библейската епоха **не е бил въпросът: “Защо?”, защото тогавашните хора са знаели защо: защото цялото творение е измъчвано от сатаната.** Те са знаели, че то няма да бъде вечно измъчвано, а само засега. Поради това **основният въпрос на библейската епоха е бил: “Колко дълго?** Докога ще очакваме момента, в който Бог ще прекъсне това състояние на нещата? Какво е това, което го забавя?”

Замислете се за библейската епоха и за Йоан Кръстител. **Йоан и Исус са били братовчеди.** Те не само са били роднини по кръв, но и по призвание. Йоан започнал публичното си служение преди Исус и служението му е било прекъснато внезапно, когато една порочна жена поискала той да бъде обезглавен. Какво е направил Исус, когато научил за смъртта на Йоан и за начина, по който това е станало? **Дали Исус е казал: “Нуждаем се от нещо, което да оправдае пътищата на Бога! Нуждаем се от обяснение за това, как е могла да се случи ужасната смърт на Йоан в свят, който е управляван от Бога, чиято любов е могъща? И ако не намерим такова обяснение, тогава вероятно ние няма да можем да вярваме в Бога?”** Това ли е казал Исус? **Не, той не е казвал това.** Когато главата на Йоан е била отрязана, Исус не извикал към небето: “Ти очакваш от мен да ти вярвам като на мой Отец. Но как мога да вярвам, че ти си мой Отец, след като Отец позволява детето му да бъде обезглавено? С оглед на това, което се случи с братовчед ми Йоан, от мен не може да се очаква да мисля, че аз съм ти мил!” Исус не е казвал това. Когато му разказали да ужасната смърт на Йоан, **Исус казал: “Време е да започна да работя.”** **От този момент е започнало публичното му служение** и той го е започнал с ясното разбиране, **че това, което се е случило на Йоан, ще се случи и на него, но е направил това с неотслабващата си вяра в Отца.** Целта, с която ви казвам това е следната: въпросът, който считаме, че е основен “Защо продължаваме да вярваме в могъществото на обичайния Бог, когато в нашия свят продължават да се случват ужасни неща?”, всъщност въобще не е бил основен за вярващите от епохите на написването на Библията, от древността и от средновековието. Този въпрос е зададен от атеисти от епохата на просветлението през 18 век, **а църквата погрешно счела, че той е логичен.**

Тъй като в семинарията “Тиндейл” преподавам един курс, **посветен на учението на Джон Уесли,** аз често говоря за семейството на Уесли. **Сюзане Уесли, майката на Джон и Чарлз, имала 19 деца.** Само 10 от тях оживели. Тъй като другите 9 умрели (8 от тях като бебета), сърцето на Сюзане било разбито. Не си мислете, че тя е останала незасегната, не си мислете, че сърцето ѝ не се е раздирало от болка така, както би се раздирало сърцето на всяка днешна майка. Прочетете какво е написала в дневника си в денят, когато домашната ѝ прислужница по невнимание задушила 3-седмичното бебе на Сюзане. Както тогава, така и сега смъртта на бебе е ужасна загуба за родителите. Има обаче една разлика: **даже когато се е молела на Бога за децата си, докато те са умирали в ръцете ѝ, Сюзане никога не е стигала до извода, че на Бог не може да се вярва, нито да се обича, нито да му се подчинява, нито да се държи за него.** Сюзане никога не е стигала до извода, че понеже сърцето ѝ е разкъсвано от мъката, тя ще отхвърли и изостави Бога.

До епохата на Просветлението хората са знаели, че живеят в свят, който е пълен с нещастни случаи, лошо стечение на обстоятелствата, болести, страдания, терор и смърт. Хората не са имали други очаквания. Те са знаели, че светът, тъй като е прокълнат и задирян от дявола, е пълен с предателства, несправедливости и непредвидими трагедии. А тъй като поради Просветлението ние имаме много по-различни очаквания, то какви са тези очаквания? **(Коментар: Апологетите на Просветлението наричали Средновековието с името „Тъмните и мрачни векове“, в които нищо хубаво не се е случило и са ограбили и приписали на себе**

си наследените достижения на науката и в културата и изкуството, за да създадат химерата за вечния напредък на човечеството, което през 20-я век се коронова ненадминатото варварство и жертвите на две световни войни. Това е „върхът“ на човешкия напредък. Д.Пр.)

Ние очакваме, че човечеството може да контролира напълно света и ставащото в него, че можем да контролираме всичко ставащо в живота ни. Замислете се за медицината. Просвещението ни внуши да очакваме, че медицината ще облекчи живота ни. Докато в миналото от лекарите се е очаквало да се **грижат** за болния, да облекчават болките му когато могат и накрая, да облекчат смъртта на болния, която е неизбежна, сега от тях се очаква да го **излекуват** почти от всяка болест. **Хората подсъзнателно очакват лекарите да ги направят безсмъртни**. А когато това не се случи, обвиненията за провала несъзнателно се прехвърлят от медицината към Бога.

По същият начин хората сега очакват от лидерите на нацията да са в състояние да решават буквално всички проблеми, а в миналото хората са очаквали лидерите да се грижат за народа. **Проблемът е, че лидерите не могат да излекуват нашия свят** и обвинението за тяхната неспособност несъзнателно се прехвърля към Бога. “Защо се случи вчерашната трагедия?” Този въпрос не се е задавал в древността. Този въпрос е зададен за пръв път не от хора, които са вярвали в Бога, **а от атеисти от времето на Просветлението, които решили, че в света няма нищо, което е не може да бъде контролирано от човека**.

Ние задаваме въпроса: “Защо Бог позволява...?” и очакваме отговор. Но Библията вече е дала отговора: **нашия свят се намира в ръцете на Сатаната, който е Принцът на този свят**. Забележете: **той е принц**, а не цар. **Христос е царят**. Следователно трябва да гледаме в царя. Нуждаем се от уверението и окуражението на царя и от неговата гаранция, че един ден ние ще бъдем освободени. В книгата “Евреи” се казва, че Исус е пионерът на нашата вяра. **Той не е открил никаква готова пътека, а преминавайки през страданията е отпикал пътека за нас**. След това се е върнал и осветява тази пътека, докато ние го следваме. Животът на Исус не е бил имунизиран против страдания и терор, поради което и ние не сме имунизирани, докато вървим по неговата пътека. Но той знае пътя до дома. Ние няма да извървим донякъде пътя с него, след което той да се обърне смутено към нас и да каже: “Извинявайте, но очевидно съм обърнал пътя и сега положението ви е безнадеждно като моето.” Чрез своето възкресение той е изминал целия път, който лежи пред нас.

Възкресението на Христос ни прави способни правилно да разбираме смисъла на неговия кръст. Кръстът показва, че Христос е понесъл всички страдания заради нас, че напълно се е оприличил с нас в нашите страдания, че нищо не може да ни попречи да сме с него както в живота, така и в смъртта. Неговото възкресение е доказателство, че нищо не може да ни попречи да бъдем наследници на неговата победа, която ни освободи от смъртта. На нас ни е дадена славна надежда: **“Тъй като самият Исус Христос премина през изпитанието на страданието, той е способен да помага на тези, които в момента преминават през своето изпитание.”** (Евр. 2:18 – мой превод) Добре е да запомним това наизуст така, както знаем името си.

Докога помним? Какво ще стане, ако не помним? Какво ще стане, ако някаква трагедия ни направи неспособни да помним? **Най-важното е, че Бог помни**. Неговото обещание към хората му, изречено от пророк Исаия, трябва да влезе в сърцата ни: **“Гравирал съм ви върху дланите си.”** (Ис. 49:16 – мой превод) Трябва да научим контекста на това обещание. По време на заточението им във Вавилон, израилтяните считали, че Бог ги е забравил. Чрез Исаия, Бог ги попитал: **“Може ли жена да забрави сущестото си бебе, че да не се смил над детето на утробата си? Даже те могат да забравят, но аз няма да ви забравя. Ето, гравирал съм ви върху дланите си.”**

Може ли майка да пренебрегне и даже да изостави детето, което е родила и отгледала? Да, може, защото ежедневно четем за такива случаи във вестниците. Но няма никакъв шанс Бог ще пренебрегне или изостави тези, на които е дал рождение.

Това може да се случи и тук

Ис. 6:1-8; Йоан 12:36-43

Знам, че сме преполовили семестъра и приближава крайният срок да представите работите си. С приближаването на този срок студентите стават по-тревожни, поради което може би сте дошли на днешната служба и с други мисли, освен възхищението и преклонението ви пред Бога.

Да, Исаия е седял сред другите богомолци в храма в Йерусалим, по време на друга служба, където от години се е покланял на Бога. Това което правили свещениците и богомолците в храма – пеене, молитви, проповядване, принасяне на жертвоприношения – било правено безброй пъти. И в този ден Исаия не очаквал да се случи нещо повече.

Но тогава то се случило. Точно когато Исаия нищо не очаквал. Случило се с него по време на богослужението, така както ми се е случвало и на мен и така както може да се случи на всеки друг. Какво се е случило? *“Видях Господа, седнал на трона, висок и издигнат и полите на дрехата му се носеха на таласи.”* Някой може да възрази: “Но Бог е дух и поради това не носи дреха с подмятани във въздуха поли.” Нека да не сме педантични. Нека да не обезличаваме тази случка в живота на Исаия, след която той се променил завинаги, така както се променил Яков след нощната си борба край потока Явок (Бит. 32:22-32), така както повалинето на Павел на пътя за Дамаск го променила завинаги, така както се случи с мен по време на една вечерна служба, когато бях 14-годишно момче и ме промени завинаги, и ме направи неспособен да отрека и да избягам от онова, което знам, че се извиси пред мен - поръчението да служа на Господа. Ето това се е случило на Исаия по време на богослужението. Защо това да не може да се случи и тук, в този параклис, по време на някое от нашите богослужения?

А какво по-точно се е случило на Исаия? *“Видях Господа!”* Почти. Той почти видял Господа. В Старият Завет се казва, че никой не може да “види” Господа и да остане жив. Стриктно казано, по време на видението, което променило живота му, Исаия е видял трона, дрехата и присъстващите. Тронът, дрехата и присъстващите посочват към Онзи, който никой не може да види и да остане жив. Исаия седял в църквата за хиляден път, без да очаква нещо повече от това, което вече се е случвало в миналото, когато неочаквано димът от тамяна, използван в богослужението, като символ на Божието присъствие, внезапно загубил значението си, защото Исаия осезаемо усетил присъствието на Бога.

Докато другите посетители в църквата седели отегчени почти до смърт, надявайки се, че пастор Бърборко ще се научи да спира, когато вече няма какво да каже, Исаия усетил как основите на сградата се разтресли, все едно че има земетресение. С отворените си от Светия Дух очи той видял серафимите, които величаели Божията святост и били скупчени около трона. Всеки серафим имал 3 чифта криле. С единият си чифт летели около Божия трон и прославяли Онзи, до който можел да се доближи единствено духовно събуденият. С вторият си чифт криле покривали очите си, но не и ушите си, с цел винаги да могат да чуват какво казва Бог, а не да се опитват да разгадават Божията неразгадаемост. С третият си чифт криле покривали краката си.

Всеки серафим викал: *“Свят, свят, свят.”* Знаещите иврит са наясно, че **в този език няма сравнителна или превъзходна степен на прилагателните**. На английски (и на български Д.Пр.) ние казваме “бърз, по-бърз, най-бърз,” а на иврит казват: “бърз, бърз, бърз.” Трикратното повторение на обръщението към Бог “свят, свят, свят” означава, че той е най-свят. Но тук не се казва, че Бог е най-свят в сравнение с някой друг, **а че Бог е уникално, неопикуемо и несравнимо свят**. Когато Исаия чул, че серафимите викат: “свят, свят, свят” около Божия трон, това завинаги запечатало в съзнанието на Исаия представата, че само Бог е свят. Това води до заключението, че **Бог е несравним**. Бог не може да бъде измерен по никакви човешки показатели и системи за измерване. **Бог е уникален, ненамалим и съществуващ сам за себе си Бог**.

Дали това е неясно, абстрактно, неосезаемо и трудно откриваемо? Не и за Исаия. Дали Бог е мимолетност, която не можем да открием? Точно обратното, Бог е най-плътната скала, която не можем да заобиколим. Никога няма да забравя деня, когато посетих моя професор по философия Емил Факенхейм по повод на едно есе, която трябваше да напиша. Той е световно известен философ, който сега е пенсионер и живее в Израел. Попитах го, дали мога да пиша на тема, която не беше включена в темите, които изучавахме. Исках да пиша за начина, по който се различаваха Жан Пол Сартр и Пол Тилич в разбиранията си за свободата. Факенхейм ми разреши. Около 5 минути говорихме за моето есе, след това той вдигна очилата на челото си, облегна се назад в стола си, постави крак на бюрото си, запали цигара и ми каза: “Достатъчно говорихме за философията. Нека да поговорим за Бога. Шепърд, ако съвременните хора въобще говорят за Бога, те си мислят, че той е нещо абстрактно, а ние, хората, сме реални. **А истината е точно обратна: Бог е реален, а ние сме абстрактни**. Бог няма никакви проблеми, а ние и нашето съществуване е пълно с проблеми. Шепърд, запомни завинаги: **не Бог е отговорът на нашите въпроси, а той е въпросът към нашите отговори. Ние, хората сме нереални и несигурни, а в Бог няма нищо несигурно.**”

Когато в Стария завет се казва, че Бог е “Единствено Святият”, текстът подчертава, че Бог се отличава от всички човешки представи. Бог се отличава от всичко, което няма стойност за него и не е вярно за него. Святият Бог е несравним с нищо друго. Веднъж Осия срещнал някои израилтяни, които били склонни да отмъщават. Тогава Осия чул Бог да казва: *“Аз няма да направя това, което вие искате да направите, защото аз не съм човек, а Бог, Святият сред вас.”* (Ос. 11:9 – мой превод) Докато седял в църквата, Исаия видял Господа и чул, че серафимите го възхваляват с думите: “Никой не е като него!” В този миг Исаия разбрал, че *“цялата земя е пълна с Божията слава.”* Божията слава е друга отличителна черта на Божията святост.

Когато осъзнал, че земята е пълна с Божията слава, Исаия получил усещането, че земята се тресе, все едно че ще се разчупи и се изплашил. Не можел да се задържи на краката си и си казал: *“Горко ми! Загубен*

съм!” За разлика от казаното в много псевдорелигиозни книги, той не си казал: “Колко смислено е това богослужение. Ще опиша случващото се, с цел и други хора проверят, дали и за тях то ще има някакъв смисъл.” **Не, Исая просто се изплашил.**

И защо е казал: “*Горко ми. Загубен съм, защото съм човек с нечисти устни и живея сред хора с нечисти устни; защото очите ми видяха царя, Господа на Силите.*”? Ясно е, че е ужасен. Какво означава човек с нечисти устни? **Устните изразяват това, което се крие в сърцето на човека. Нечистите устни означават замърсено сърце.** Исая знае, че сърцето му е нечисто, така както са нечисти сърцата и на другите хора. Тъй като сърцето му е нечисто, той няма шанс да изчисти устните си, за да е приемлив за Бога. Тогава дали другите хора около него могат да очистят устните му, както обичат да ни казват “колективистите”? Не, защото другите хора също са опетнени. **Единствено Бог може да очисти това, което сега е опетнено и загнило.** Но Исая е видял Бога и знае, че Святият Бог не очиства хората, които са го видели, а ги унищожават. Пламъкът не почиства крилетата на нощната пеперуда, а ги изгаря. Прекомерно силната светлина не подобрява способността на очите да виждат, а ги уврежда. “Горко ми! Загубен съм, защото очите ми видяха царя, Господа на Силите.” Ужасът е непоносим, смъртта е неизбежна.

Винаги трябва да внимаваме, когато говорим за Божията святост. Никога не трябва да си мислим, че можем да пробваме какво представлява Божията святост по същия начин, по който проверяваме дали водата във ваната е подходящо затоплена. Исая не казва, че Божията святост е по-наслаждаваща от соната за пиано на Моцарт, че е по-вкусна от добро ядене или че е по-стимулираща от вестникарска статия. Исая не е напуснал храма с представата, че в вследствие на това, че е видял Божията слава, сега той има достатъчно материал за проповеди за следващите 3 седмици. Исая не е излязъл от храма. Той не се е помръднал. Защо да мърдате, когато сте на милисекунди от унищожението?

Гьоте, най-великият поет на Германия, е казал: “**Никой не може да наблюдава абсолютното злато и да не полудее.**” Мисля, че той е бил прав. А Исая е знаел, че никой не може да види абсолютната святост и да остане жив. **Вероятно не можем да наблюдаваме златото и да не полудеем, но е сигурно, че не можем да видим Святия Бог и да останем живи.** Йоан, авторът на книгата Откровение внезапно видял възкресеният и възнесъл се Господ: “*чиито очи бяха като пламък, гласът му беше като шумът от много води, а лицето му беше като слънцето, когато свети с пълната си сила.*” Йоан ни казва, че в този миг паднал като мъртъв в краката на Господа. (Откр. 1:12-17 – мой превод)

Божията святост е въплътена в Божият Син. Това обяснява защо Петър, когато за пръв път видял Исус, паднал в краката на Господа и изплакал: “*Иди си от мен, Господи, защото съм грешен човек.*” (Лука 5:8) Петър е знаел, така както за знаели и Йоан, и Исая, че когато се срещнем със Святият Бог, единствената ни надежда за оцеляване, **е Бог да си отиде.**

Но дали винаги е така? Та нали Исая е оцелял след тази смъртоносна среща. И то не защото Бог си е отишъл от него. “*Тогава при мен долетя един от серафимите, като държеше в ръката си разпален въглен, който беше взел с щипци от олтара. И го допря до устата ми и каза: “Ето, това се допря до устните ти; вината ти е отнета и грехът ти е опростен.”*” (Ис. 6:6-7 – мой превод)

Можете ли да си представите какво ще усетите, ако бъдете докоснат някъде по тялото си с горящ въглен? А можете ли да си представите какво ще усетите, ако бъдете докоснат по устните, една от най-чувствителните части от тялото ни? Ще изпитате неопишуемо силна болка. Но даже когато болката шокирала Исая и коленете му се разтреперили, той е знаел, че това е нещо, което е трябвало да бъде направено. Сега вече той станал достоен да види Бога и да издържи на неговото свято присъствие.

За древните евреи олтарът е бил мястото, където са се извършвали жертвоприношения. Жертвоприношенията са били определените от Бога средства, чрез които опетнените хора могли да се доближат до Бога, който не може да вижда и да понася греха. Богомолците донасяли в храма най-добрите си мъжки животни, например овен. **Защо мъжки?** Всеки, който е свързан със животновъдството знае, че най-хубавото мъжко животно в стадото или табуна е нещо повече от доброкачествено животно; най-хубавото мъжко животно в стадото или табуна е използвано да оплождане на женските животни и е бъдещето на стопанина.

Когато 3-годишен състезателен жребец, като например Северният Танцър, който спечели надбягването в Кентъки, той не продължава да се състезава, докато навърши 13 години. При всяко надбягване конят рискува да си счупи някой крак, а това означава да бъде застрелян. Веднага след като конят докаже себе си, спечелвайки 1-2 големи надбягвания, той престава завинаги да се надбягва и се използва само като жребец, за създаване на поколение. Северният Танцър се състезавал само една година и след това в продължение на 25 години оплождаше кобили. Така той спечелил милиони долари за собственика си. Той е бил бъдещето на собственика си.

Най-доброто мъжко животно в стадото или табуна гарантирал материалното забогатяване на собственика си. А материалното забогатяване означава високопоставено положение в обществото. И всичко

това придава сила и власт. С други думи, да е собственик на печелившо животно означавало за собственика да “господства” над съседите си. За собственика да пожертва това животно означава да се лиши от богатство, предимства и власт. След като направи това жертвоприношение, вместо да “господства” над ближните си, този собственик ще може единствено да им служи. Правейки това жертвоприношение по време на богослужението, собственикът се отказва от бъдещето, което е създал за себе си и доверява бъдещето си изцяло на Бога. Донасяйки в храма най-доброто мъжко животно в стадото или табуна си, за да го принесе в жертва на Бога, богомолецът декларира, че Бог е неговото бъдеще.

И така, в този ден Исаия се е намирал в храма. Сигурно е носел нещо, за да го принесе като жертвоприношение по време на богослужението. Може би с разума си е разбирал смисъла на отделните елементи на богослужението, докато в същото време сърцето му било заето с нещо друго, когато Бог му се появил. Във видението си той видял, че един серафим взел горящ въглен от олтара и докоснал с него устните му. Когато въгленът обгорил устните му, това излекувало сърцето му. Вината му бил изгорена, грехът му бил опростен и на жертвоприношението му бил поставен печат. Богът, в чието присъствие преди малко не би могъл да просъществува, сега се превърнал в единственото му бъдеще.

Колкото и да е болезнена срещата ни с Божията святост, ние можем да оцелеем след нея. Но това може да се случи единствено, ако болката от тази среща стане малко по-болезнена: чрез горящият въглен от огъня, който изгаря жертвоприношението ни ние казваме, че сме доведени в добра вяра; горящият въглен от огъня декларира, че ние казваме, че Бог е нашето бъдеще; този въглен трябва да ни обгори. Обгаряйки ни, този въглен завинаги променя начина, по който ще живеем (устните ни); въгленът променя вътрешната същност на живота ни (сърцето ни). В този миг става достоверно признанието ни, че Бог е нашето бъдеще.

Резултатът от всичко това е, че Исаия е разбрал, че Бог пита. *“Кого да изпратя? И кой ще отиде заради нас?”* Исаия могъл единствено да отговори: *“Ето ме, изпрати мен.”*

След срещата ни със Святия Бог ние не оставаме просто да лежим на земята или само да сме опростени. Срещата ни със Святия Бог ни прави да го чуем и ни мотивира да му отговорим. Тази среща ни въвлича в живота на Бога, който изпраща всякакви хора и кульминацията на неговите изпращания е изпращането на Собствения му Син. Да бъдеш въвличен в живота на Бога означава самият ти да бъдеш изпратен да вършиш някаква работа. Така е бил изпратен и Исаия.

Дали хората, при които бил изпратен Исаия щели да го чуят и да изпълнят това, което щял да им каже? Дали мисията на Исаия щяла да бъде изумително успешна? Не, тя нямало да бъде успешна. Хората нито щели да го чуят, нито да изпълнят указанията му. Те само щели да си запушат ушите и да закоравят сърцата си. Дали това означава, че на Исаия е била възложена бесплодна и безполезна работа? Не. Не всички израилтяни щели да запушат ушите си и да закоравят сърцата си. Някои щели да чуят и да изпълнят; някои хора щели да отговорят с желание и да предложат себе си като инструмент, чрез който Божията цел да бъде съобщена на света.

И сега положението е същото. След срещата си с Бога ние не сме оставяни да лежим с опростени греховете. Бог ни призовава и ни възлага да вършим работа, която често пъти ни се струва бесплодна и безполезна. Но в края на краищата се оказва, че тази работа не е бесплодна и безполезна.

В притчата си за сеяча и за семената, които е посял, Исус казва, че от относително малък брой от посетите зърна израства и узрява плодоносно растение. Но от малкото семенце, от което израсне такова стъбло, се ражда изумително богата реколта – до стократна. Това е 10 000% увеличение. Исус казва, че са посявани много семена; малкото семенце пониква и от него израства плодоносно стъбло, което дава богата реколта, много по-голяма от онова, което човек може да си представи.

Поради това никога не трябва да считаме, че работата, която Бог ни е възложил е бесплодна. Никога не трябва да считаме, че понеже е използвано толкова много семе, без да има някакъв резултат, то всички семена са негодни. Винаги трябва да знаем, че малкото семенце, което пусне корени и след това от него израсне стъбло, после ще даде реколта, която ще е по-богата, отколкото си представяме. Трябва да престанем да правим каквито и да е сметки свързани с количеството на плодовете от нашия труд и да престанем да се питаме дали въобще си струва да служим. Единствено трябва да е да казваме на Бога като Исаия: “Ето ме, изпрати мен”, а останалото да оставим в ръцете на Бога.

С това приключва тази случка в живота на Исаия. Тя е започнала по време на богослужение. Исаия бил в храма, когато изпели няколко стари химни и слушали проповед, която много пъти били слушали. Тогава светът на Исаия се преобърнал. Някой го погълнал и той разбрал, че цялата земя е пълна с Божията слава. След това той престанал да се съмнява какво трябва да прави в църквата; след това той никога не се съмнявал какво трябва да прави в света, който никога няма да бъде изоставен от Божията слава.

Той идва, но кой е Той?

“Той е владян от Велзевул (Сатаната)” (Марк 3:22); “Той е добър човек.” (Йоан 7:12);
 “Ти си учител” (Йоан 3:2); “Господ мой и Бог мой” (Йоан 20:28)

Повечето хора, когато чуят името “Исус”, веднага си представят един милостив, кротък и благ Исус. В представите си те виждат как Исус върви сред природата и гали малките дечица по главите, от време на време казва нещо успокоително и е толкова мил, любезен и помагач, колкото всеки от нас би искал да бъде. Хората, които имат подобна представа за Исус считат, че са го харесвали всички хора, които са живели в Палестина в началото на първия век.

Но има и друг вид хора, които считат, че Исус е казал и правил неща, които са дразнели хората около него. Сигурно трябва да е направил нещо, което е ядосало другите хора, иначе животът му нямаше да завърши по такъв начин. Хората, които мислят така считат, че по-голямата част от народа го е разбирала и го е харесвала, а само малка част от народа не го е разбирала и харесвала, но тази малка част е притежавала достатъчна политическа власт, за да го разпъне на кръста.

Истината е, че хората са реагирали по различен начин на извършеното от Исус по време на земното му служение. Някои хора са го обичали (но са били много малко), други хора са го мразели, трети хора са били озадачени от него, а четвърти са разбирали това или онова от неговото учение, пети хора са го следвали от разстояние, а шести са го следвали по-отблизо, но само за кратко време. **Реакцията на хората към Исус винаги е била смесена и то до крайност.** Тези, които са го обичали, не биха могли да го обичат по-силно; онези, които са го мразели, са го мразели неопикуемо силно; онези които са били безразлични, са били циментирани в своето безразличие.

Евангелията описват всички тези оценки за Исус. Ето 4 от тези оценки.

А. Едната оценка е изцяло отрицателна. “Той е обладан от Велзевул, от Сатаната.” Не трябва да си мислим, че тази оценка е била дадена само веднъж. Оценката “Той е обладан от Велзевул” е била произнесена в Назарет, родният град на Исус. В Ерусалим клеветниците му казвали: “Той има демон.” Изводът е същия: “Той е зло.” Някои са го обвинявали, че той е вълк в овча кожа. Други са го обвинявали, че е вълк във вълча кожа. С други думи, някои хора са считали, че той е прикрито зло, а други са считали, че той е арогантно зло. Но във всеки случай и двете групи хора са считали, че Исус е съюзник на злото. Те са считали, че той е разрушителен, сатанински, кълнящ както себе си, така и другите хора. От онези дни до ден днешен в света не липсват хора, които оценяват Исус по този начин.

Когато се възстановявах след счупването на гръбначния си стълб, аз трябваше да преминавам през периодични проверки при ортопеда, който ме лекуваше. Един следобед, който никога няма да забравя, в старата сграда на болницата в центъра на Торонто, този човек се впусна в една тирада, когато научи, че съм студент по теология. Той ядно крещеше: “**Всяко общество, в което е проникнал вашият Исус сега счита, че трябва за открие своите телесно и умствено осакатени хора и искам да ви кажа, че нито едно общество не е способно да си позволи да се грижи за своите осакатени членове. Вие, християните, направихте това. Вие, християните, сте отговорни за икономическият воденичен камък, който е вързан на врата на обществото. А този воденичен камък ще докара до банкрут всички ни. Нито едно общество не може да си позволи това, което вие, християните твърдите, че трябва да правим.**” Но да се твърди, че християните да извършили това гнусно нещо, означава да се твърди, че нашият Господ е отвратителен. “Той е обладан от Велзевул. Той има демон.”

Следващият път, когато учителите заговорят за “ценностите на обучението”, вгледайте се внимателно какво се включва в тези “ценности.” Оказва се, че те са изцяло субективни; “ценностите” са всъщност “предпочитания” и възможности; “ценностите” не отразяват нищо друго освен онова, което даден човек или обществото харесва или иска. Никъде даже не се загатва, че има такова нещо като истина; никъде не е позволено да се говори за волята, за целта и за заповедта на Бога. А когато християните кажат: “Но нашият живот не се ли формира или насочва от това, което предпочитаме, или от това което харесваме, или от мненията, които имаме? Животът на християните се формира и насочва от Божията истина, която влияе толкова на структурата на вселената, колкото влияе и законът за гравитацията. **Дали законът на гравитацията е човешко изобретение? Можем ли да го анулираме, ако не ни харесва?**” Ще гласуваме ли за това? Дали той е част от бюфета с миш-машите на изборите, които се нареждат в боен ред пред младежите? Тогава защо считате, че живота на християните се ръководи единствено от техния субективизъм? Или от личните им предпочитания? Или от прищевките им? Или от мненията им? Защо когато някой християнин зададе тези въпроси, ние веднага го прогонваме?” Ако считате, че мнението ми за “ценностите на образованието” не е правилно, тогава вие трябва зададете въпроса за истината по време на тяхното обсъждане на някое събрание и ще видите каква ще бъде реакцията. А тя ще бъде следната: “Тези

християни са обладани от Велзевул”, което означава, че е демон онзи, който формира мисленето им и ги информира.

Б. Обаче не всяка оценка за Исус е отрицателна. Някои хора казват: “Той е добър и благоприличен човек.” От една страна аз съм убеден, че живеем в свят, чиято поквара е бездънна. От друга страна съм наясно, че сред хората, които все още са невярващи има някои, които ценят благоприличието и добротата. Несъмнено благоприличието и добротата може да изчезнат, но даже когато те изчезнат и живота стане непоносим, благоприличието отново защитава позициите си, просто защото без него е невъзможен живота на хората като общество. **Хората, които казват за нашия Господ: “Той е добър човек” не твърдят, че Исус е нашият Спасител, нито пък въобще се интересуват от него.** Но поради тази причина тяхното мнение за Исус не трябва да бъде презирано. В края на краищата, фактът, че те възприемат Исус като благоприличен означава, **че те ценят високо благоприличието.** Поради това те застават в редиците на защитниците на благоприличието и са противници на деградирането. Винаги трябва да помним, че балансът между благоприличието и деградацията е несигурен баланс, защото везните могат да бъдат извадени от равновесното си положение и при най-слабото напрежение. **Трябва да бъде окуражаван всеки човек, който подкрепя благоприличието,** защото в обществото ни никога няма да има липса на безсрамни хора, които упражняват насилие над благоприличието и ако това насилие е яростно, то прави невъзможно социалното съществуване.

Отдавна считам, че е трудно да се понесе безсрамната вулгарност на радио CFRB. Но въпреки това аз слушам това радио, когато искам да получа новините за движението по пътищата. Наскоро исках да разбера какво е състоянието с трафика и превключих на тази радиостанция, и станах свидетел на следната отвратителна сцена. Слушателите се обаждат по телефона в студиото и отговаряха на поставения въпрос: **“Как се чувствахте при първия си сексуален акт?”** Можете ли да си представите? За това най-интимно човешко изживяване се дърдореше така, все едно че то е по-маловажно от съобщаването на резултата от някакъв футболен мач. В Библията се казва, че “пътят на мъжа с девойката” е едно от неразгадаемите чудеса (Пр.30:19). Пророкът използва интимността на брака като аналогия за нашата най-интимна връзка с Бога – отношение, което е толкова дълбоко интимно, че не може да бъде описано с думи. А вулгарните простаци, лишени от благоприличие, гъделичкаха радиослушателите, докато водещият на предаването ги подстрекаваше. Един младеж разказа, че е направил първия си сексуален акт в един търговски център и водещият похотливо се засмя и попита: “Къде се намира този търговски център?”

Хората, които считат, че Исус не е нищо повече от добър човек, поне вярват в това. Много от съвременниците ни мислят така. Но те поне наклонят в правилната посока баланса между благоприличието и деградирането. Аз няма да порицавам хората, които споделят ужаса ми от задебеляването на обществото и които полагат усилия за възстановяване поне на минималното ниво на почтеност. Почтените хуманисти от много години объркват християните. Почтените хуманисти не ходят на църква, не се покланят пред Бога, не са вярващи, не се съгласяват с мнението на църквата за Исус, но те са морално почитени. Не трябва да гледаме с недоумение към тези хора, а трябва да благодарим на Бога за тях. В своето провидение той е снабдил света с тези хора, които ще окажат съпротива на опитите да се еродира благоприличието. Независимо от това, което Исус е казал за себе си относно надеждата на Израел за Месията; независимо от отговорите, които Исус е изтръгнал от учениците си относно неговата уникална връзка с Отца; независимо от тези неща, обикновените хора са забелязвали, че болните хора са били излекувани, че статуса на жените в обществото е бил повдиган, че обърканите хора са били възстановявани, че децата са били посрещани с радост и бедните са били почитани. Всеки е можел да види това. Всеки човек, който е притежавал поне капка благоприличие, е казал: “Той е добър човек.”

В. Има и трето мнение за Исус: “Той е учител.” Това не означава, че той е бил способен инструктор или се е усъвършенствал в техниката на обучението. Когато онези израилтяни, които са извлекли някаква изгода от него са казвали: “Той е учител”, те са искали да кажат: “Неговото учение идва от небето; той е пророк; той получава авторитетното слово от Бога.” **Според Библията единствено онзи човек, който първо е слушал Бога, може да говори за Бога.** Само онзи, който първо е слушал, може да говори. Учител и пророк е човекът, който Бог е привлякъл към себе си, пред когото се е открил и на когото сега е възложил да обучава другите хора за Бога. Когато хората казват за Исус “Той е учител”, това не е малка награда. **Нещо повече, наричайки Исус “учител” те потвърждавали, че самите те са без извинение, ако не приемат неговото учение в сърцето си.** Понеже почитаме Исус като учител, ние логично сме посветили себе си да изпълняваме учението му и е логично да сме без извинение, ако не правим това. В началото на проповедта аз казах, че доста хора считат, че учението на Исус не е нищо повече от даване на някакво утешение и че църквата е някакво обичайно банално място, което човек посещава за 5 минути. Но истината е, че учението на Христос е всичко друго, но не и успокоение и някакво банално място. Ние трябва да четем евангелията и да ги препрочитаме, докато бъдем събудени от поразителното учение на Исус.

“Блажени сте вие, когато ви хулят и ви преследват, и говорят всякакви зли неща против вас лъжливо заради мен. Радвайте се и се веселете, защото вашата награда е на небето.” (Мат.5:11-12 – мой превод) Нашата награда ще ни бъде връчена на небето – забележете: **на небето и нито един ден по-рано**. Но даже при това положение, просто защото тя ще ни бъде връчена, ние трябва и можем да се радваме и да се веселим още сега. Това съвсем не е банално място. “Никой, след като запали светило, не го захлупва с ведрото, нито пък го поставя под леглото, а го поставя на светилника, за да виждат светлината тези, които влизат. Защото няма нищо тайно, което да не стане явно, нито пък нещо скрито, което да не се узнае и да не излезе наяве.” (Лука 8:16-17 – мой превод) Исус казва, че християните са светлината на света. Задачата на светлината е да осветява. Поради това светлината винаги трябва да бъде държана нависоко, за да може другите да бъдат осветявани от същата светлина, която е осветила и нас. Тук учението на нашия Господ е логично и не ни поразява.

После Исус добавя нещо, която трябва постоянно да звъни в умовете ни: “**няма нищо тайно, което да не стане явно, нито пък нещо скрито, което да не се узнае и да не излезе наяве.**” Да, християните са и трябва да са светлината на света; но ако в тях има някаква тъмнина, ако има някакво петно, нещо прикрито, нещо белосано отгоре – всичко това ще стане видно. Накрая няма да има никакви тайни. Онези неща в нас, които противоречат на ученичеството ни, което не са никаква светлина и няма никога да осветят живота на друг човек; това, което си мислим, че сме крили от другите хора от дълги години – всички тези неща няма вечно да останат скрити. Исус казва: “Помислете отново и се справете с тези неща сега, иначе справянето с тях ще стане по такъв начин, че те публично ще ви посрамят.”

Когато чуя “учител” за такива неща, аз потъвам в стола си и се питам: “Кое е това нещо в мен, което ще ме унижи, ако се появи на челната страница на вестника? Кое е това нещо, свързано с мен, което ще ме засрами, ако бъде съобщено на някое официално събрание? Кое е това нещо, което предпочитам жена ми да не види?” И после знам, че има само едно нещо, което трябва да направя: да се справя с това нещо сега. Когато някои от хората около Исус са казвали: “Той не само е добър човек, той е и учител”, те се казвали: “Бог го е определил да ни инструктира, а ние трябва да го слушаме и да вървим след него.” Исус още е учител и ние трябва да го слушаме и да го следваме.

Г. Последната оценка за Исус е такава, че никоя друга не може да я надмине. Тя е признанието на Тома, когато възкресеният Исус се появил пред него. Появата на Господа пред Тома поставила край на съмненията и колебанията му. “**Господ мой и Бог мой**”: всичко което не било уредено в Тома, е било уредено в този миг. Това е неоспоримо признание на превъплъщението. Винаги съм вярвал, че учението за превъплъщението е тясно свързано с живота, който живеем.

а) Помислете за нашето страдание. Библията ни казва, че самият Бог страда, когато ние страдаме. Дали той страда? Колко силно страда? С какъв вид страдание страда? Дали докато аз страдам и той страда така, както аз “страдам”, например за хората в Мексико, които наскоро пострадаха от един ураган? Когато чета за ураган, аз се ужасявам. Вълнувам се от страданията на хората, които са изгубили децата си, домовете си, поминъка си и даже живота си. Но колкото и да съм развълнуван от техните страдания, тези страдания не са мои страдания. Аз съм наясно с това, информиран съм за това и страдам донякъде заедно с тях. Но въпреки това, докато те са принудени да понесат страданията, **моето страдание, породено от информираността ми за нещастieto, е нищо.**

И така, Бог страда, докато и ние страдаме. Дали това означава, че той е развълнуван, докато ни наблюдава? Дали това означава, че той просто е информиран за това, но си остава в безопасност като наблюдател? Когато Тома казал на Исус: “Господ мой и Бог мой”, когато е изповядал истината за превъплъщението, Тома е знаел, че Бог знае за нашето страдание не по начина, по който ние знаем за случилото се в Мексико чрез четенето на вестника. Бог знае за нашето страдание, защото самият той е преживял най-големите човешки страдания. В личността на своя Син той е опитал вкуса на отхвърлянето, на неразбирането, на враждебността, на оклеветяването, на изоставянето, на умствената болка и на физическото изтезание. **Бог е страдал с нашето страдание не защото ни е симпатизирал. Той е страдал просто защото няма наше страдание, което да не изживял в своя Син.** Единствено поради тази причина Бог може да ни успокоява дълбоко и истински. Нееврейците трябва да са много внимателни, когато разказват на евреите, че Бог успокоява. Рано или късно евреите повдигат въпроса за нацистките концлагери, в които са загинали 1,5 мил. деца. Когато бях запитан как мога да продължавам да възхвалявам Бога в светлината на това страдание, аз възможно най-нежно и чувствително казах, че продължавам да живея с Бога, който е позволил това да се случи, единствено защото разглеждам този ужас в светлината на изоставянето и убиването на неговия собствен Син. И тъй като превъплъщението е това което е, по време на страданията на неговия Син самият Бог е изстрадал ужасното страдание на тези 1 мил. деца. Като вярващ християнин и пастор, какво друго бих могъл да кажа на всеки страдащ човек?

б) Но има няколко неща, които са по-лоши от страданието. Когато израилтяните са казвали, че няма нищо по-лошо от страданието, пророците са твърдели, че има едно нещо, което е по-лошо: **техния грях**. Хората продължават да казват, че няма нищо по-лошо от страданията им, а пророците продължават да казват, че има едно нещо, което е по-ужасно: техния грях. Пророците са прави. Всички въпроси, които зададох за участието на Бога в нашите страдания ние можем да зададем и по отношение неговото участие в нашите грехове. Ние казваме, че Бог прощава на разкаялите се и това е така. Дали Бог прощава, защото е снизходителен? Но това е невъзможно, защото праведният съдия не е снизходителен към никой грях. Тогава дали Бог ни прощава, защото не е в състояние да направи нищо друго? Бог прощава на разкаялите се по една единствена причина: в личността на неговия Син той дотолкова участва в нашата греховност, дотолкова я е поел върху себе си, че сега може да демонстрира милостта си, без да прави компромис със свящото си противопоставяне на греха. **Бог не познава греха така, както аз познавам туморите на мозъка: чрез информираността си за тях**. Бог познава греха, защото се е потопил в греховния свят и е направил това за да възстанови онези хора, които не се срамуват заради него, когато той дойде да ги възстанови в унижението на своя Син. **Превъплъщението не е някакво абстрактно добро с цел да се изпитат хората, които мислят философски. Превъплъщението е тясно свързано с живота. Когато е казал: “Господ мой и Бог мой”, Тома е знаел, че страданията и греховете му са уредени и ще продължават да бъдат уреждани по начин, който ще успокои болката му и той ще получи увереността, че Бог му е простил.**

Когато по време на земното му служение хората се срещали с Исус, те неминуемо го оценявали и оценките им са били различни. Днес положението е същото. А каква трябва да е нашата оценка за него?

“Той е владян от злото” – това е изцяло невярна оценка на хора, които се стремят към злото.

Хората, които оценяват благоприличието и искат да го утвърждават, казват: “Исус е добър човек.”

“Той е учител.” Това е оценката на хората, които усещат силата на неговото учение, просто защото Исус преподава истината на Бога.

“Господ мой и Бог мой.” **Това е изповядването на вярата**. Всяка друга оценка, която е по-малка от тази, **даже и да е вярна, е недостатъчна и непълна**. “Господ мой и Бог мой.”

Три гледни точки за това, какво е църквата

Еф.3: 20-21

Когато преподавах в класа за подготвяне на младите хора за приемането им в църквата, аз съм забелязал колко активни ставаха те, когато обсъждахме Бога, неговия Син Христос Исус нашия Господ, природата на вярата, нуждата от подчинение и трудностите на християнския живот. Забелязах колко бяха активни при обсъждането на почти всяка тема, докато стигнем до темата за църквата. Но според младите хора църквата изглежда, че притежава малка правдоподобност, т.е. че има разминаване между думите и делата.

Същото мнение се поддържа и от много възрастни хора. В края на краищата, възрастните не се притесняват да насрочват тренировка по хокей по същото време, когато се повежда Неделното училище и по този начин обявяват, че църквата не е важна, независимо че очакват услугите на църквата да са им “под ръка”, когато бабата трябва да бъде погребана или дъщерята - да бъде омъжена.

Хората, които в продължение на десетилетия са служили в църквата винаги се изненадват, когато чуят някои новоповярвали в евангелието да проявяват желание да участват в църковните служения, въпреки че не са посещавали църквата и не са запознати с нейната богослужерна практика, с нейното управление или с нейните традиции. При това положение не е чудно, **че за новоповярвалите църквата има много малко общи неща с новооткритата им вяра**.

Всичко това ни принуждава да се запитаем: **“Каква е църквата и каква би трябвало да бъде тя?”** За да си отговорим на този въпрос, ще трябва да чуем трите основни течения или традиции в църквата като цяло. Тези три течения са класическото Протестантство (от което Превитерианството е част), Римо-католицизма и харизматичните или движенията на Петдесетната църква.

1. **Нека да започнем с нашата традиционна вяра – класическото Протестантство**. Ясно е къде е поставено ударението тук: църквата се състои от хора, които се събират да чуват проповядване на Божието Слово и да отговарят на това проповядвано Слово чрез хваление на Бога и молитви. Архитектурата на църковната сграда е съобразена с тези особености. В повечето класически протестантски църкви катедрата е поставена в центъра на квадратен подиум. Катедрата не само е разположена централно, но е и издигната, заемайки главното място, което не може да не бъде забелязано. Всяка неделя хората се събират в църковната сграда, за да бъдат поучавани. И когато комисията за избор предложи нов пастор, първият въпрос, който

хората задават е: “Може ли да проповядва?”

Не трябва никога да си представяме, че проповядването е вид забавление, **нито пък че то е от този вид говорене**, което се употребява след вечеря или в политическите предавания по телевизията. Проповядването винаги предполага, че онова, на което биват обучавани хората чрез разглеждане на някой откъс от евангелието, **им е нужно повече от всичко останало и те не могат да го намерят никъде на друго място**. С други думи, идеята с която се извършва проповядването е, че евангелието притежава точно това, от което се нуждаят хората. Точно това съдържание на Библията е вкоренено в сърцето на Бога, който по природата си е безгрешен и е дошъл при нас единствено в личността на своя Син, чиято истина ни призовава към вяра, любов и подчинение.

Следователно, в протестантските църкви хората се събират на богослужение преди всичко, **за да бъдат информирани за истината и реалността, за които на друго място не могат да научат**. Нито в вестниците, списанията и филмите; нито във времето прекарано в игра на голф, в наблюдаване на птиците, или в каране на водни ски. Според класическите протестанти, нито едно от тези неща няма да ни запознае с това евангелие, което трябва да бъде научено и поради това трябва да бъде проповядвано и то от свещеници, чието назначение е признато от църквата и чието обучение и практическа подготовка са контролирани от църквата. Калвин е казал, че гласът на Бога трябва да звучи от устата на проповедника. Разбира се, с това той не казва, че гласът на Бога и гласът на проповедника са едно и също нещо. Той казва, че: (1) Бог говори; (2) **Бог трябва да бъде чул да говори единствено така, както се чува да говори гласатаят на евангелието**.

От време на време хората ми казват, че не е нужно да се събират в неделя сутринта в църквата, за да бъдат инструктирани за Словото, за Божията воля, за Божия път и за Божията работа. Нито пък че е нужно да бъдат инструктирани как да отговарят, когато Бог ги кани и събира за нещо. Те твърдят, че се чувстват най-близо до Бога, когато са сред природата, а не на друго място (включително в църквата) и поради това в неделя сутринта отиват да чуят как пеят птичките или да наблюдават изгрева на слънцето, или да се насладят на Големия Каньон. Но да се съберат, за да слушат проповядване на Божието Слово? Не, според тях това е ненужно.

В духът на традицията на протестантската църква аз отговарям дотолкова вежливо, доколкото мога: “Чувствате се близо до Бога? Ние наистина можем да се чувстваме близо до Бога единствено, ако наистина сме близо до Бога. **И тъй като сме грешни хора и се бегълци от Бога, ние единствено можем да бъдем близо до Бога там, където той ни е притеглил към себе си**. И къде е това място? То не е сред природата или на голф игрището – **Бог се приближава до нас в своя Син и по-точно, кръста на Синът си**. Когато от дъното на душата си сме развълнувани от красотата на природата, **ние не сме развълнувани от Бога, а от неговото създание**, от нещата, които той е направил, но това не означава, че така сме във връзка със самия Бог. **Ние установяваме връзка с личността на Бога, единствено когато сме във връзка с този Син, чиито разпънати на кръста ръце ни прегръщат и ние в отговор се молим да го прегърнем**.”

Ако хората ми кажат, че сред природата те имат усещането за силата на Бога, аз им напомням, че **Бог действа най-ефикасно и с най-голяма любов точно в мига, когато от човешка гледна точка той е най-безсилен – на кръста**. Думите ми изумяват хората така, все едно че преди това не са чували тези неща. И те наистина не са чували тези неща, защото имат нужда някой да им ги каже. Ясно е, че ние не можем сами да информираме себе си за евангелието. **Евангелието** – това от което човечеството има най-голяма нужда – **не е човешко изобретение**. То е Божие лекарство и ние трябва да бъдем информирани за това лекарство.

Сигурно сте забелязали, че Марк ни казва, че когато Исус започнал земното си служение, той **“поучаваше.”** (Марк 1:21) След това той определил 12 ученици, които да проповядват от негово име; след това определил 70; а след това още повече ученици. Има още много да се каже за класическото Протестантско виждане за църквата: **църквата се състои от хората, които се събират, за да чуят Божието Слово и да бъдат обучени как трябва да отговарят на Бога**.

2. А сега да разгледаме гледната точка на Римокатолическата (както и на Англо-католическата и Източно православната църкви.) Тези християни поставят ударението върху църквата като тяло на Христос. Несъмнено, това ударение също трябва да е вкоренено в Библията. В Новия Завет има 188 описания на църквата. Три от основните описания са “невеста”, “сграда” (храм) и “тяло.” От тези три образа, “тяло” е главният образ на църквата. Ние сме тялото на Христос., а самият Христос е главата на собственото си тяло.

Веднага щом кажем, че църквата е тялото на Христос, ние казваме няколко важни истини, които иначе можем да пропуснем.

а) Всеки от нас има индивидуална връзка с Исус Христос единствено докато сме свързани с тялото му, с църквата. Ние не можем да бъдем свързани с главата на тялото, без да сме свързани със самото тяло. Никой не може истински да обича Исус Христос и в същото време да презира хората му. **Никой не може да прославя главата и в същото време да отпъжда тялото**.

б) Ние с вас се определяме като християни единствено когато сме част от тялото и от църквата. Ако ни

попитат: “Вие християнин ли сте?”, ние отговаряме: “Да, аз съм християнин и се държа с вяра за Исус Христос.” Отговорът е прекрасен като думи, но не стига достатъчно далеч. Правилно е да се каже: “Аз се държа с вяра за Исус Христос и се отнасям с любов към хората му.” Когато християните от църквата в Коринт разрушавали отношенията помежду си чрез своите препирни, чрез стремежа си да се делят на групи и чрез своята порочност, Павел рязко ги попитал: “Вие презирате ли църквата?” (1 Кор.11:22) Това ги накараше да спрат да вървят по този път. Те знаели какво ще им каже Павел след това: “Ако презирате тялото, тогава вие презирате и главата на тялото, Исус Христос и следователно не сте никакви християни.”

По отделно всеки от нас може да бъде полезен в службата на Исус Христос, единствено когато сме членове на неговото тяло. Доста остро Павел ни приканва да се замислим за нормалното човешко тяло и тогава да си представим, че един крак е отделен от това тяло и е “хей там”, а ръката е някъде на друго място, а окото – на трето. Това разбира се е доста отвратителна картина, която можем да видим на мястото на самолетна катастрофа. Павел казва: “И каква полза има от отделения крак?” Ясно е, че няма никаква полза от него. Този крак не само че е безполезен, но даже не може да бъде наречен крак. Ако кракът е крайник, който поддържа и придвижва тялото, тогава отделения крак въобще не е крак. Предназначение на окото е да вижда. Едно отделено от мястото си око не може да вижда, тъй като е прекъсната връзката му с нервите и мозъка. Тогава това око ли е? След като някоя част от тялото бъде отделена от него, тя се превръща в парче разлагаща се плът, която е зловонна и безполезна.

в) В ежедневието функцията на тялото ни е да върши това, което му казва главата. Желанието на главата се предава на тялото чрез нервната система, която свързва мозъка с мускулите. Исус Христос има тяло на земята (с други думи свои мускули) с цел да бъде вършена волята му за човечеството. Целта на Христос за неговото човешко и нечовешко творение ще бъде постигната единствено, ако има тяло, което приема и разпознава заповедите от главата и ги прилага.

Някой може да ми каже: “Когато говориш за Христовото тяло, ти нямаш предвид местната църква, в която членувам. Защото там има всякакви проблеми и движението е разнопосочно, така че единствено Бог знае накъде вървим.” (Основателно се казва, че църквата е като Ноевия ковчег: ако отвън не вилнееше буря, никой нямаше да поиска да влезе вътре в нея.) “Със сигурност нашата църква не е Христовото тяло.” Не е вярно, тя е Христовото тяло! Тялото на нашия Господ може да е покрито с белези, да е мръсно и покрито със синини, даже да е деформирано и осакатено. Но въпреки това, това е единственото тяло, което има Христос.

В ежедневието никой не може да съществува без тяло. Исус Христос, Господ в собственото си тяло е избрал да бъде представен пред нашия свят в своето тяло и ние сме членове на това тяло. Ако изоставим тялото, ние изоставяме Христос. Ако високомерно напуснем тялото, тогава ние по фатален за нас начин се отделяме от него.

г) Има още едно нещо, което можем да научим от образа на църквата като тяло на Христос: тялото ще продължи да съществува дотогава, докато съществува главата. Понякога се твърди, че църквата е изложена на риск. Несъмнено всяка църква или деноминация е изложена на риск, но Христовото тяло не е подложено на по-голям риск, отколкото е риска на който е подложен самият Христос, а той никога не е изложен на риск. Той е бил възкресен като победител над смъртта и е бил поставен да седне на трона отдясно на Отца. Силите на унищожението не могат да го победят. Те не могат да победят нито тялото, нито главата му.

Тялото Христово е съществувало много векове преди ние да бъдем добавени към него и ще продължи да живее дълги векове след като ние напуснем този свят. Следователно общността на Христовите хора никога няма да изчезне. Какво от това, че църквата е слаба? Бог ще я подсили. Какво от това, че църквата е обърквана? Бог ще я осветли. Какво от това, че е греховна? Бог ще я очисти. Исус казва: “Ще съградя моята църква и портите на ада няма да я надвият.” (Мат. 16:18)

3. А сега нека да погледнем към църквата от третата гледна точка, от гледна точка на харизматичното Петдесетно движение. Тук ударението се поставя върху Светия Дух: църквата е общество на Духът. Петдесетното движение ни напомня, че тялото може на външен вид да изглежда прекрасно, но въпреки това да е труп. Духът – живот, дишане, жизнеспособност – това е разликата между тялото и трупа. Да се набляга на Светия Дух (който е непосредствеността, интимността и жизнеспособността на Бога), това означава да се подчертава изживяването ни с Бога. Например, в книгата “Евреи” се говори за онези, които “са вкусили добротата на Бога и силите на идващия век.” (Евр. 6:5 – мой превод). Тези хора са вкусили, а не просто са прочели за това или само са говорили за него. Каква е разликата между вкушването на солта (и познанието, че това което сте вкусили е сол) и четенето на книга за химическите качества на натриевия хлорид. Павел напомня на църквата в Солун, че евангелието е дошло при тях не “само с думи, а и със сила, със Светия Дух и с голяма увереност.” (1 Сол. 1:5) Разбира се, евангелието е стигнало до тях с думи и протестантите са убедени в това. Но освен това, евангелието е стигнало при тях “и със сила, със Светия Дух и с голяма увереност.” Не можем ли да усетим голямото вълнение, за което говорят християните-харизматици?

Солуняните са чули разгласяването на евангелието и след това се почувствали виновни и убедени в неговата истина и в неговата важност за тях самите.

В 1 Йоан апостолът говори много за вярващите, които пребивават в Христос и в които живее Христос. Дали това са само приказки или зад тях има нещо реално, което им придава истинност? Йоан отговаря на въпроса ни по следния начин: *“По това познаваме, че пребъдваме в него и (че) той (пребъдва) в нас, защото той ни е дал от своя собствен Дух.”* (1Йоан 4:13 – мой превод) Духът е самият Бог, който в своята непосредственост, интимност и сила с горене проправя пътя си в хората, за да знаят – не просто да искат, да мислят и да се надяват – **а да знаят**, че точно това е връзката им с техния Господ.

Когато християните от Галатия били в опасност да заменят безплатната милост на Божието евангелие и неговия дар на вярата с моралистичното законничество, което имало за цел хората сами се стараят да спечелят праведността си, Павел веднага побързал да ги коригира. Той ги попитал: *“Чрез дела, изисквани от закона ли получихте Духа или чрез чуването с вяра на евангелието?”* (Гал. 3:2) Смесът на това е следния: когато ги попитал “Получихте ли Духа?” **той имал предвид собственото им преживяване с Бога**. Те не можели повече да отричат, че усещат присъствието на Бога в живота си, така както жената, която страда от главоболие не може да отрече, че я боли главата. Ако сега ме боли главата, вие можете да ме попитате: “Дали те боли главата, защото си чел в полумрак или защото си настинал?” Но каквото и да ви отговоря, няма съмнение, че ме боли главата и аз знам това.

“Чрез дела, изисквани от закона ли получихте Духа или чрез чуването с вяра на евангелието?” Павел знае, че те няма да отрекат, че сега Духът живее в тях. Освен това той знае, че те ще си припомнят как са вкусили Духа: те са отговорили на евангелието с подчиняваща се вяра.

В Стария Завет за “дух” е използвана еврейската дума *ruach*, а в Новия Завет е използвана гръцката дума *пнеума*. Значението и на двете думи е: дъх, вятър, дух. Животът е невъзможен без дух и без дишане. Да си лишен от дишане, това означава да си лишен от живот. Вятърът е признак на сила. Той движи ветроходните кораби, платноходките и вятърните мелници. Той движи облаците. Вятърът винаги прави нещо. А Духът? Духът просто е Бог, който идва върху нас, даже влиза вътре в нас и то с такава интимност и сила, че ние преставаме да се съмняваме в него така, както не се съмняваме в главоболието, а още повече – не се съмняваме, че сърцето ни е задоволено.

Харизматичните църкви имат да ни кажат още много неща.

Какво е църквата? Протестантите казват, че тя е събрание на хората, с цел да чуят да се проповядва евангелието и да бъдат обучени как да отговарят с вяра и подчинение.

Римо-католиците, англо-католиците и източната православна църква твърдят, че църквата е тялото на Христос, неговите ръце, крака и мускули в света, които се подчиняват на главата, която е Христос и са амбицирани да вършат неговата работа.

Харизматичните християни казват, че църквата са състои от онези хора, които са докоснати от Духът.

Истината е, че и трите гледни точки са верни и ние имаме нужда и от трите. Защото ако бъде възприета само една от тях, ще се получи деформация, накланяне и рухване на сградата.

Ако искаме да видим църквата изцяло и да я възприемем в цялото ѝ чудно многообразие, тогава трябва да гледаме на църквата и от трите гледни точки. Когато постъпваме по този начин, ние ще установяваме, че разбирането ни се задълбочава и любовта ни към църквата ще се увеличава, но никога няма да надвиши любовта ни към онзи, който завинаги ще остане управител и глава на църквата, Христос Исус, нашият Господ.

Три подхода към живота

Лука 10:25-37

Първият подход е: **“Онова, което е твое е мое и аз ще го взема.”** Разбойниците, които безсрамно нападнали пътника, показали на света как би трябвало да се живее според принципа: “Онова, което е твое, е мое и аз ще го взема.” Те са били престъпници и насилници. Те не са се притеснявали да бият човека почти до смърт, за да вземат от него онова, което им е харесвало. Ясно е, че с действията си те са нарушили закона.

Обаче не трябва да се заблуждаваме, че всеки човек, който споделя този техен подход към живота действа в нарушение на закона. Истината е, че повечето от хората, които се ръководят от принципа “Онова, което е твое, е мое и аз ще го взема” **действат в рамките на закона и никога няма да бъдат вкарани в затвора и никога няма да вкусят отхвърлянето от обществото.** На практика често пъти те са високо уважавани хора. *(Коментар: Най-често това са точно хората, които ни управляват, защото единствено те, чрез механизма на оставянето на подходящи „вратички“ в законите, си осигуряват лукса да не могат да*

бъдат осъдени, защото са действали в рамките на закона. Д.Пр.) В края на краищата, всеки, който се придържа към принципа “Онова, което е твое, е мое и аз ще го взема” **уважава онези хора, които с успех го прилагат.**

Ежегодно банките отписват милиони долари като невъзвратима загуба. Служителите им ги мамят. Очевидно е, че те крадат онова, което принадлежи на клиентите на банките. Ежегодно от супермаркетите се крадат стоки на стойност милиони долари. Служителите им ги крадат. Данните показват, че 90% от кражбите се извършват от служителите на супермаркетите. Понякога човек ни оказва някаква услуга, която сме му възложили и ни моли да му бъде платено с банкноти, а не с чек. С други думи, той планира да не плаща данък за тази сума, т.е. той планира да ограби всеки съвестен данъкоплатец.

Какво представлява одобрената от държавата лотария, хазарт, игра на късмета или тото, освен друга модификация на принципа: “Онова, което е твое е мое и аз ще го взема”? **Нашите праотци от Израел са считали, че хазарта е кражба.** Дали са били прави, даже ако хазартът е кражба, извършвана с взаимно съгласие?

В държавите, където правителствата са узаконили хазарта в казината, са се случили следните няколко неща.

Първо, бизнесът с казината незабавно е бил завладяван от подземния свят. *(Коментар: Както е у нас. Д.Пр.)*

Второ, след това настъпва морално и социално разложение на обществото, което е неоспоримо и непоправимо. (Нека да си спомним, че в денят, когато правителството на Онтарио узакони хазарта, то премахна програмата си за оказване на психиатрична помощ на хората, които са пристрастени към хазарта.)

Трето, **хазартът в казината подпомогна много силно свързаните с него незаконни дейности: даването на заеми с огромни лихви (някой трябва да дава огромни суми пари на пристрастените играчи на хазарт, когато губят), трафика на наркотици, проституцията, заложените къщи и изнудването.** Но има и хора, които не са финансово корумпирани, но се придържат към принципа: “Онова, което е твое е мое и аз ще го взема.” Така постъпва жената, които се старае да прелъсти съпруга на друга жена. Така постъпва мъжът, който счита, че може да открадне репутацията на друг мъж и да я използва за своя собствена изгода. Така постъпва всяка завистлива жена, която си мисли, че ще се издигне, унизявайки някоя друга жена. “Онова, което е твое е мое и аз ще го взема.” е принципът, по който живеят разбойниците и грабителите, независимо колко са учтиви и уважавани.

Вторият подход е: “Това, което е мое е мое и аз ще го задържа за себе си.” Свещеникът и левитите (левитите са били свещеници, които са били прикрепени към местната църква) са живеели според принципа: “Това, което е мое е мое и аз ще го задържа за себе си.” **В известен смисъл тези двама свещеници са били по-отвратителни от разбойниците.** В края на краищата, разбойниците поне не са претендирали, че са нещо друго освен това, че са отвратителни. Те не са се престрували, че са загрижени за страдащите хора. Те не твърдят, че Бог е нараняван от раните, причинявани на всички хора, които са създадени по неговия образ.

Както свещеникът, така и левитът са били ръкоположени, и хората са ги наричали с титлата “преподобен” или “д-р”, ако са получили специално образование. **Те са харесвали да бъдат наричани така.** Тези титли били израз на специалното им признание и на привилегированото им положение в обществото. Веднага след като видели битият човек, прекрасно обучените им умове веднага заработили и започнали да ги снабдяват с аргументи, поради които те не биха могли да помогнат на този човек, че имат друга поспешна работа, че служебното им положение не им позволява да бъдат отклонявани от такива дребни проблеми.

Всички тези аргументи са опити за намиране на благовидна причина за оправдаване на недостойното им поведение. Истинската причина (за която те въобще не са мислели, защото е била скрита на подсъзнателното им ниво) е, че те са били скъперници. Те си кимнали един на друг и си казали: “Аз имам нужда от това, което е мое, поради това е по-добре да го запазя за себе си.”

Тази гледна точка към живота е по-разпространена, отколкото си представяме. Преди няколко години, когато канадското правителство разреши на всеки данъкоплатец да намали със 100 долара облагаемата сума в данъчната си декларация, при условие, че са използвани с благотворителна цел, **беше установено, че само 1% от канадските граждани даряват** поне 100 долара годишно за каузи, които подпомагат или лекуват.

Знаете ли кои са най-щедрите хора в Канада? **Най-бедните!** Хората, чийто доход се намира на дъното, в зоната на най-бедните 20% от жителите на Канада, даряват много по-голям процент от дохода си в сравнение с богатите хора, които се намират сред върховете 20% от тази скала. Но принципът: “Това, което е мое е мое и аз ще го задържа за себе си,” контролира поведението не само на хората, които са финансови скъперници. Колко семейства се разпадат просто защото единият или и двамата партньори крещят все по-високо: “Това, което е мое е мое”?

Замислете се за хората, които се оплакват, че нямат приятели. Въпреки, че не знаят коя е причината за това, истината е, че те нямат приятели, защото отказват да приемат изискванията, свързани с приятелството. Приятелството означава не само да получаваш, но и да даваш; то означава да правиш жертви, а не само да получаваш изгоди. Понякога най-добрият ни приятел може да ни разочарова, да ни стане досаден или даже неприятен. **Приятелите ни създават неудобства.** Те искат да им помогнем да боядисат новата си къща в деня, в който сме планирали да отидем да ловим риба. Те ни се обаждат късно вечерта, защото са разстроени от нещо, независимо че ние сме толкова уморени, че ни се иска само да си легнем и да заспим. Но въпреки това, ако не уважим изискванията на приятелството, ние никога няма да имаме приятели. “Това, което е мое е мое и аз ще го задържа за себе си.”

Казващият това звучи интелигентно, потайно и с грижа за себе си. Но истината е напълно различна – този принцип ни самоунищожавя, защото ни лишава от човешката близост и ние живеем в изолация, в отчуждение, като изоставени хора.

Трети подход е: “**Това което е мое, е мое и аз ще го споделя с другите.**” Битият и облян с кръв човек, който е лежал в канавката край пътя никога не е очаквал, че един самарянин ще му помогне. В края на краищата, самаряните са били мелези на евреите със странни религиозни идеи. Те са били толкова различни от жителите на Ерусалим, колкото селяните от южната част на САЩ, които се занимават с отглеждане на змии, се отличават от нас.

Но въпреки това, **самарянинът се е представил прекрасно там, където евреите са се провалили.** Нашият Господ ни казва, че той е демонстрирал нагледно принципът: “Това което е мое е мое и аз ще го споделя с другите.” Вижте какво е направил самарянинът. Той изложил живота си на риск. Когато спрял, за да помогне на раненият, той забавил престоя си в една област, която често е била посещавана от главорези. (Хората, които нанесли побой над ранения пътник може да са били някъде наблизо.) Слизайки от коня си, самарянинът се лишил от едно средство за бързо прекосяване на пълната с разбойници територия.

Той оказал помощ на раненият. Той не се е обадил просто до някоя институция, като през цялото време се старал да не си изцапа ръцете и дрехите си с кръвта на ранения. **Тъкмо обратното, той се погрижил за ранения веднага, когато състраданието завладяло сърцето му.**

Самарянинът е знаел разликата между неангажиращата и лично ангажиращата помощ. Той направил скъпоструваща жертва. Със сигурност е закъснявал с изпълнението на своя план на пътуването. Възможно е въобще да е пропуснал предварително договорената си среща, докато е превозвал раненият човек до странноприемницата и е прекарал нощта заедно с него. После платил на пренощуването (и на двамата) със собствените си пари. Със сигурност се е наложило през нощта да изпере изцапаните си с кръв дрехите си и да ги изсуши, ако не е имал с какво да ги смени.

И той е направил всичко това, без да разкрие името си; без да пожелае да получи почести, аплодисменти, без да бъде награден с медал или по някакъв начин да се вдигне някакъв шум около себе си. Нито пък е използвал възможността да помогне на безпомощния човек като шанс да привлече вниманието на обществото към себе си.

Но може би най-голямата жертва, която самарянинът е понесъл е, **че е успял да победи дълбоко вкоренената в сърцето му ненавист,** когато той, самарянинът, е решил да окаже помощ на един ненавиждан евреин.

“Това което е мое е мое и аз ще го споделя с другите.”

Три характерни черти на Божието царство

Лука 14:28-32

Нека да прочетем **Лука 14:28-32.** Винаги когато избухне война, правителството отправя призив към доброволците. Управляващите прищпорват наемането на войници, за да направят своята оферта за конфликта, който вече е нахлул в живота на хората. Хиляди хора се записват като доброволци. Те предлагат себе си по различни причини. Някои разбират естеството на заплахата, която заплашва обществото и искат да предложат услугите си, за да бъде премахната опасността. Други, които не са толкова прозорливи, се записват като доброволци, защото в представите им войнишкият живот е свързан с приключения. На тях гражданският живот им изглежда сив в сравнение с войната. Трети, на които им липсва както проникателност, така и стремеж към приключенията, се записват като доброволци, защото се срамуват да си стоят у дома, докато другите се сражават.

Когато Исус призовава мъжете и жените да станат негови последователи, те отговарят, водени от някои от гореспоменатите причини. Някои хора разбират естеството на духовния конфликт, съгласявайки се

с Апостол Павел, че този конфликт не война срещу плът и кръв, а срещу началствата, силите и управляващите на настоящата тъмнина. Други хора просто се стремят към приключения и за тях Исус е настоящият герой, който събира търсачите на приключения. Трети се отзовават на призива на Исус, просто защото се срамуват да стоят настрана.

Има обаче една съществена разлика между набирането на войници, което правителството прави по време на война и събирането на последователи, което Исус прави пред лицето на космическият конфликт. Тази разлика е следната: правителствата никога не посочват на доброволците каква ще е цената, която вероятно ще платят. В обявите за набиране на войници никога не пише: “Записването в армията може да се окаже опасно за здравето ви.” Когато ген. Айзенхауер координирал обединените съюзнически сили за денят на десанта във Франция, американските висши офицери постоянно му се оплаквали, че американските войници не били достатъчно подготвени за предстоящата операция. Тези войници били преминали обучение, което нямало нищо общо с трудностите, препятствията, ужасът и нещастията на военните действия. Айзенхауер, който бил прекрасно подготвен и опитен войн, кимал съчувствено на старшите си офицери, но им напомнял, **че семействата и политиците в САЩ никога не биха подкрепили младите войници да преминават обучение, което да е близко до истинските ужаси на войната.** В резултат от това, **недостатъчно суровото обучение, подкрепяно от политиците и семействата на войниците, довело до много по-висок брой жертви по време на сраженията, отколкото би бил при подходящо обучение.** (Коментар: Колкото повече пот проливаме по време на обучението, толкова по-малко кръв проливаме по време на сражението. Тази мъдрост е валидна за всички дейности в живота ни. Д.Пр.)

Нашият Господ постъпва по различен начин. Той предупреждава желаещите да бъдат негови ученици: **“Ако се стремите към приключения, по-добре е да продължите да ловите риба.** Ловенето на риба ще ви предложи толкова приключения, колкото искате. А ако идвате при мен, защото се срамувате да не се присъедините, не си правете труда да идвате при мен, защото само трудностите от двуседмичен период на ученичество ще е достатъчен, за да надхвърли притеснението, който евентуално бихте изпитали от това, че не сте с мен. Стойте си у дома!”

Лука ни казва, че един човек отишъл при Господа и му казал: “Аз ще вървя след теб, където и да отидеш.” Исус го погледнал и му отговорил: “Лисиците и птиците имат удобството на дупка или гнездо; но аз нямам даже това, нито ти ще го имаш. Иди си у дома и помисли повече, дали наистина искаш да си мой ученик.” И за да бъде ясно всичко, Исус разказал две притчи за цената на ученичеството. Един човек започнал да строи кула, изградил я до половината, останал без пари и трябвало да я изостави. Във втората се разказва, че един цар подготвял войската си за война, но установил, че силите му са недостатъчни, за да победи и се отказал. Поуката от притчите е следната: преди да скочим и да извикаме с необмислен ентузиазъм: “И аз искам да бъда ученик на Господа!”, ние трябва да седнем и трезво да претеглим цената, която ще трябва да платим за това начинание. (Коментар: Превел съм прекрасната книга на Дитрих Бонхьофер „Цената на ученичеството,“ която можете да намерите на <http://methodist.bg/resursi/knigi/> Д.Пр.)

Няколко представи за ученичеството са по-измамни, даже по-богохулни отколкото така нареченото “евангелие на преуспяването”, което е широко разпространено в САЩ. Те ни казват, че вярването в Исус ще удвои дохода ни или ще ни помогне да бъдем избрани за кралица на красотата, или да станем президент на някой клуб, или на някоя фирма. Та нали Исус прави хората му да побеждават! **Това е твърдение е доста странно, защото от човешка гледна точка, самият Исус е бил несъмнен неудачник.** Той е еврейин, а хората мразят евреите. Семейството му не го е разбирало правилно и даже се е притеснявало от слуховете, че Исус се е умопобъркал. Най-близките му приятели са го изоставили. Той е бил разпънат на кръста заедно с престъпници и то на градското сметище. **Исус е казал на учениците си да очакват, че същото ще се случи и на тях самите.**

Във всяка епоха ученичеството се е заплащало с висока цена. Наскоро научих за един младеж, който бил избран да участва в програма за обучение на бъдещи ръководители в една голяма канадска компания. Той много бързо научил, че останалите участници в програмата очакват от него да участва заедно с тях във вечерните им пиянски срещи. Той им казал, че не иска да участва в тези неща всяка вечер. Те го поканили да посети заедно с тях любимото им стриптиз-шоу. Той им казал, че предпочита да си отиде вкъщи при жена си. После научил, че за него се разпространява отвратителната клюка, че вероятно е хомосексуалист. След всичко това научил, че е изключен от програмата за обучение.

Винаги трябва да преценяваме цената на ученичеството. През 16 век във Франция онези Протестанти, които избегнали меча (**Вартоломеевата нощ**), били подлагани на най-сурови обществени наказания. През 17 век Пуританите били изобразявани като просяци. През 18 век християните, които се противопоставяли на робството, били оклеветявани като саботьори на икономическото развитие на държавата. А какво да кажем за страданията на християните във всички комунистически страни през 20 век? Питайте дъщеря ми

Катерина, която живее в Хонг Конг и постоянно чете книги за това, какво всъщност се е случило в Китай от 1948 и по време на Културната революция.

Но има и друг аспект, в светлината на който също трябва да бъде оценена цената на ученичеството. **Имам предвид болезнената откровеност, с която трябва да изследваме сърцето си в светлината на евангелието.** В известен смисъл (въпреки че е привидно), незнанието на евангелието е блаженство. Защото колкото по-дълго пребивавам в компанията на Исус Христос, толкова повече се ужасявам, **докато той ме запознава с порочността на собственото ми сърце.** Много хора са ми казвали, че според тях аз съм искрен човек. Изглежда съм си спечели репутацията на неприкрит човек. Не знам как съм постигнал това, **защото то не е вярно.** Макар че рядко ви заблуждавам, аз започнах да осъзнавам, че самия аз често се самозаблуждавам. Способността ми да се самозаблуждавам; способността ми да омаловажавам греха си, преди да съм го извършил и да го извинявам, след като съм го извършил; способността ми да съм едва доловимо непочтен - **започнах да осъзнавам много болезнено, че тези мои способности са неограничени!** Способността ми да оправдавам (поне пред себе си) обидчивостта си, лошото си настроение, нетърпението си, презрението си и увлеченията ми, достигащи до насилие - няма дъно в тези неща! Ако не бях станал ученик, аз щях да си остана в блажено неведение за тези неща **и така щях да съм щастлив като прасе в тинята.** Но близостта ми до Исус ме направи да осъзная колко измамно е сърцето ми и сега не мога да претендирам, че не знам това и че трябва да направя нещо в това отношение.

Исус ни призовава да станем негови ученици. Но когато той види естественото ни желание да направим това, той ни предупреждава чрез двете притчи, които току-що разгледахме: “Помислете добре. Цената на ученичеството е реална.”

А сега да разгледаме притчата от **Мат.13:44-46.** Ако нашият Господ беше оставил впечатлението, че животът в Божието царство, животът в обкръжението на самият цар Христос е някаква монотонна меланхолия или безкрайна саможертва, или безкрайно изтощение, или нещо друго безкрайно негативно, тогава никой не би искал да стане негов ученик. Но нашият Господ не е оставил такава впечатление. Да признаем законното управление на царя, да чуем и да се подчиним на призива му, да се присъединим към него в пътуването му през този свят, който е негов по закон и който той спечели отново чрез саможертвата си на кръста – **това е богатство. Колко ценно е това богатство?** В двете кратки истории от Мат.13:44-46 Исус ни разказва за един човек, който видял бисер, който бил толкова красив, че човекът продал всичко, което притежавал, за да го купи. Във втората история ни разказва за друг човек, който научил, че има закопано имане в една нива и той поискал да го има. **С други думи, не могат да бъдат описани, оценени и измерени съкровищата, задоволството и радостта от пребиваването в компанията на самия цар.**

В писмото си до църквата в Ефес, Павел говори за “*неизмеримите богатства на Христос*” (Еф.2:7) Думата, която той е използвал за “неизмерими” буквално означава “бездънно, непроследимо, невероятно, неизчерпаемо.” Опитайте ги, изпробвайте ги, вземайте си от тях колкото искате, ние не можем да измерим тяхната стойност, привлекателност и значимост, да ги изразходваме или пък точно да ги обрисуваме. Пред тези богатства ние можем единствено да започнем да заекваме. Но въпреки това, даже най-заекващият от нас ще може да ги опознае и да им се наслади. Общоприетата Библейска метафора за вярата е бракът. Една от причините тази метафора да бъде използвана толкова често за описание на ученичеството е, защото думите са неспособни да опишат както вярата, така и брака. Как можем да опишем спояването, взаимните трепети и чудесата на брака? Как можем да опишем дълбочината, тайнствеността и очарованието на любовта? Ние не можем. Можем единствено да правим неумели опити и несигурни крачки в старанието си да я обясним и да се надяваме, че онова, което посочваме и препоръчваме, другите хора ще го научат чрез живота си, в противен случай можем да бъдем сигурни, че те никога няма да я опознаят.

Джой Давидман, съпругата на К. С. Луйс, израшла в Ню Йорк в семейството на отявлени материалисти. Нещо повече от материалисти – родителите ѝ били **войнстващи марксисти-атеисти.** Когато Джой Давидман повярвала в Исус Христос, тя веднага разбрала какво е имал предвид Исус в притчата си за красивия бисер и за богатството, закопано на нивата. Години по-късно един журналист я помолил **да опише най-общо какво представлява християнството.** Тя го гледала в продължение на една минута и отговорила бавно: “**Как можете да поберете океана в една чаена чаша?**” Трябва да разбираме, че **Исус не говори буквално,** когато говори за царството. **Той говори метафорично и картинно.** Исус постъпва по този начин, защото океанът не може да бъде побран в чаена чаша; защото ако говори буквално, няма да може да опише разбираемо за хората онова нещо, пред което даже най-живото въображение е непосилно да го опише. Като хора от 20 век, ние имаме склонността да изпускате от погледа си факта, че **Библията не е писана като буквална проза, а като въображаема поезия.** Когато склонния към халюциниране автор на книгата Откровение е завладяван от виденията си и въпреки това е усещал непосредствената си връзка с Бога, той казва: “**и там имаше река на живота, блестяща като кристал!**”

Ролята на поезията не е да ни информира, а да ни отведе до мястото, където стои самият поет и вижда

това, което описва. С други думи, поезията е писана, **просто защото никаква проза не е подходяща за описанието на яркостта, живота, чудото, тайнствеността и екстаза на това**, което самият поет е изживял. Павел говори за *“неизмеримите богатства на Христос.”* Самият Исус говори за неопишуемо красив бисер и за безценно богатство.

Нека да прочетем притчата от Лука 17:7-10. **Всеки дар си върви със своята конкретна задача. Всяка привилегия си върви със своите отговорности. Всяко покровителстване включва в себе си съответните задължения.** Следователно, за да считаме, че сме получатели на благоразположението на царя, **това означава да осъзнаваме, че сме призвани да служим на царя.** Тъй като това не подлежи на съмнение, тогава остава да изясним още едно нещо: с какво настроение, с каква нагласа на ума и с какво поведение трябва да служим на царя? За да отговори на този въпрос, Исус разказва притчата за земевладелеца и за неговия слуга. Притчата е адресирана към онези хора, които имат склонността да считат, че фактът, че служат на царя им дава някаква привилегия, че заслужават признание, поздравления или някакво заплащане. Винаги съществува изкушението и от там – склонността да гледаме на живота в Божието царство като на някакъв бизнес-контракт, според който за работата, която сме извършили за Христос, ние имаме право на нещо, нали? Но истината е, че нямаме право. Нашият Господ казва, че в края на всеки от дните, които прекарваме в служба на него, единственото, което можем да кажем е: **“Ние сме недостойни слуги, ние само изпълнихме своя дълг.”** Можем да настръхнем, когато чуем това, защото това прави Исус да звучи така, все едно, че е собственик на роби. Нещо повече, това изказване изглежда, че противоречи на всичко останало, което Исус казва за наградите. В края на краищата, той постоянно напомня, че има награда за онези, които му се подчиняват с вяра и старателно му служат. С оглед на факта, че заради нас на кръста нашият Господ е отишъл в ада и се е върнал обратно, ние можем да оставим настрана всяка представа, че Исус е своенравен и безсърдечен тиранин.

Тогава какво да мислим за наградата? Когато Исус говори за награда, той не обещава заплащане за работата, която сме свършили. Когато се заплаща извършената работа, заплащането няма вътрешна връзка с извършената работа. Кралица на красотата получава като награда нова кола. Колата няма вътрешна връзка с външния вид на тази красавица. Когато нашият Господ говори за награда, няма предвид такава награда. **За него наградата е вътрешно свързана с целта, която е преследвана.** Наградата, която получаваме от Бога заради вярната ни служба в неговото царство **никога не е** богатство, репутация, престиж или власт. Наградата, която получаваме за службата си в царството е **още по-голям шанс да служим на царството.** Когато сме верни в малкото, ние сме награждавани, като ни се поверяват отговорностите да се грижим за нещо по-голямо.

Със сигурност е лесно да разберем този принцип, доколкото се отнася до ежедневните ни задължения. Наградата за верността ни в брака не е нов дом, а още по-задълбочена близост с брачния ни партньор. Истинската награда за упоритото изучаване на френския език не са нови дрехи в гардероба, а способността ни да четем в оригинал френската литература и така да получим достъп до тези светове, които отваря пред нас всяка литература. Наградата за службата на царя **е още по-голяма хармония с природата на самия цар** и тя представлява още по-голяма възможност за такава служба. Такава награда е реална. Нашият Господ ще ни дари с наградата, която е обещал.

Но въпреки, че Исус ни е обещал тази награда и ние сигурно ще я получим, това не означава, че ние заслужаваме да я получим. Вечер, когато си направим равносметка за работата, която сме свършили за нашия Господ пред деня, ние трябва да признаем, че колкото и верни да сме били, факт е, че ние не сме му били много верни. Поради това можем да кажем: “Ние сме недостойни слуги; ние изпълнихме само своя дълг.” Но даже когато казваме това, ние знаем колко милостив е нашият Господ, поради което даже нашата не дотам вярна служба ще бъде възнаградена.

Белег на духовна незрялост и даже на нашето неверие е да казваме: “Но аз работих толкова много за него. **Няма ли да получа нещо повече?**” Какво повече може да има отколкото увеличената близост със самия цар? Какво повече може да има отколкото достъпа до онзи, чийто богатства са неизследими? Поради това онези хора, които са владяни от Светия Дух и от зрелостта, разбират истината от тази притча: ние, които сме получили благоволенieto на царя и имаме достъп до всички ресурси на царя, които той споделя с нас, да не споменаваме наградите, които са гарантирани за верните служители на царя – ние трябва да казваме за работата, която сме свършили за него: “Ние сме недостойни слуги; ние изпълнихме само дълга си.”

Като обобщение можем да повторим три от характерните черти на Божието царство:

1. Има цена, свързана с ученичеството, която трябва да вземем предвид, преди да решим, дали искаме да станем последователи на Исус.
2. Много по-големи от всяка цена са богатствата, насладата, радостта и това е едно съкровище, което трябва да искаме да притежаваме и да мечтаем за него.

3. Като последица от богатите благословии, които получаваме от ръката на самия цар, ние имаме задължения, които трябва да изпълняваме с радост и с желание, без да се оплакваме.

Тримата мъдрци и еврейското дете

Мат. 2:1-12

Това се случило през 1945 г в Аушвиц, един от най-жестоките концлагери на нацистите, по време на молитва на евреите, които престоявали там по няколко дни, след което били задушавани в газови камери, а трупите им били изгаряни в огромен крематориум. Не е нужно да казвам, че те не са имали свитъци на Тората. **Те се чудели как да извършат тази част от богослужението, когато свитъкът на Тората се разнасял в синагогата и всеки от богомолците го докосвал с ръка, когато преминавал покрай него.**

Ели Вайцел, който тогава бил само на 15 години и е участвал в тези богослужения, е оцелял, за да ни разкаже какво се е случило. Тъй като нямало свитък на Тората, който представлявал руло с ширина около 1,2 м, някой вдигнал във въздуха едно малко момче с подобна височина и го разнасял през бараките с концлагеристи, за да могат богомолците да го докосват. В края на краищата, **не е ли трябвало Тората да бъде превъплътена в едно дете?** Нали **Тората е била написана в сърцето на човека**, за да бъде неразделно с него? Поради това малкото момче било разнасяно през бараката, за да могат по-възрастните богомолци да го докосват, като живо превъплъщение на юдейската вяра, **с надеждата**, че най-младият сред тях ще оцелее и ще свидетелства за вярата на Авраам и Сара, на Исак и Ребека, на Яков и Рахил.

Когато за пръв път прочетох описанието на Вайцел на този впечатляващ момент, аз веднага се сетих за пророк Захария и за неговия вдъхновен от Духа вик: **“Така казва Господ на Силите: В онези дни десет мъже от всички езици на народите ще хванат – да! – ще хванат полата на онзи, който е юдеи и ще кажат: Ще идем с вас, защото чухме, че Бог бил с вас”** (Зах.8:23). Евреите в Аушвиц докосвали затворническите дрехи на детето. Но ние не сме евреи, не сме в Аушвиц и нямаме дете, което да превъплъщава Тората.

Захария е разбирал какво говори. Той е използвал **изразът “в онези дни,”** което е еврейска метафора да се каже **“в края на времето;”** **когато Бог ще се намеси решително в живота на целия свят;** в края на историята, когато Бог ще действа така, че проникателните хора ще се питат един друг: **“Какво повече може да ни каже Бог към това, което вече е казал?”**

Освен това Захария говори **за “народите.”** Това е еврейският начин да се каже **“всички неевреи.”** Ясно е, че Захария е предсказал денят, който трябва да очакваме, последният ден, когато неевреите по цял свят ще се вкопчат в евреина така, все едно, че Бог е с него, в противен случай завинаги ще останат без Бога. Скоро след раждането му, при Исус дошли няколко неевреи и му се поклонили. Те са били мъдри. Защото през цялото време, докато са пътували от домовете си до Витлеем, те са си повтаряли: **“В онези дни десет мъже от всички езици на народите ще хванат – да! – ще хванат полата на онзи, който е юдеи и ще кажат: Ще идем с вас, защото чухме, че Бог бил с вас.”**

Ние, неевреите от Стрийтсвил сме се хванали за дрехата на нашия евреин, защото сме убедени, че Бог е в него по неповторим начин. **Този евреин е Словото**, което стана плът, превъплъщението на Божието слово, пътят, мъдростта и волята на Бога. Ние се държим за него, защото знаем, че той е намесата на Бога в края на времето на целия свят. В него Бог се разкрива напълно. Но докато се държим за Исус Христос, ние трябва да сме сигурни, че разбираме, че можем да го имаме само когато приемем неговите хора, пророците, свещениците и мъдреците на Израел, които текат във вените му. Ако днес искаме да възвеличаем мъдреците за това, че са били достатъчно умни, за да се поклонят пред онзи, който е бил превъплъщението на Тората, тогава подобно на тях сме длъжни да разберем, че да се докоснем до него, това означава да се докоснем до Авраам и Рут, до Ерусалим и Девора.

Интимните отношения с Исус Христос означава интимност с наследството, от което ако бъде отделен, Исус би бил неразбираем и ние сме загубени.

Първо: Една от характерните черти на нашето наследство е страстното участие на Бога в живота на света и на всеки човек. Бог е страстно замесен във вас, в мен, в децата, във вълненията и с дивашките изблици по света. Замислете се над образите на Бога, които еврейските светци са обрисували пред нас:

- Образът на съпруг на жена прелюбодейка, чиято повтаряща се изневяра го унижава.
- Образът на майка, която е толкова силно привързана към децата си, че би се отказала от всичко, но не и от децата си.
- Образът на мечка, която ще ви одере с ноктите си, ако посмеете да се отнесете несериозно към нея или да я използвате.

- Образът на баща, който толкова много е разочарован от децата си, че иска да се откаже от много от тях, **но установява, че не може и поради това едно по едно започва да им сменя имената.** Бог е страстно замесен и работи неуморно.

Спомняте ли си, че преди една – две години всички си тананикаха една песен, наречена “От разстояние.” В тази глупава песен многократно се казваше: “Бог наблюдава от разстояние.” **Това е абсолютно невярно!**

Първо, Бог не е наблюдател, той не наблюдава. **Бог действа.**

Второ, той не е далечен. Бог нахлува в сърцата и отношенията на хората. В еврейската Библия Бог е обрисован като гърпелив, ядосан, тъжен, наслаждаващ се или жадуващ, копнеещ, отвратен или даже удивен. Някой е казал: “Антропоморфизмът не е нищо друго освен примитивен антропоморфизъм.” Думата “антропоморфизъм” е съставена от две части: “**Антропо,**” което означава **човешко** и “**морфизъм**” – **оформяне.** Антропоморфизмът представлява оформяне на човешки образ на Бога. Счита се, че така наречения лишен от страсти живот на Бога е само отражение на нашите човешки страсти. Но еврейските пророци крещат: “Не е така!” Проблемът не е в това, че си представяме Бога в човешки образ. Точно обратното, **проблемът е, че ние трябва да заприличваме на Бога.**

Трябва да престанем да изригваме в безплодни страсти по повод на незначителните неща и да насочим страстите си към онези неща, към които самият Бог проявява страсти. **В момента всичките ни страсти са объркани: обичаме това, което е противно и омразно на Бога; молим се да ни даде неща, които са вредни за нас; мразим нещата, които са благотворни; не обръщаме внимание на полезните неща; възхищаваме се от неща, които са безполезни.** Не е ли доказателство за нашата обърканост, че ние искаме Бог да възприеме човешки образ? Не е ли доказателство за нашата глупост, когато живеем по човешки, което съвсем не е божествено.

Лесно е да се види **разликата в еврейското разбиране и представа за Бога и разбирането и представата за Бога да другите нееврейски народи.** Древните гърци са считали, че Бог е задвижил вселената и след това я наблюдава отдалеч как се развива. Теолозите от 18 век си представяли, че Бог е нещо като часовникар. Те считали, че Бог е оформил вселената със цялата ѝ сложност по начина, по който часовникаря създава часовника, после навива пружината му, а след това сяда настрани и го наблюдава как работи. Авторите от 20 век не считат, че вселената е като часовник, който работи с възхитителна точност. Според тях вселената прилича на часовниково махало. Бог дава първоначалния тласък на това махало, за да започне да се движи (в противен случай би трябвало да се приеме, че махалото е започнало да се движи самопроизволно) и сега махалото на вселената се движи все по-бързо и по-бързо, създавайки все по-голяма опасност, при което живота на всеки човек виси на косъм. А сега на мода е най-новият феномен, наречен “Нова ера.” Хората от това движение го бъркат с християнската вяра. **Те никога не се запитват, защо в учението на “Новата ера” никога не се говори за греха и за злото. (Не е чудно, че “юпитата” са толкова увлечени от това движение.)** В писанията на пророци от Стария Завет се отделя голямо място на греха и злото в човека, **защото те на първо място са били убедени в светостта на Бога.**

Юдейските пророци са били качествено различни. Те **не са** имали представа за Бога. (**Представите са чисти предположения.**) **Те са имали “отпечатък” на Бога.** Бог е поставил своя отпечатък върху пророка и този отпечатък остава завинаги върху него като отличителен белег, защото образът на Бога е кацнал върху него. Уповавайки се на своята неподлежащата на съмнение среща с Бога, пророкът притежавал неопровержимо разбиране за Бога. Разбирането на пророка за Бога произтича от срещата му с Онзи, който пръв го е сграбчил и го е разтърсил. Името “Израел” означава “онзи който се бори с Бога.” Тъй като израелтяните са се борели с Бога, в Старият Завет безсрамно се описва как хората украсяват Бога, как задават въпроси на Бога, как се ядосват на Бога и даже как го обвиняват. Но даже човек да е вбесен от Бога, това е признак на вяра! От друга страна, **единствено безразличието към Бога е неизвинимо.** (*Коментар: Антиподът на любовта не е омразата, а безразличието. Д.Пр.*)

Онова, което е характерно за Бога и за онези, които се отнасят сериозно към него, е диалога. Много често диалога е доминиран от страданието. Хората викат към Бога: “Колко дълго ще трябва да търпим потисника?” Псалмистът се чувства изоставен и вика: “Къде си, когато най-много имам нужда от теб?” **Диалогът, обаче, никога не е едностранен.** И Бог ни задава въпроси.

Първият въпрос, който Бог е задал, е бил отправен към Адам и Ева след възмутителната им неблагодарност и величественото им неподчинение, което предизвикало неодобрението на Бога. Те се опитали да се скрият от него и глупава решили, че той наистина не знае къде са. **Бог ги попитал: “Къде сте?”** Разбира се, Бог е знаел къде са, **но е искал те да разберат, че колкото и да се опитват, не могат да избягат от него.**

А кой е вторият въпрос, който Бог е задал? След като Каин убил брат си Авел, Бог го запитал: “**Къде е брат ти?**” (Бит.4:9)

Никога не трябва да се заблуждаваме, че дивашкото поведение, демонстрирано от някои човек, където и да е, **би могло да остане незабелязано или ненаказано от Бога**. Когато израелтяните си мислели, че могат да отклонят вниманието на Бога от техния грях, като помагат при извършването на жертвоприношенията в храма (все едно, че Бог би могло да бъде заблуден чрез прекомерно украсени литургии). Бог ги попитал: *“Защо Ми е големият брой на жертвите ви?”* (Ис.1:11)

Но въпреки това не всеки ден е ден на страдание. Подобно на пастир, Бог предпазва хората си от грабителите. Подобно на майка, Бог не може да се откаже от децата, които е родил. Подобно на баща, който изправя на крака падналия си син, който току-що е проходил, Бог подпират хората си по време на прохождането им. През цялото време Бог сочи към своя Син и казва: *“Това е възлюбеният ми Син. Старайте се да го слушате и да вървите след Него!”* Мъдреците са се поклонили пред бебето, в което са открили превъплътен страстно обичащия Бог на Израел.

Второ: Държейки се за дрехата на евреина, ние стигаме до друга характерна черта на нашето наследство: **важността на ежедневно ни поведение**. Всеки ден от живота ни е важен. И най-малките подробности от живота ни са важни. Християните считат, че Старият Завет има същата власт над християнската вяра и поведение, каквато има и Новия Завет. Но въпреки това има големи части от Стария Завет, които са пренебрегвани от християните.

Помислете си за книгата Левит. Това е последната книга от Библията, която християните четат, ако въобще имат желание да я четат (въпреки, че ще продължават да се кълнат, че е написана по божествено вдъхновение.) От друга страна, **книгата Левит е първата книга, която еврейските деца прочитат**, когато се научат да четат. Християните имат склонността да считат, че Левит е описание на ежедневно религиозен ритуал в храма. **Но истината е, че Левит е тясно свързан с осветяването на ежедневно ни живот**, защото Бог присъства навсякъде в живота ни. Книгата Левит е тясно свързана със светостта. За много християни “светостта” е някакво призрачно усещане, което притежават или се надяват някога да придобият. **Но според Левит светостта е просто онова, което хората на Бога трябва да правят, подчинявайки се на Бога.**

Християните са изваждани от търпение от незначителните подробности на Левит, като например забраната човек да сварява детето в майчиното му мляко. Няма нищо лошо в яденето на варено яре. Ярето трябва да бъде сварено в нещо. На територия, където има недостиг на вода, защо да не се сварят яретата в козе мляко? Козата, която е родила яретата няма да знае. За израелтяните обаче, животните и хората са били създадени в един и същ ден, поради което животните в известен смисъл имат човешки облик. Поради това **да се готви малкото животно в млякото на майка му е признак, че човека е безсъръден и жесток.**

По същата причина **Солженицин твърди, че общество, което е безразлично към бедите на животните, много скоро става безразлично и към бедите на хората**. Но има и още една причина за тази забрана. В древността сваряването на малките в млякото на майка им е било религиозен ритуал, практикуван от поклонниците на Ваал. По този начин те призовавали своето божество Ваал и това било придружено с безопасността и деградирането на поклонниците на Ваал. Оказва се, че неща, които ни изглеждат като безобидни прояви в нашето общество, всъщност са призови към нещо, което трябва да отхвърляме.

По време на юдеизма на равините, който се е появил след библейската ера, равините говорят за “благословиите на Съботата.” “Благословиите на Съботата” е начин учтиво и със заобикалки да се говори за половото общуване, които съпругът и съпругата са имали и се е предполагало да имат в съботния ден. Но много преди ерата на равините, по време на ерата на Левит, на женените двойки е било забранено да имат полови сношения в събота. Защо? Защото заобикалящите ги варварски народи са обожествявали секса и са го превръщали в идол. Те издигнали религиозната проституция в ранг на богослужение и са търгували с жени и момчета, използвани за извратени сексуални връзки. Израел се е гнусял от тези неща и е искал да се дистанцира колкото се може по-далече от това падение. По тази причина на израелските двойки им е било забранено да имат полови сношения преди богослужението, поради опасността, че Израел също ще деградира до варварското поведение на заобикалящите го народи.

Какво е сегашното отношение на нашето общество към секса, който е равносилен на идолопоклонството? Какво има в това обожествяване на секса, даже и да е неофициално? Това, което се намира в списанието “Космополит” (давам като пример само едно от тях), по нищо не се различава от варварството на древните племена, които за живеели около Израел. Само глупавият човек би принизил значимостта на казаното в Левит и би го нарекъл “буквоядски религиозен ритуал.”

Според Тората, ако дадете пари на заем на някой човек и той ви даде палтото си като залог, че ще ви върне парите, вие трябва да му върнете палтото на свечеряване, даже ако той не ви е върнал парите. Защо? Защото най-бедните хора в Израел са използвали палтата си като завивка през нощта. Не трябва да се очаква, че някой ще прекара безсънна нощ поради студа, даже и да дължи пари и да няма какво друго да даде като залог. Не считате ли, че това е някакво ограничение за финансовото правосъдие над човешките взаимоотношения?

Когато в Израел се е налагало да накажат някой престъпник, **той не е можел да получи повече от 40 удара с бич**. Защо е това ограничение? Причината се съдържа в заповедта: “Да не бъде унизяван брат ти пред очите ти.” Нито едно общество не може да си позволи да остане ненаказано престъпното поведение. В същото време, когато обществото е принудено да накаже нарушителите и да възстанови порядъка, то не трябва да наказва нарушителите по унизителен начин. Това не е буквоедство. Ние четем в Левит, че ако видим, че волът на най-големият ни враг е се е отвързал и върви нанякъде, ние не трябва да си казваме: “Нека сам да се погрижи за вола си.” Трябва да приемем неудобствата и да върнем животното на стопанина му, независимо дали той е най-големият ни враг или не. Защо? Не защото правейки това ще станем добри хора, които след това ще имат основание да се гордеят с постъпката си. **Обратното, постъпването по този начин се основава на характера на Бога и демонстрира Божия характер пред хората**. Той изпраща дъжд както за праведните, така и за неправедните; той се отнася милостиво и търпеливо към тези, които го обичат и към онези, които не го обичат и са негови врагове. Онова, което съвременните варвари отхвърлят като буквоедство е всъщност правото на Бога да присъства навсякъде в живота ни, което е неотменима черта от неговия характер.

Наскоро Съветът по образованието в Торонто разпространи една брошура, **в която се казва, че всички култури са равностойни**. Аз разбирам какво е искал да каже Съвета и защо: той е искал да попречи на едва доловимия фанатизъм, на расизма, на етичeskото неравенство и на всички останали предразсъдъци. Но в същото време, независимо от мотивите на съвета, **аз съм убеден, че твърдението “Всички култури са равностойни” е фалшиво и невярно**.

Не мисля, че култура, която наказва крадеца, като му отрязва ръката до китката е равностойна на култура, която не прави това. **Убеден съм, че култура, чието християнско мнозинство позволява изграждането на произволен брой джамии и култура, чието мюсюлманско мнозинство въобще забранява изграждането на църкви, са равностойни**. Култура, която одобрява или разрешава измъчването на политическите противници, култура, която предпочита тиранията пред справедливия съдебен процес; култура, която държи в подчинение една група от хора като недоразвити; **трябва ли да кажем на нашите ученици, че тези различия са незначителни, на които не трябва да обръщаме внимание?**

През **последните 80 години** на управлението на царя в Русия са били изпълнени **17 смъртни присъди**. Само **през първия месец на управлението на Ленин** са били изпълнени повече от **1000 смъртни присъди**. **Дали Съветът по образованието в Торонто очаква да кажем на децата си, че “всичко е едно и също?”** Мъдреците, които отишли във Витлеем, за да видят, да се поклонят и да се подчинят са знаели, независимо че не са били евреи, че Богът на Израел има непосредствена власт над всяка подробност от ежедневието ни. Има още много неща, които са свързани с нашето наследство.

Искаше ми се тази сутрин да говоря за две от тях: да **живота** и за **надеждата**. Хвацайки се за дрехата на Исус, как да разбираме живота, в който смъртоносните нападения се сипят неуморно върху нас? Как да имаме надежда, когато сме заобиколени от цинизъм и отчаяние? Но проповедта вече е достатъчно дълга, поради което обсъждането на тези неща ще стане друг път. **“Така казва Господ на Силите: В онези дни десет мъже от всички езици на народите ще хванат – да! – ще хванат полата на онзи, който е юдеи и ще кажат: Ще идем с вас, защото чухме, че Бог бил с вас”** (Зах.8:23). Рождество Христово представлява окончателното нашествие на Бога. Според планът на Бога, целта на Коледата е началото на края. На нас ни е даден един юдеи, за чиято дреха трябва да се вкопчим, защото както Павел напомня на ефесяните, ако не направим това, за нас няма да има надежда и ще бъдем без Бога на света (Еф.2:12).

Тройно обръщане

Йоан 14:6

Всички сме наясно, че думите променят смисъла си по време на ежедневната им употреба. Според **Оксфордският речник “да бъдеш удрял с камъни”** означава **срещу теб да бъдат хвърляни камъни**. Но според сегашният език на улицата, “да бъдеш удрял с камъни” означава **да си под въздействието на марихуана**. Само допреди няколко години думата “гей” означаваше “весел”, а сега има ново значение, което се различава коренно от предишното си значение. Нещо повече, новото значение на думата “гей” е навлязло толкова дълбоко в психиката на хората, че на тази дума ще й е нужно много дълго време, за да възстанови първоначалното си значение, ако въобще успее да го направи.

Подобна промяна претърпя и думата “**обръщане**.” Библейският смисъл на тази дума **е обръщане към Бога**. Сега обаче тази дума се използва за отклонения в психическото състояние и в чувствата на човека (**ние казваме, че някой е “превъртял”**). Библейският смисъл на думата е свързан с желанието на човека, а сегашният смисъл е свързан с чувствата. Библейското “обръщане” е изцяло отговорът, който Бог ни е

подготвил да дадем и ни мотивира да го направим. Сегашното значение на думата се отнася нещо, което предприемаме поради собственото си желание.

Важно е да възстановим Библейското значение на думата “обръщане.” **А още по-важно е да действаме в хармония с това нейно значение.** Поради това, сега искам да поразсъждаваме за значението на тройното обръщане:

А) На първо място, обръщането е “**обръщане към Исус Христос.**” Преди да кажа каквото и да е друго за нашето обръщане към Господа, **искам да подчертая колкото е възможно по-дебело истината, към която винаги трябва да се придържаме: ние можем да се обърнем към него, единствено защото Бог пръв вече се е обърнал към нас.** А след като вече се е обърнал с лице към нас, Бог никога вече няма да се обърне с гръб към нас, никога няма да ни изостави, никога няма да ни предаде и никога няма да престане да се занимава с нас. Заставайки с лице към нас в Христос Исус, **Бог разпалва в нас желанието и ние да се обърнем с лице към него.** Освен че разпалва в нас желанието да се обърнем с лице към него, **Бог подсилва и способностите ни да се обърнем към него.** Давайки ни както желание, така и способност да се обърнем към него, Бог след това ни приканва да направим точено това. **Няма нищо по-важно в живота на всеки човек от това развитие, при което той чува поканата и поканата е безпогрешно разбрана и кръстопътят, на който се е оказал е неоспорим. Всичко зависи от това, какво ще направи човека в този момент.** Нека да не правим грешка. Бог не се е обърнал с лице към нас в Христос Исус, тъй като не е можел да направи нещо по-добро. Той се е обърнал с лице към нас, **с цел ние да се обърнем с лице към него.** Няма по-важен момент в живота ни от този момент. *(Коментар: Образно казано, птичето е кацнало на рамото ни и ние трябва да го хванем. Това е шанс, който не трябва да пропускаме. Д.Пр.)* Без никакво притеснение нашият Господ Исус Христос е казал: **“Аз съм пътя, истината и животът. Никой не идва при Отца, освен чрез Мен”** (Йоан 14:6) Единствено Исус е пътят, истината и животът.

“Пътят” означава пътуване, рискове, приключения, а също и крайна цел, радостно достигане до целта, гарантирано осъществяване на целта на човешкия живот. Нашият Господ ясно казва, че отхвърлянето на тази покана означава лутане, залитане, препъване, вървене пипнешком и всичко друго, което е правим когато изгубим пътя си.

В Библията “Истина” (с главно И”) означава реалност. Да застанеш с лице към Исус Христос, това означава да опознаеш реалността. Да пребиваваш в компанията му, да бъдеш пропит със Светия Дух, който Господ излива в нас, да живееш във връзка с неговия Отец, до който Исус ни осигурява допуск – ето това е реалността. **Очевидно е, че отхвърлянето на поканата на Исус означава, човек да пропилее реалността и да бъде оставен да живее в илюзия.**

“Живот” означава отговорност и то не само към Господа, а и към (както ще видим след малко) тези, които са се обърнали с лице към Господа, както и отговорност към онези хора, които все още не са обърнали лицето си към Господа. Очевидно е, че **ако отхвърлим поканата на Господа, ще продължим да живеем като отритнати, отхвърлени и обречени на смърт.**

С оглед на факта, че всичко, което произтича от нашето обръщане към Исус Христос в отговор на това, че Бог пръв се е обърнал към нас в Христос; с оглед на факта, че всичко, което произтича от това е благословия, чиста благословия, **тогава как се получи така, че хората гледат с толкова лошо око на “обръщането”?** Защо голям брой разумни хора свързват “обръщането” единствено с нещо отрицателно?

1. Тази дума придоби отрицателно значение, когато църквата изгуби увереност в способността на Исус да обръща хората към себе си, когато църквата почувства, че трябва да върши Божията работа вместо Исус и да създава допирна точка с хората вместо него. Традиционната контактна точка с хората винаги е била вината. Неоспоримо е, че хората са виновни пред Бога. Има нещо, заради което хората трябва да се чувстват виновни, защото те наистина са виновни. Без никакво съмнение нашият Господ знае какво да направи по отношение на вината и никога не пропуска да го направи. Но далеч отстранена от тази ситуация **има една изкуствена вина, която е създадена чрез подобрени средства за манипулиране на хората.**

Нищо не дискредитира християнския призив толкова силно, колкото психологичното манипулиране на хората чрез внушаването на изкуствена вина. Такова манипулиране не повишава доверието на хората в евангелието. То може да извади на показ, че някои хора имат нужда от психиатрично лечение, но не повишава доверието в евангелието. А ако то не може да повиши доверието на хората в евангелието, тогава изкусните ни машинации също няма да помогнат. **Нека веднъж завинаги да признаем, че да вярваш в Исус Христос, това означава да вярваш, че той убедително ще ти разкрие истината, че самият той е истината.** Нашето емоционално поведение може да размива или да причинява страдания на другите хора, но в никакъв случай не повишават доверието им в нашия Господ.

2. Втората причина, поради която думата “обръщане” придоби отрицателно значение, е че тя беше окупирана от тези, които я използват само за описване на случай на хора, **които са повярвали в Господа по някакъв внезапен и драматичен начин.** Става въпрос за хора, които **“внезапно са видели някаква светлина”**,

или пък при които, след като повярвали “всичко в живота им “тръгнало по мед и масло” или пък за онези, които имат склонността да казват, че ако хората не станат последователи на Исус по техния начин, те въобще не са повярвали в Христос. **Но това не е вярно. Има много начини за да стигне човек до вярата, така както има много различни начини да се влюби.** Несъмнено, има хора, колкото и малко да са те, които се влюбват “от пръв поглед.” Но на много повече хора им е нужно доста по-дълго време, за да стигнат до заключението, че са се влюбили. Повечето хора стигат до влюбването чрез един продължителен процес, които е изпълнен с колебания, съмнения и лоши предчувствия, примесени с ентузиазъм, възхищение и страдание. Но въпреки това, един ден те биват обхващани от увереността, че наистина са се влюбили. С пренебрежението, което заслужава тези хора биха отпратили всеки, който би дръзнал да им каже, че не са се влюбили, защото не са се влюбили от пръв поглед.

Никога не съм се съмнявал, че някои хора – колкото и рядко да се срещат – могат да стигнат до вярата внезапно и по драматичен начин. Единствената ми молба към тези хора е да престанат да се съмняват във вярата на хората, при които тя е дошла толкова тихо и незабележимо, колкото тихо и незабележимо зората прогонва нощната тъмнина. Не е важно колко време е нужно, за да се влюби човек. **Не е важно колко време е нужно, за да стане човек ученик на Исус.** Единственото, което е важно, е човек да започне да се обръща към онзи, който се е обърнал изцяло към нас, **така че да тръгне** (колкото и да е колебливо в началото) **по пътя на ученичеството.**

3. На трето място, обръщането означава да се обърнем към църквата. На много хора им е трудно да се съгласят с това изискване. **Те не виждат никаква връзка между Исус Христос и църквата.** И те не виждат никаква връзка между погрешното им разбиране на природата на църквата. **Църквата не е клуб, даже и ако този клуб е “сила за добро.” Църквата и единствено тя, е тялото на Христос.** Да се обърне човек към Исус Христос, това винаги означава да се обърне изцяло към него и в същото време към тялото му. Когато се обърнем към нашия Господ, ние не се обръщаме към глава, която е лишена от тяло, нито пък се обръщаме към обезглавено тяло. Или казано иначе, да бъдем свързани с Исус Христос, това означава да бъдем свързани изцяло към него, както към тялото му, така и към главата му. Тогава да пребиваваме в Исус Христос, това означава да пребиваваме в неговото общество. Да ценим високо него, това означава да ценим високо хората му. **Да обичаме Христос, това означава да обичаме хората му, колкото и грозни да са те.**

Но въпреки, че това са истини, с какво нежелание ги възприемат хората! Замислете се за отношението, демонстрирано от телевизионните програми. При появата си, религиозните програми по телевизията бяха предназначени за болните и лишени от възможността да напускат домовете си, които не могат да посещават църковните служби. **Сега обаче безсрамно се предлага те да играят ролята на заместител на църковното богослужение.** Вие си седите у дома и натискате копчето на дистанционното управление на каналите на телевизора, защото не искате га гледате богослужение, а искате да бъдете забавляван. В края на краищата, дистанционното управление ви дава възможност да прескачате от баскетбол на “толк-шоу”, или на “сапунена опера” (чиято главна тема винаги е изневярата), или на новини (чиято основна тема винаги е горящи къщи и автомобилни катастрофи), или на религиозно предаване. Вие не се чувствате отговорен към местната църква и вече можете да наблюдавате вашия герой отдалече с фризьорски ролки в косите. Много по-лесно е да се възхищавате от телевизионна звезда, отколкото да се възхищавате от пастора на местната църква. Ако около телевизионната звезда възникне някакъв скандал, той ще е несравнимо по-лесен за понасяне, отколкото споровете между различните течения и отклонения в местната църква.

Намирайки се сред всичко това, ние никога не трябва да се осмеляваме да забравяме следната истина: **Исус Христос не е разделен. Главата му не е отделена от тялото му.** Ако искаме да се обърнем с лице към него и да го прегърнем, тогава ще трябва да прегърнем всичко в него, както главата, така и тялото му. Защо е толкова трудно да прегърнем всичко, което е в него? Заради дразнещото несъответствие между главата и тялото. Главата е красива, но тялото често пъти е грозно. Главата е сияйна и блестяща, а тялото е с недостатъци. Често пъти забравяме, че даже и най-пропадналият човек, който има някаква вяра в Исус Христос, е стигнал до нея единствено чрез тялото на църквата.

Ние с вас не сме първите християни. Кой запази истината за Христос за да стигне до нас? Църковните праотци в Египет, независимо че в онази епоха църквата е била пълна с такива политически интриги, в сравнение с които днешните политици изглеждат като виртуози. Кой запази истината за Христос за да стигне до нас? Запази я протестантските реформатори, въпреки че всички те без изключение са били слепи за онези задгранични и презокеански мисионерски задачи, заради изпълнението на които йезуитите от Римокатолическата църква са проливали кръвта си или са изгаряли на кладата. **Кой запази истината за Христос за да стигне до нас? Запази я Джон Уесли, независимо че е бил смешно ексцентричен и му е липсвало самочувствие, доказателство за което е проваленият му брак.** В по-ново време кой запази истината за Христос за да стигне до нас? Запази я свещениците, които не биха могли да спорят с мен по

философски проблеми. Запазиха я учителите от Неделното училище, чиято искреност не можеше да прикрие предразсъдъците им. Запазиха я родителите ми, въпреки че ме ядосвах с невъзможността си да разберат кое ме дразни и боли и защо. Да, често пъти тялото е дефектно, винаги е разчорлено и понякога е безобразно. Но въпреки това, **единствено чрез тялото на Христос човек стига до опознаването на самия Господ.**

Докато осмисляме истината, че Исус Христос не е глава без тяло и че той може да бъде обичан единствено, ако и тялото му бъде обичано, **ние ще направим преглед на няколко библейски истини, които имаме склонността да забравяме.**

1. Трябва да си припомним, че Бог иска хората за себе си. Да повярваш в Исус Христос и да бъдеш прибавен към хората на Бога, към тялото на Христос, **това са две неразделни страни на едно събитие.** Трябва да помним тази интимна вяра в Исус Христос и публичното изповядване на вярата в него, които винаги са описвани неразривно заедно в Библията. Когато липсва публично изповядване (една от проявите на което е участието в църковните служби), тогава просто няма вяра.

2. Трябва да помним, че **колкото и големи да са дарбите и талантите ни,** те са безполезни, **ако не са добавени към талантите на другите хора в църквата.** Самотният музикант, който свири на пиколо на притъмнялата сцена в студената концертна зала е безполезен. **Искреното обръщане към Исус Христос винаги е и обръщане към църквата.** Да одобряваме нашия Господ с вяра, това означава винаги да одобряваме хората му с любов.

3. На трето място, обръщането винаги е обръщане и към света. Аз съм наясно, че някой веднага ще ми напомни казаното от Апостол Яков: *“Не знаете ли, че приятелството със света е вражда против Бога?”* (Як.4:4) Аз знам какво е казал Яков и безрезервно съм съгласен с него, че има един вид отношение към света, който се характеризира с безкритично одобрение на света и с неосъзнато възприемане на поведението на порочния свят, с едно наивно омагьосване от глупостта на света и с неразумна съблазън от покварата на света. Яков е прав. **Безкритичното приятелство със света е смърт за духовността.**

Смисълът на обръщането към света е, че християнинът не трябва вече да е безкритичен към хората, така както Господ не е безкритичен към тях, въпреки че християнинът обича хората така, както неговия Господ ги обича. Бог никога не е разрешавал хората му да се обръщат с гръб към света поради една единствена причина: защото самият Бог никога не се е обръщал с гръб към хората.

Следователно е ясно, че **има два вида отношение към света, които са забранени за християните.**

а. Единият вид отношение е да виждаме положението в света в розово, или почти “розово”, или че скоро ще стане розово, така **както журналистите във вестниците не са нищо повече от пророци на нещастия, които изпитват наслада, когато преувеличават страховете на хората.**

б. Другият вид отношение, което е забранено на християните, е **да възприемаме отчаянието на хората. Бог не разрешава на хората си да се отчайват от света,** защото самият Бог е предназначил за хората една съдба, която е по-славна отколкото всичко друго, което светът може да си представи, и по-конкретно, **за излекуваното създание, за Божието царство.**

За мен Откровение е една от най-вълнуващите книги в Библията. Винаги се изумявам, когато я чета и стигна до двата най-ярки контраста, които човек може да си представи. От едната страна са хората, за които Йоан пише, че страдат жестоко в ръцете на света, когато Йоан описва с най-силните думи: “дракон”, “блудница”, “звяр”, “кръвопиец” и “убиец на светците.” От другата страна са самите хора, които страдат толкова много в ръцете на света, но на които им е забранено да напуснат света. **В Откр.1 Йоан казва, че християните са направени да бъдат “свещеници.” Според Библията, една от функциите на свещениците е да се застъпват.** Следователно **християните неуморно трябва да се застъпват от името на света.** Тяхната свещеническа служба, тяхното застъпничество включва и молитвата, но не трябва да се ограничава само до нея. Те трябва да се застъпват за света по всякакъв начин, по който могат, независимо от това, колко силно светът ги презира и обижда. В Стария Завет свещениците са имали друга функция: те са правели жертвоприношения. Какво е жертвоприношението, което трябва да правят читателите на Откровение? **Те трябва да принасят себе си като жертвоприношение!** Християните са свещеници, които принасят себе си като жертвоприношение заради греховете на света. Но Йоан може да напише това единствено заради истината, която е написал в предшестващия стих: че Исус Христос е *“цар на царете на земята.”* (Откр.1:5)

Нашият Господ управлява света. Той и никой друг. Римският император Доминициан не е управлявал, когато Йоан е писал книгата Откровение, въпреки че Доминициан си е мислил, че управлява. Исус Христос е *“цар на царете на земята.”* Следователно е разбираемо християните да имат свещеническо служение на застъпничество от името на света: тъй като Христос управлява над света, нашата свещеническа служба тук никога няма да е безплодна.

Време е да си припомним думата “обръщане.” Тя означава обръщане към онзи, който вече се е обърнал към нас. Да се обърнем към него, това означава да се обърнем и към църквата и към света и никога

да не ги изоставяме. Църквата е демонстрацията на Божия проект, първата част на онова, което той планира да извърши за света и по-конкретно казано: да възстанови разбунтувалото се създание и да го превърне в царство, в което волята на царя ще се изпълнява без изключение, а самият цар ще бъде обичан безкрайно.

Трябва ли Библията да бъде цензурирана?

ЗЦ.18:36-40; Пс. 137:7-9; Пс. 139:19-24; Мат. 5:17-20

Проблемът тук не е само в клането и кръвопролитие, а и в демонстрираното поведение. Илия и други герои от Библията вършат тези неща с такъв ентузиазъм, че даже ни се струва, че се наслаждават да постъпват така! Когато аз и сестрите ми бяхме много малки, майка ни обичаше да ни чете приказки за Киндерела. Една вечер сестрите ми се разплакаха, когато научиха за отвратителното поведение на мащехата на Киндерела. А след като приказката за Киндерела разстройват децата, трябва ли да им позволяваме, а даже и да ги окуражаваме, да четат Библейските истории? Най-ужасният стих в цялата Библия изглежда, че е Пс.137:9, в който се говори за враговете на Израел: *“Щастливи ще са онези, които вземат бебетата ви (на едомитите) и ги разбият в скала!”* (мой превод) Дали тук се говори за варварското отношение на примитивните хора или се има предвид безсъвестната жестокост на умопобърканите хора? Истината е, че нито едното, нито другото е приложимо в този случай. Израелските ни предци във вярата нито са били умопобъркани, нито са давали израз на варварството си.

Въпреки това, много хора продължават да са объркани и отвратени. Например, отворете книгата Псалми. Псалмите са били песнопойката и молитвената книга на израелските ни предшественици. Псалмите винаги са били молитвената книга на християните. Те са несравними. *“Господ е пастир мой, няма да остана в нужда...Наистина благодат и милост ще ме следват през всичките дни на живота ми.”* (Пс. 23:1-6) *“Господ е моя светлина и мое спасение; от кого ще се страхувам? Господ е крепостта на живота ми; от кого ще се уплаша?”* (Пс.27:1 – мой превод) *“Радвайте се шумно на Бога, всички земи. Служете на Господа с веселие! Елате с песни в неговото присъствие.”* (Пс. 66:1-2 – мой превод)

Но има и текстове, на които хората гледат като на противоположната страна. *“Праведният ще се зарадва, когато види възмездие; ще измие краката си в кръвта на грешния.”* (Пс.58:10) *“Не мразя ли, Господи, онези, които мразят Теб? И не се ли гнуся от онези, които се надигат против Теб? Със свършена омраза ги мразя, за мой неприятел ги смятам.”* (Пс.139:21-22) И отново стихът, който вече цитирах: *“Щастливи ще са онези, които вземат бебетата ви (на едомитите) и ги разбият в скала!”* (Пс.137:9 - мой превод) К. С. Луис казва, че последният стих е демонстрация на “чиста омразата.” Според него, чрез този стих израелтяните дават пълен израз на омраза, която е “пълна с неприкрита гной и алчност.” Аз се възхищавам от Луис и обикновено съм съгласен с него, но не и в този случай. Не мисля, че стиховете, които цитирах са чиста омраза и че са неприкрита гной и алчност. **Тук Луис греша.** Същият човек, който е написал: *“Със свършена омраза ги мразя”*, в следващият стих е написал: *“Провери ме, Боже и узнай сърцето ми! Изпитай ме и разбери мислите ми. И виж дали има нещо порочно в мен...”* (Пс. 139:23-24 – мой превод) Очевидно смисълът, който авторът на този “мрачен” стих влага в него е **различен** от смисъла, който ние го обвиняваме, че влага.

Нещо повече, Библията пределно ясно казва, че ние не трябва да мразим враговете си. Тя недвусмислено казва: *“Да не мразиш брат си в сърцето си; да изобличаваш смело ближния си, за да не се натовариш с грях поради него. Да не отмъщаваш, нито да храниш злоба против онези, които са от народа ти, а да обичаш ближния си като себе си. Аз съм Господ.”* (Лев. 19:17-18) В Израел даже не е било позволено човек да изпитва неприязън към ближния си, а окуражаването на враждата е било забранено от Бога. В Изход се казва: *“Ако срещнеш заблудилият се вол или магаре на неприятеля си, да му го закараш. Ако видиш, че магарето на неприятеля ти е паднало под товара си, не си позволявай да го оставиш сам с това, а му помогни да го вдигне.”* (Изх.23:4-5 – мой превод) Аз съм длъжен да помогна даже на онзи, който ме мрази и никога не трябва да отвръщам с омраза на омразата.

Веднага искам да кажа, че се разстройвам, когато чуя хора да твърдят, че Новият Завет е нов, защото е приятен и осъжда лошото поведение, а Стария Завет е стар, защото е горчив и опрощава лошото поведение. **Това съвсем не е вярно.** Поради тази причина аз се опитвам да се въздържа да споменавам името “Стар Завет.” Съвременното значение на думата “стар” означава “остарял, излязъл от употреба, отживял.” А наборът от книги от Битие до Малахия **нито е остаряла, нито е излязла от употреба.** Нека да гледаме на Библията като на свидетелство, което се състои от по-стара и по-нова част. Старият Завет не ни позволява да се отнасяме необуздано и жестоко към човек, когато не харесваме, даже когато знаем, че той иска да ни навреди.

Например, в Пр.25:21 се казва: *“Ако е гладен врагът ти, дай му хляб да яде и ако е жаден, дай му вода да пие...”* **Трябва да сме любезни даже към собствените си врагове!** *“Не се радвай, когато падне неприятелят ти и нека да не се весели сърцето ти, когато той се препъне. Да не би Господ да види това и да му стане неприятно.”* (Пр.24:17-18 – мой превод) Очевидно не трябва да злорадстваме поради лошия късмет на неприятеля си, не трябва да се въодушевяваме, че човек, когото не харесваме, “получава юмрук в лицето си.” **Не трябва да изпитваме удоволствие, че човек, който ни е навредил, сега също е пострадал.** От човешка гледна точка е разбираема радостта, че някой най-накрая си е получил “заслуженото,” **но според Старият Завет такава радост е грях.** Когато изследвал сърцето си, Йов (31:29) казал, че не се е радвал на злото, сполетяло врага му. Но някой може да възрази: “Не бързай толкова. Виж какво казва Йеремиа. Той не се ли е молил Бог двойно да унищожи хората, които са го преследвали?” Да, той се е моли. Но какъв смисъл е влагал Йеремиа, като се има предвид, че предходният стих преди тази молитва е следният: *“нищо пожелах (ти, т.е. Бог, да изпратиш) скръбния ден. Ти знаеш това, което е излязло от устните ми, всезнаещи!* (Йер. 17:16)?

Дължни сме за помним, че в Стария Завет забранява на хората на Бога да отмъщават. **Бог забранява на хората си да отмъщават!** *“Отмъщението принадлежи на мен, аз ще отмъстя.”* (Втор. 32:35 – мой превод) Това не означава, че ние можем да забравим да търсим отмъщението, защото Бог ще отмъсти за нас. Този текст означава, **че ние самите не трябва да се стреми да отмъщаваме,** защото нашето отмъщение ще даде повод за отмъщение от другата страна и това още повече ще влоши положението. Този текст означава, **че трябва да оставим в ръцете на Бога как да постъпи с онзи, който ни е наранил.** Целта не е Бог да извърши отмъщението вместо нас, а да оставим Бог да реши проблема, **с цел повече да няма отмъщение.** Спомнете си за цар Давид. Като военачалник, представляващ своя народ, Давид демонстрирал непоклатима решителност за победа. Но когато се е срещал с личните си врагове, Давид постъпвал необичайно благородно с тях. Саул много пъти се опитвал да убие Давид. На два пъти Давид имал възможност да се избави от този човек, който заплашвал живота му, но и в двата случая Давид не го убил. Авесалом, синът на Давид, се опитвал да убие баща си и стигнал дотам, че наел банда главорези за да му помогнат. Давид не предприел никакви действия срещу Авесалом и сърцето му било разбито от мъка, когато научил, че синът му е убит. Да, отношението на Давид към Батшеба и към съпругът ѝ Урия е грях и Давид е знаел, че Бог ще го накаже за това. **Всъщност след този случай животът и съдбата му тръгнаха надолу.**

Тогава кое е правилното значение на “мрачните стихове” от Стария Завет? Оказва се, че заплахите и проклятията **не са насочени към враговете на говорещият** и че **тези заплахи и проклятия всъщност са молитви към Бога.** Това са молитви, които са изпълнени с вяра към Бога и с увереността, **че той ще действа бързо и ще защити името си.** Старият Завет твърди, че отмъщението е грях, но в същото време вика към Бога да защити името си, истината си и хората си.

Отмъстителността е грозна отплата, **подхранвана от духът на злото.** **А защитата е очистване на нечие име от оклеветяване.** Отмъстителността е подхранвано от духът на злото желание за разплата. А защитата е публично признание, че нечие добро име е било лъжливо окаляно. **В Стария Завет онова, който ни се струва отвратително отмъщение, всъщност е страдна молитва Бог да защити себе си, истината си и хората си.** Какво ще направите, ако детето ви бъде изключено от училището заради кражба, въпреки че знаете, че детето ви не е откраднало? Вие ще направите всичко възможно, за да изчистите името на детето си. В случая не става въпрос, че лично вие не харесвате директора на училището. Вие просто искате да защитите детето си. И ако наистина искате да го защитите, никой не би ви упрекнал за това. Какво трябва да направя, ако родители заговорят, че не искат децата им, които са първокласници, да бъдат обучавани от жена ми, защото тя има безразборни любовни връзки и те считат, че не могат да доверят децата си на такава жена? Как трябва да постъпя? **Аз ще направя всичко необходимо, за да изчистя името на жена си и да възстановя увереността на обществото в нейната почитеност и в способността ѝ да бъде учител.** Ами ако изглеждам твърде разпаден когато я защитавам? А да не би някой да очаква да изглеждам спокоен пред лицето на такава чудовищно охулване?

Така наречените “мрачни” откъси от Стария Завет всъщност са викове на Божиите хора, които умоляват Бог да разгроми злото и то толкова категорично, че да не остане никакво съмнение, че то е разгромено. Не е вярно, че псалмистът не обича децата или че изпитва сатанинско удоволствие, когато те са удряни в скалите. Псалмистът знае, че отмъщението е грях и умолява Бог да защити себе си, защото е Бог, който се бори срещу злото и подкрепя хората, които са жертви на злата. Псалмистът от Стария Завет казва, че в момента се фалшифицира Божията истина, че на Божият път се присмиват и че Божието име е хвърляно в калта. Иначе казано, изглежда че злото побеждава, че злорадства, че извлича изгода от злото и че продължава да върши още повече зло. Не трябва ли Бог да очисти името си, да демонстрира истината си и да защити хората си? Тогава злото трябва да бъде напълно разгромено.

Ние ежедневно се молим на Бога: *“Да дойде царството ти.”* Наистина ли искаме това? **Ако наистина**

искаме да дойде Божието царство, тогава ние искаме царството на злото да бъде напълно унищожено. Но това е твърде абстрактно, а мисленето в Стария Завет никога не е абстрактно, а винаги е конкретно. Когато ние казваме: “Да изчезне царството на злото”, израелтяните казват: “Да умре наркоразпространителя! Щастливо е обществото, чиито наркоразпространители са мъртви!” Вие нямате лични причини да отмъщавате на наркоразпространителите, вие даже не ги познавате, но искате законът да им отмъсти, искате справедливост в обществото, искате да бъдат защитени слабите хора.

Когато се моля: “*Да дойде царството ти*”, аз моля Бога да се справи с порочния мъж, който се обогатява, като ограбва беззащитните шизофреници, които идват при мен за помощ. Моля се Бог да се справи толкова категорично с този човек, че той никога вече да не се опитва да ограбва беззащитните хора. Точно това прави псалмистът в Пс. 139:21-22, когато вика към Бога: “Твоите врагове са мои врагове. Аз мразя тези, които мразят теб. Мразя ги със свършена омраза.” Когато моли Бог да унищожи двойно преследвачите му, Йеремиа не отмъщава. Той иска само Бог да действа толкова категорично и непогрешимо, че всички хора за разберат, че Бог се възправя срещу потисниците и защитава преследвани, че Бог защитава себе си като спасител на жертвите на преследвачите. Това е истинският смисъл на “мрачни” откъси.

А как да разбираме смъртното наказание, особено смъртното наказание заради морално престъпление? Трябва ли да бъде цензурирано това твърдение в Стария Завет? Аз не защитавам смъртното наказание и публикувах една статия срещу смъртното наказание. Но искам веднага да ви кажа нещо: **В Канада смъртното наказание не е отменено.** В Канада е отменено смъртното наказание за причиняване на убийство от първа степен. **Но в Канада продължава да действа смъртното наказание заради държавна измяна.** Знаете ли това? Канада каза две неща: убийството не трябва да бъде наказвано с убийство, но онзи, които извърши предателство на държавата ни трябва да бъде наказван с убийство. Сега няма да обсъждам защо Канада направи това разграничаване между убийството и измяната. Само ще кажа, че не трябва да считаме, че древният Израел е бил варварски, тъй като е наказвал със смърт някои престъпления, които ние, съвременните граждани, продължаваме да извършваме. **Преди да започнем да си мислим, че сме попросветени от древните израелтяни, нека да ви кажа още нещо.** Когато в древен Израел е трябвало да накажат някой престъпник, било забранено той да бъде наказван по начин, който го унижава. **Сега в Канада наказанието за убийство първа степен е 25 години затвор без право на помилване. 25 години затвор без никаква надежда за по-ранно освобождаване!** Това унижение ли е или не? Дали имаме някакъв напредък в сравнение с древните израелтяни?

В древен Израел причиняването на имуществени вреди не се е наказвало със смърт. Никакво имуществено престъпление не се е считало достатъчно значително, за да бъде наказвано със смърт. А изнасилването на омъжена жена се е наказвало със смърт! Например, изневярата. **В Канада изневярата въобще не се наказва, даже и с глоба.** **Това не ви ли говори каква е представата ни за семейния живот?** **Но не смеете да докосвате колата ми.** Колата ми е почти 10-годишна и пазарната ѝ цена е 75 долара. **Ако я откраднете, вие ще отидете в затвора.** А ако прелъстите жена ми? За това няма никакво наказание. **Кажете ми, кое повече ще ме нарани:** открадването на колата ми **или отчуждаването на жена ми?** От какво са наранявани повече децата: от кражбата на бащината им кола или от загубата на майка им? Въпрос: Дали имуществените престъпления са много сериозно нещо? Канада отговаря: “Да”, Израел: “Не”. Дали насилието над семейния живот е много сериозно нещо? Канада отговаря: “Не”, Израел: “Да”. Кое е по-важно за човека: кражбата на колата или прелюбодееянето? Канада казва, че по-важна е кражбата на колата, а Израел – прелюбодееянето. А вие как бихте отговорили? Нека да повтора: **аз не съм защитник на смъртното наказание.** Но преди да се присмеем на древните хора на Бога, защото понякога са изпълнявали смъртни наказания, ние трябва да разберем, **че ние се различаваме от тях единствено по това, което ценим.**

Трябва ли Библията да бъде цензурирана? Как да тълкуваме случаите, свързани с масови убийства, като случката, когато Илия изклал пророците на Ваал? Ваал е бил бог на плодородието. Поклонниците на бога на плодородието се прекланяли пред всички сили на плодородието. В храмовете на Ваал е имало религиозни проститутки, както жени, така и мъже. Човек отивал в храма и се покланял пред бога на плодovitостта, като участвал в спонсорирана от храма проституция с мъже и жени. Израелтяните считали, че могат да се молят както на Бога, така и на Ваал. Те не искали да се откажат от Бога, от живия и истинския Бог. Но защо да не комбинират и да се покланят и пред Бога, и пред Ваал? Така не е ли по-изгодно, по-ползено и по-приятно? Нека да имаме обща църква. Никой да не е изключван от нея. Бог плюс Ваал. **Светото причастие плюс проститутка. Истина плюс суев依рие. Евангелие плюс лакомия.** Защо да нямаме всички тези неща заедно?

Това все още се случва, нали? **Исус казва, че не можем едновременно да бъдем слуги на Бога и на Мамона.** **Но много проповедници ни казват, че можем!** Банковите скандали свързани с Ватикана продължават да обикалят по целия свят. През 1930-те, когато Франки Костело беше най-големият гангстер в Ню Йорк, той беше поканен да участва в Комитета на съветниците към Армията на спасението. Известно

канадско семейство дари милиони долари, за да подпомогне преклонението пред Бога, въпреки че тези пари бяха придобити незаконно, чрез контрабанда и даже убийства по времето на “сухия закон.” По време на Френската революция църквата във Франция била обявена извън закона. След това Наполеон установил, че не може да контролира масите и казал на църковните власти, че ще отмени забраната на църквата, ако те му обещаат, че ще държат масите послушни и покорни на неговата тирания. И църковните власти направили точно това. Херман Гьоринг, главнокомандващият на военновъздушните сили на Германия през Втората световна война и член на нацистката партия, се оженил в Лютеранска църква, в която масата, на която било сложено причастието, била покрита с покривка със Свастика на нея.

Дали е отдавана почит на Бога чрез тези неща? Илия казва: “Не”. Той твърдял, че Израел отчаяно се нуждае от коренно обновление на вярата си. Илия е знаел, че това коренно обновление на вярата означава пълно отказване от Ваал. Нека никога да не се казва за мен, че жадувам за насилие. Но в същото време нека винаги да се казва за мен, че аз и Илия сме единни по отношение на следното: църквата отчаяно се нуждае от коренно обновление на вярата; а това коренно обновление на вярата е възможно само ако има пълно отказване от Ваал. Трябва ли Библията да бъде цензурирана? Вие решете. Защото аз, докато съм жив, ще ценя в сърцето си това, което ви казах днес относно така наречените “мрачни” откъси в Библията. Аз винаги ще помня, че Исус моят Господ е бил възпитан с псалмите – с всички псалми без изключение и е умрял, цитирайки стихове от тях.

Ще помня, че когато хората напомнили на Исус, че очакват Илия да се върне на земята, Исус им отговорил: “Той вече се върна: той е Йоан Кръстител и аз напълно подкрепям служението на Йоан.” Ще помня, че Исус е твърдял, че собственото му идване не означава, че Старият Завет е бил отменен, а че той го е изпълнил. И тъй като е бил изпълнен, Старият Завет е бил заменен с Новия Завет.

Тъй като Бог толкова обикна света ...

Йоан 3:16-17

Всеки от нас си има своя любим автор, своята любима книга, своята любима храна и своя любим спортист. Казвано ни е, че най-хубавият стих в Библията е стихът, на който е посветена днешната проповед: “Защото Бог толкова обикна света, че даде единствения си Син с цел всеки, който повярва в него, да не загине, а да има вечен живот.” Сигурен съм, че този текст интуитивно извлича положителен отговор от всеки човек. Мнозина хора ценят този стих повече от всичко останало. Други хора считат, че този текст е използван често пъти като тояга, с която се удрят невярващите. Независимо от обстоятелствата, в които се произнася този стих, независимо от страстта, с която се произнася, независимо от силата на чувството, с което е обичан, истина е, че този текст е побрал в себе си сърцевината на евангелието и описва сърцето на самия Бог.

На нас ни се казва, че Бог толкова обикнал света. А какво означава “светът”? Според смисъла, влаган от Йоан, “светът” не е кълбото, което наричаме “земята.” Нито пък “светът” са земята, планетите и звездите, т.е. вселената. Употребената дума “светът” се отнася за хората и по-точно за всички непокорни на Бога мъже и жени, с враждебното им отношение към Бога, с презрението им към неговата истина, с отхвърлянето им на неговия път и с тяхното чувство на превъзходство с което се отнасят към неговото евангелие. Ясно е, че думата “свят”, използвана от Йоан, не е красива дума: тя посочва нахалството и неблагоприятността на хората, чувството им за величие и надутостта им. Тя показва надменното неподчинение, с което човек си представя, че е върхът на съвършенството, а всъщност е най-голямата глупост. За Йоан светът, това е обобщение за всички мъже и жени с техния мълчалив заговор да мразят, насаме и публично, Онзи, на когото дължат живота си, Онзи, в който биха се вкопчили, ако имаха въобще някакъв разум в главите си.

Преди малко споменах за мълчаливия заговор. И двете думи в този израз са важни. Светът е в мълчалив заговор по отношение на това, че никога не е имало официално съгласие между всички хора, че ще презират Светият на Израел. Светът е в мълчалив заговор по отношение на това, че общото неподчинение на Бога съвсем не е случайно. Когато се роди следващото бебе, ние с голяма точност можем да предскажем, че това дете отново ще подсили упадъка на света. Всички тези хора, всеки от които е паднало същество, са в мълчалив заговор по отношение на това, че ние – човечеството – се противопоставяме на Бога така, както учениците се противопоставят на учителя си в училището и футболистите – на рефера.

Какво е отношението на Бога към света в отговор на отношението на света към него? И по-точно, какво прави Бог, когато вижда, че хората не му се подчиняват? Ние можем да очакваме, че той ще прави това, което прави учителят в училището, когато класът не му се подчинява или каквото прави футболния

съдия, когато играчите не му се подчиняват. И тъй като в нашата църква има много хора, които работят като учители, аз ще оставя на тях да ни кажат, какво правят в такива случаи, **а аз ще ви кажа какво прави рефера.** Той просто изгонва един от играчите на отбора, който не му се подчинява. Това може да не е онзи играч, който му е създал най-големи неприятности. Това може да е случаен играч, понякога даже е първият играч, който попада пред погледа на съдията. И този играч бива изгонван, край!

Вие ще кажете: “Какво своеволие! Съдията просто изгонва този играч за назидание. Той не заслужаваше да бъде изгонен от терена.” Вашето възмущение е правилно, но е безполезно, защото въпреки това, играчът своеволно бива изваден от играта. **Най-поразителната черта на евангелието е следната: Пред лицето на човешката надутост и неблагодарност, Божият отговор не е да изгони хората, а точно обратното – да ги обича.** И не само да изпитва чувство на привързаност, не само да ги съжалява, **а да ги обича толкова силно, че да пожертва себе си заради тях.**

Тук се налага да направим кратък теологичен обзор. Ще се наложи да се върнем обратно във времето до 325 год. Ще отидем до друга част от света и ще посетим град Никеа, който се е намирал в сегашна Турция. **През 325 година там се е провел огромен теологичен спор** за нещо, на което повърхностните хора гледат като на честа игра на думи, но който всъщност има пряко отношение към целостта и запазването на евангелието. Последователите на архиепископ Арий са твърдели, че Божият Син Исус е **имал подобна** природа като Отца и **че е приличал** на Отца. На тях са се противопоставяли последователите на архиепископ Атанасий, който настоявал, че **като Син на Бога**, Исус е имал **същата** природа като Отца. Атанасий попитал: ако Синът само е приличал на Отца, дали е приличал малко или много на Отца? И даже ако много е приличал на Отца, даже ако е бил почти същия като Отца, несъответствието между тях ще е огромно. **Проблемът е, че страданията на Сина няма да бъдат страдания на Отца; оприличаването на Сина с грешниците няма да бъде оприличаване на Отца; плачът на Сина заради света няма да е плач на Отца.** Накратко, ако Синът не притежава **същата** природа като Отца, **тогава това**, което Синът е учил, чувствал и направил на земята **няма да има нищо общо с онова**, което Отца от небето е учил, чувствал и направил.

При това положение кръстът на Исус въобще не е бил акт на Бога. Кръстът не е означавал нищо повече от смъртта на всеки човек, който е умрял за добра кауза; при това положение светът би останал неповлиян, хората щяха да останат без освобождение от греха и въобще нямаше да има евангелие.

Кажете ми: дали природата на Сина е същата като природата на Отца или просто е подобна? **Единствено ако природата на Исус е същата като природата на Отца, тогава има евангелие;** само ако е еднаква като на Отца, страданията на Сина в неговото човешко тяло съвпадат със страданията на сърцето на Отца. Когато Апостол Йоан пише: **“Защото Бог толкова обикна света, че даде единствения си Син ...”** ние никога не трябва да мислим, че Бог е пожертвал Сина си, вместо себе си. Точно обратното: тъкмо защото Отца и Сина имат една и съща природа, това, че Отец е пожертвал единствения си Син означава, че Бог е пожертвал себе си; **винаги себе си и никога по-малко от себе си.** (Коментар: Още по-сбито казано, Бог е наказал Себе си, с цел да не опетни своята праведна природа и същевременно да ни предостави изходен път за спасението. Няма друг бог, който да е направил това. Д.Пр.)

Една жена потропа на входната ми врата и ме помоли да даря пари за Асоциацията на инвалидите. Аз ѝ дадох 25 долара. Тъй като ѝ ги дадох, сега аз нямам пари да си купя нов CD, но аз вече имам толкова много CD-та, че не мога да ги намеря, когато ми потриват. На следващия ден на вратата ми похлопа друг човек и ме помоли да даря пари за Асоциацията на болните от рак. И на него дадох 25 долара. Тъй като му дадох тези пари, сега аз не мога да си купя нова книга, но аз вече имам стотици книги, които не успявам да прочета. На третия ден на вратата ми похлопа една жена, която ме помоли да направя дарение за Фонда за лечение на сърдечноболните. Дадох ѝ 25 долара. Така трябваше да направя, с оглед на страданието, което никога не свършва и на финансовите ми възможности, които никога не намаляват.

Но един ден чух различно почукване на вратата: дъщеря ми се нуждаеше от нов бъбрек. Това беше свързано с друг вид “помощ.” Колкото и да бяха помощите по 25 долара, които бях давал, те никога не бяха свързани с някакъв риск за мен. Сега от мен се искаше да направя това. Все пак, тя е моя дъщеря и аз с радост ще направя всичко, което мога, независимо колко голям ще е рискът за мен. Дали след години тя ще оцени това? Или ще се шегува с приятелите си: “Преди време моят старец се отказа от част от водопроводната си система. След това здравето му никога не се оправи. Не трябваше да постъпва толкова безразсъдно. Но нали знаете, той винаги е бил един стар глупак.” Ако воден от любовта си към моята дъщеря аз реших да ѝ даря този бъбрек, от който самият аз може би ще се нуждая на старини; ако реших да даря моя бъбрек, тогава аз същевременно се отказах да контролирам начина, по който тя ще реагира на моето дарение. Но поне аз не бях молен да се откажа от живота си в нейна полза.

Йоан ни казва, че има една личност, **чиято любов е толкова силна, че той е готов да пожертва всичко от себе си заради онези, които обича.** Вместо да остане хладен и безучастен, Бог жертва безрезервно себе си за онези, които прибират плътно към себе си наметките на собствената си псевдоправедност и му казват:

“Моля ви, внимавайте да не ме изцапате с кръвта си, защото остават петна.”

Но не всички хора реагират чрез плътно прибиране на наметките си. Някои реагират така, както е написано в продължението на този стих: “Защото Бог толкова обикна света, че даде единствения си Син ... *цел всеки, който повярва в него, да не загине, а да има вечен живот.*” Ясно е, че саможертвата на Бога разпалва вярата поне на някои хора. “Всеки, който повярва в него.” Ние трябва да се убедим, че разбираме правилно силата на думата “повярва.” Да повярваме, това не означава да имаме правилна представа за Бога в главата си. Да повярваме в него, това не означава разумните ни възражения да отстъпят път на съгласието. Да повярваме в онзи, който се пожертва за нас, да повярваме в онзи, който ни беше даден, това означава просто да му имаме доверие, че той ще ни даде прощката, която ние сами не можем да постигнем. Това означава да вярваме в него, че той е пътят, от който ако се отделим, ще се лутаме до края на живота си.

Вярата, която има предвид Йоан, е моето безрезервно и доброволно предоставяне на Исус, чието безрезервно и доброволно предоставяне на мен е единствената ми надежда и единствената ми молба, единственото ми бъдеще и единственото ми добро. Вярата за която говори Йоан, означава аз да прегърна с благодарност Исус, който пръв милостиво ме прегърна. Вярата, това е да се оставя в ръцете на Онзи, който е обещал никога да не ме изостави и никога да не ме забрави.

И ако това е вярата, която означава да повярвам в нашия Господ Исус Христос, тогава какво представлява вечният живот, за който говори Йоан? Вечният живот е живот, който започваме да живеем, когато се потопим в неизмеримите дълбочини на самия Бог. Вечният живот е живот, който се характеризира с най-близки, интимни и неразрушими отношения с Бога. Вечният живот е живот, с който Вечният Бог ни е благословил по време на създаването на света, преди ние да се превърнем в жертви на Грехопадението и преди нашето съществуване да се превърне в живо противопоставяне с онова, което създателят е нарекъл “добро”, преди нашето съществуване да се е превърнало в предсмъртна борба, чрез която се отказваме онова, което не можем да потвърдим, просто защото не можем да го победим.

Когато се опитвам да схвана цялата важност на израза: “а да има вечен живот”, аз си спомням един от любимите ми епизоди от евангелието, в който Исус се среща с един човек в гробищата (ние самите не живеем ли в гробищата?), който наранявал себе си (ние самите не изживяваме ли живота си, като в някакъв смисъл се самонараняваме?), който тичал гол (самите ние не мислим ли че сме прикрили нещо, което всъщност е видимо за всеки човек?), който не можел да бъде укротен (не се ли проваляме ние самите в опитите си да управляваме себе си, когато негодуваме срещу опита на някой друг да ни ръководи?). В края на тази случка на нас ни се казва, че хората намерили този човек седнал, облечен и със здрав разум.

Седнал. Той вече не е ръководен от своите 101 демони, които го измъчвали и отчайвали.

Облечен. Сега той принадлежал на обществото на Божиите хора. (В Библията облеклото е белег на принадлежност.) Вида на облеклото, което носим посочва към кое общество принадлежим. Когато блудният син се върнал у дома, баща му го облякъл с една мантия, която показвала, че той е част от семейството.)

Със здрав разум. Разумът на излекуваният човек бил възстановен поради Божията милост. Единствено милостта възстановява разума, за да постъпва почтено. Единствено милостта освобождава разума от робството, за да сложи край на онова, което не е правилно. Никой не се съмнява, че грешните човешки същества все пак могат да разсъждават. Разбира се, ние можем да разсъждаваме. Но онова, което произвежда нашето разсъждение, от хитрините на тригодишното дете до интригантстването и манипулирането на възрастния човек, се е превърнало във втора природа на всеки от нас. Единствено милостта възстановява почтеността на разсъдението. Фактът, че излекуваният човек е бил намерен седящ, облечен и със здрав разум е Божието обещание, че същото здравомислие е гарантирано на всеки вярващ човек. Това здравомислие се вкоренява в нас, когато ние се предоставим в ръцете му и се покорим на нашия Господ. Вечният живот включва в себе си възстановяването на този разум, чиято разсъждаваща способност ние никога не сме загубвали, а само сме я използвали в полза на всичко останало, но не и на праведността.

“*С цел всеки, който повярва в него, да не загине, а да има вечен живот.*” Вечният живот е живот, който се изживява във връзка с Бога. По този начин, като освободени създания, ние отдаваме почит на Бога и отразяваме безпрепятствено образа на Господа, който сияе от нас толкова ярко, така както свети град, който е разположен на хълм.

“*Да не загине, а да има вечен живот.*” Каква е връзката на загиването с всичко казано до сега? Йоан не ни ли казва, че Бог е светлина и в него няма никаква тъмнина? Нали Бог е само живот и в него няма никаква смърт? Той не дойде ли в личността на Исус Христос единствено за да ни благославя и нали нищо не се е променило в неговата природа и цел? Тогава как да разбираме загиването?

Целта на светлината е винаги и единствено да осветява. Целта на живота е винаги и единствено да съживява. Целта на добротата е винаги и единствено да благославя. Но въпреки това, истина е, че така както светлината осветява, всяко нещо, което пречи на светлината, хвърля сянка. Истина е, че отхвърлянето на живота може единствено да означава смърт. Отхвърлената благословия оставя човека само с проклятието.

Йоан казва, че целта, заради която Бог е изпратил на земята своя Син, е единствено да се даде възможност на хората да бъдат спасени, а не да бъдат осъдени. Ако Бог искаше да осъди света, той е имал всички основания и доказателства, от които се е нуждаел, за да осъди справедливо хората, без да се налага да се самоизмъчва в своя Син.

Но въпреки това, Бог е измъчвал себе си в своя Син, просто защото той по-силно иска да спаси хората, отколкото самите хора искат да се спасят. **Ето това е проблемът!** Въпреки, че целта на Бога никога не е била да осъжда; **въпреки че целта на Бога винаги е била да спасява**; резултатът от неговата решимост да спасява е такъв, **че онези хора, които му се противопоставят, които коравоврато продължават арогантно да отхвърлят Бога и да държат на това, че те са най-важните и не искат да се покорят на Бога, тогава те сами се лишават от предлаганото им спасение и загиват.**

Поради това всички ние сме длъжни да чуем отново словото на милостта: Бог обикна толкова много света, че не запази нищо от себе си в своята решителност да ни убеди и да победи света. Той е дал себе си безрезервно в личността на единствения си Син, без никакви притеснения, без никакви ограничения и е направил това, понеже е искал и все още иска да го направи, за да спаси хората от осъждането, което заслужават. Поради това всички ние трябва да изоставим опърничавото си отношение към него и да придобием вечния живот, като вярваме в него днес за всичко, което той иска да ни даде. Да му вярваме днес, утре и завинаги.

Тълкуване на Пс. 15

Пс. 15

Псалмите са били рецитирани насаме по време на молитва в домовете на израелтяните, по време на публичните богослужения и при посещението на живеещи на друго място евреи в Йерусалим. Във всеки от тези случаи, рецитациите са били част от литургия с която богомолците задавали въпрос и свещеникът (или главата на семейството), от името на Бога, съобщавал неговия отговор.

Например, **богомалец пита**: *“О, Господи, кой ще живее в твоята шатра?”* А свещеникът отговаря: *“Онзи, който живее безупречно.”*

Ст. 1 – Шатра – свързана е с две представи:

Първо: **Официално богослужение** (подчертано от “твоя свят хълм”)

Шатрата е представлявала изработена от ярешки кожи “скиния”, която е служела за подслон на двете плочи, на които били написани Десетте Заповеди, докато народа на Израел пътувал през пустинята. Десетте Заповеди структурирали подчинението на израелтяните, особено по време на враждебни и опасни обстоятелства, като живота в пустинята или - векове по-късно – живота в изгнание. (Това, че сме попаднали в някоя от многото “пустини”, през които трябва да преинем, **никога не е извинение за нашето неподчинение, независимо че ние имаме склонността да си казваме, че това е извинение.**)

Според Из.29:42 богомолците се събирали в “шатрата за срещане”, където сутрин и вечер се принасяло в жертва едногодишно агне. В началото на Пс.15 псалмистът пита на кого от разнородната тълпа, съставена от бивши роби в Египет, ще бъде позволено да влезе в шатрата на богослужението, **която е била видимият символ на Божието присъствие.**

Второ: **Обикновен семеен живот** (подчертан от думата “живея”)

В псалмите тези две представи често пъти се смесват, защото тук псалмистът обрисова вярващия като ревностен член на семейството, който се връща у дома. (Например, в Пс. 23:6 – *“Аз ще живея завинаги в дома Господен.”*) Същевременно, тъй като Бог е свят, а ние сме омърсени, ние можем да не предполагаме, че ще се върнем у дома. Тъй като в Пс.5:4 се казва, че *“нечистият няма да живее при Теб”*, въпросът “Кой ще живее При Теб?” **е напълно уместен.** **Не всеки ще може да живее заедно с Бога, а само онези, които псалмистът описва в Пс. 15.**

Още веднъж псалмистът задава същия въпрос: *“Кой ще бъде у дома на святия хълм на Бога?”*

“Святия хълм” = “Планината Сион” = “Давидовият град”: един район в древният Йерусалим, който Давид обявил, че е място за богослужение. (Забележете как само в два стиха псалмистът събира мотиви от странстването на Израел в пустинята, преди царуването на Давид и от стабилността на това царуване: “светият хълм” е бил стабилен и неподвижен, а “шатрата” е била преносима. Хората на Бога са както вечно “в движение”, така и постоянно “у дома”, **когато са с Бога.**) **Животът в подчинение на Бога винаги е приключение; ние никога не можем да “свием гнездо” и да решим, че веднъж завинаги сме се установили на дадено място.** Същевременно, ние не трябва да търсим друг дом. **Бог ни придружава и ни води през подбрани от него пустини в живота ни, даже когато ни “установява” с цел да “живеем” с него.** В този контекст трябва да си припомним как Господ Исус Христос употребява думата “пребъдвайте, живеете” в

Йоан 15:4, където се казва, че ние “живеем” в него и той живее в нас. Буквалното значение на оригиналната гръцка дума *meneim*, която е преведена като “живея” е “стоя на едно място.” Ние сме привързани неподвижно към Христос, въпреки че той ни изпраща да работим и ни придружава по “пътя.”

ОПИСАНИЕ НА ХОРАТА НА БОГА

Пс 15:2а – Нашият характер е стабилен и твърд

Ние трябва да “ходим безукорно”.

“Ходим” е общоприета библейска метафора за ученичество и подчинение. Ние трябва да ходим “безукорно”, **а не безпогрешно**. **Тук няма заповед да се превръщаме в невротизирани перфекционисти**. В това отношение трябва да си припомним заповедта на Христос от Мат. 5:48: “*И така, бъдете съвършени и вие, както е съвършен вашият небесен Отец.*” Тук от християните се изисква да са съвършени така, както е съвършен техният небесен Отец. Тук контекстът е следния: Така както Бог праща дъжд както на праведните, така и на неправедните, без никакво разделение и независимо от заслугите им, по същият начин **християните трябва да са милостиви и щедри към другите, без никакво разделение и независимо от заслугите им**. С други думи, да вървим “безукорно” означава **да се стремим към постоянство и последователност**. (Формата на живота на вярващият е това, което се побира в смисъла на изразът “очистване на греховете.”) Джон Калвин, който е основоположникът на Протестантската Реформация извън немско говорящите народи ни напомня, че “**Очистването на греховете се изразява предимно със стремеж, отколкото с постижения.**”

Има три характерни черти на стабилния християнски характер:

А) такъв характер е здрав и благоразумен, не е празен, повърхностен, лицемерен и фалшив. Предявените претенции на Бога, че сме негови, както и нашият отговор на тези претенции ни превръщат в богати хора.

Б) такъв характер е цялостен. Ние сграбчваме Божията претенция към нас в нейната цялост и изчерпателност, тъй като тя засяга всеки аспект от нашето съществуване.

В) **такъв характер се отличава с ентузиазма си**. Ние сме ентузиазирани от това, че сме ученици и последователи на Господа. **Според думите на Исус, след като сме поставили ръката си на ралото, ние не трябва да се обръщаме назад, даже не трябва да искаме да се обръщаме назад към миналото си**. **Павел казва на коринтяните, че те не просто трябва да даряват, а трябва да даряват с радостно сърце**.

Ние трябва да вършим това, което е “правилно.”

“Правилно” насочва към “праведност” и в Библията има две значения:

А) “правилно” отношение с Бога, **което означава да сме родени от вярата**.

Б) “Правилно” поведение, произхождащо от това правилно отношение, **което е породено от подчинението**.

Никъде в Библията **не се твърди**, че ние трябва да се стремим или че имаме правото да се стремим към щастие или самоосъществяване. Това са странични продукти на единственото право и задължение, което имаме: **да прославяме Бога**. **Джон Уесли многократно повтаря**: “Накрая (по време на Съдния ден) единствено светиите ще бъдат щастливи.” И той е открил това в живота на “Пуританите.”

Пс 15:2в-3: Нашето говорене трябва да е обуздано и контролирано

На иврит думата, означаваща “клеветя, злословя” има силата на преднамерено “подушване” и “навиране на носа”, за да тършуваме какво ще се случи. В Лев. 19:16 се казва: “*Да не обикаляш между народа си като клеветник.*” А в 1Тим. 5:13-14 се казва, че по-младите вдовици трябва повторно да се омъжват и да предотвратяват клюкарството по къщите на чаша кафе.

Въпреки че в нашата епоха се подценяват “греховете на езика”, трябва да припомним, че според Десетте Божии Заповеди клеветенето и клюкарството **са толкова сериозни грехове, колкото са сериозни убийството и прелюбодеянието**. В Яков 3 ни се напомня, че езикът се запалва от огъня в ада и на свой ред езикът запалва всичко в природата. **Исус казва, че в Съдния ден ние ще бъдем съдени за всяка небрежно произнесена от нас дума**. (Мат. 12:37)

В Еф.4:29 се казва: “*Никаква гнила дума да не излиза от устата ви, а (само) онова, което е добро, за назидание според нуждата, за да принесе благодат на тези, които слушат.*”

В Кол. 4:6 се казва: “*Това, което говорите, да бъде винаги с благодат, подправено със сол, за да знаете как трябва да отговаряте на всекиго.*” Навсякъде в Библията **солта е символ на завета**. Казано с други думи, говоренето ни трябва да удостоверява обещанията, които Бог ни е дал и които ние сме му дали.

Ние трябва да “говорим истината от сърцето си”, т.е. да говорим така, все едно че сме прозрачни за хората и да ги наставляваме с уместни и подходящи думи. Да отправяме укори, означава да правим следното: А) за се ровим в калта и Б) да се ровим в случайни неща, които стриктно казано не са клевети, защото те не са неверни, но говоренето за тях е ненужно и вредно.

Пс 15:4: Верността ни трябва да е непогрешима

“*в чийто очи е презрян безътният* (грешният) *човек.*” Хората на Бога трябва да се отвращават от греха. Тогава защо псалмистът не казва: “*в чийто очи е презрян грехът*”? – **защото грехът не съществува извън хората, които го извършват**. Могат да бъдат “презирани” само грешните хора. Независимо, че ние обикновено казваме, че християните трябва да мразят греха, но да обичат грешните хора, това наше твърдение е нелогично, защото не можем да “мразим греха”, ние можем да мразим единствено грешните хора. Бог едновременно мрази грешните хора и ги обича. **Но любовта му надминава омразата му**; “*милостта триумфира над осъждането.*” (Як. 2:13 – мой превод) **Божията любов надвишава Божията омраза**. Когато псалмистът пише: ““*в чийто очи е презрян безътният* (грешният) *човек*”, той не ни казва, че ние се наслаждаваме на собственото си праведно превъзходство пред грешния човек, а че верността ни е очевидна. Ние тайно не се възхищаваме и ламтим за греха, за който знаем, че е презрян и жалък.

“*но той почита онези, които се боят от Бога.*” Един от белезите за вярата ни е това, че ние ценим високо хората, които се страхуват от Бога. “**Страхът от Бога**” включва в себе си **доверие, любов, страхопочитание и ясен и прост страх**. Мартин Бъбер казва, че “**страхът от Бога**” **обобщава в себе си цялата библейска истина**. Когато на Великден сутринта жените видели празния гроб на Исус, те били обхванати от “*страх и голяма радост.*” (Мат. 28:8) Когато учениците се озовали посред усмирената буря “*голям страх ги обзе.*” (Марко 4:41) В Библията се казва, **че ние или се страхуваме от Бога и от нищо друго, или не се страхуваме от Бога и поради това се страхуваме от всичко друго**. В Ис. 8:12-13 се казва: “*Не се страхувайте от това, от което те* (другите хора) *се боят. Но Господа на Силите, него трябва да считате за свят и от него трябва да се страхувате.*”(мой превод)

Страхът на вярващият от Бога е основата, на която стъпва заповедта: “*Когато излезеш на бой против неприятелите си и видиш коне, колесници и войска повече от теб, да не се уплашиш от тях, защото с теб е Господ.*” (Втор.20:1)

Пс 15:4в - 5: Поведението ни трябва да е почтено

“Ние **не се отмятаме от обещанието си.**” Т.е. ние спазваме думата си, **даже когато плащаме цена, за да я спазим**. (Павел в 2Кор. 1:17 казва: “*Приличам ли на светски човек, който е готов едновременно да каже “да” и “не”* ? (мой превод) Ние се заклеваме, ако загубим да причиним болка на себе си, а не на друг човек, както е направил Ирод с Йоан Кръстител, когато се заклел да даде на дъщеря си всичко, което му поиска и тя, подучена от майка си (която мразела Йоан Кръстител, защото той я обвинявал заради грехът ѝ), поискала главата на Йоан.

“*Ние не трябва да даваме заем срещу лихва.*” Библията **не забранява** да вземаме лихва заради парите си, които сме оставили в банката. (Вижте притчата на Христос за талантите в Мат. 25, където той упрекнал слугата, който закопал парите в земята, а не ги дал в банка, за да спечели лихва от тях. Библията твърди, че вложителят има право на част от печалбата, спечелена от получателят с парите на вложителя. По време на Реформацията било осъзнато, че лихвата е наем, който се плаща за парите, така както човек плаща наем за ползването и на други неща. **Но Библията ни забранява да облагаме с лихва парите, които даваме на заем на някой човек, за да плати с тях житейските си разходи**. Никога не трябва да експлоатираме финансовото затруднение на друг човек.

“*Нито приемай подкуп против невинния.*” Никога не трябва да приемаме подкуп, за да издадем несправедлива присъда.

Пс 15:5в: Мястото ни е осигурено и гарантирано

Ние никога няма да бъдем “поклатени”. В псалмите най-голямата заплаха на несигурността се изразява с думата “поклатен.” Да бъдем поклатени, означава да сме наранени, беззащитни и в опасна ситуация. Ние се противопоставяме на заплахата на несигурността не чрез седенето в компанията на силните, а с непоклатимата си вяра в Бога. (“*Понеже Господ е отдясно ми, аз няма да се поклата.*” (Пс. 16:8)

Силата на последният ред от Пс. 15 е: “*такъв човек няма да бъде поклатен до века.*” Във вечността ние ще бъдем запазени от Бога, заради Бога и ще бъдем с Бога.

Тълкувание на Пс. 16

“*Пълнота от радост...вечни удоволствия*”

Пс. 16

Английският поет Чарлз Суинбъرن твърдял, че леденият дъх на Исус е охладил света. Той твърдял, че Христос е завил живота с мокро наметало; че нашият Господ прилича на гнусно и влажно одеяло, което

лишава хората от светлина, от радост и от смях; че Исус лишава хората не само от възбуденото настроение, но и даже от удоволствията на сетивата. Според Суинбърн, винаги и за каквото и да заговорел Исус Христос, плесента на безнадеждността обхващала човешкия дух.

Суинбърн не е единственият човек, който мисли по този начин. Всички сме чували, как името на Господа е било освирквано подигравателно, когато някой, считайки се за много вещь, се присмива на “този подлец.” Очевидно се счита, че в Исус има нещо подло, мазно, студено и сиво, което идва неканено и убива радостта, нещо от което трябва да стоим надалеч. **Разбира се, всеки, който има такава представа за Исус, има не по-добра представа и за нас, неговите последователи.**

Помислете си за подобните асоциации, свързани с думата “Пуритани.” Според мен “Пуритан” е велика дума в английският речник, защото пуританите имат огромен принос за общественото добро на англоговорящия свят. **Повече от всяка друга група, пуританите са отговорни за разширяването и даже за създаването на почти всички демократични институции, на които се радваме днес, както и за запазването на интелектуалното богатство, което ценим. Помнете, че когато през 17 век в Англия била създадена Кралската Академия на науките, почти всичките ѝ членове, които са били водещите учени на времето си, са били пуритански свещеници. Помнете, че в районите в които пуританите са преобладавали в Англия и в Северна Америка, нивото на грамотността на населението е било многократно по-високо (особено сред жените-пуританки), в сравнение с грамотността на техните клеветници.** Помнете, че след като през 13 век евреите били прогонени от Англия, тъкмо пуританите после ги посрещнали радушно, когато евреите се върнали и им позволили да си построят синагога, училище и гробище. Пуританите били трезви и сериозни, но същевременно били жизнерадостни, обичали спорта и утвърждавали секса в семейството. Но въпреки това, по неразбираеми за мен причини, думата “пуритан” предизвиква в някои хора представата, че това е човек, който се страхува, че някой, някъде може би се весели и се радва на живота.

Изглежда мнозина са държани настрана от християнския живот поради подозрението, че интимното им запознанство с Исус Христос ще ги лиши от радостта им. В продължение на години К. С. Луис мислел така. **Брилянтен учен с прекрасно образование по философия и английска литература**, Луис се страхувал, че потапянето му в Бога ще унищожи интелектуалният и културен ореол, който си бил създал. Убеден съм, че мнозина изпитват същия страх. Въпреки че животът им в момента не е весел, даже може да е много побезрадостен отколкото би им се искало, те се страхуват да се отнесат сериозно към евангелието и към Господа, защото това ще унищожи и малкото радост, която сега имат в живота си.

Колко по-различно е убеждението на псалмиста, което е породено от личния му житейски опит. **“В Божието присъствие има пълнота от радост, в дясната ръка на Бога има вечни удоволствия.”** (ст.11 – мой превод) Преди да продължим, трябва да разберем еврейските идиоми, които са използвани в този стих. За евреина Божието присъствие = Божието лице. **“В Божието присъствие”** означава “когато гледаме Божието лице, т.е. когато обърнем лицето си към него и лицето ни бъде огрято, когато ни окъпе усмивката на Бога.” **“Пълнота от радост”** е еврейският начин да се каже “напълно задоволен.” Следователно Божието присъствие, Божието лице ни прави напълно задоволени, поради което вече не търсим на друго място, за да намерим още нещо. **“В дясната ръка на Бога”, забележете “В”** а не “на”, “в” дясната ръка на Бога); дясната ръка на Бога е напълно различна от лявата му ръка. **Лявата ръка на Бога е ръката на осъждането; а дясната ръка е ръката, която благославя, дава богатства, наслада, безценни съкровища, даже неразбираем екстаз.**

И кой е човекът, който счита, че Божието лице е напълно задоволяващо и че дясната ръка на Бога бързо ни дава безброй и най-разнообразни благословии? Псалмистът ни казва, че това е онзи, който казва на Бога: **“Ти си мой Господ. Отделно от теб няма добро за мен...Винаги държа Господа пред себе си”** (ст.2, 8 – мой превод). В Божието присъствие има удоволствия, които не могат да бъдат изброени, да бъдат прекопирани и не могат да бъдат намерени на друго място.

Дали това ви се струва преувеличено и нереално? Според мен това е напълно реално, просто защото се отнася до Бог, който е истинската реалност.

Нека да започнем с радостта от живота в Бога. В най-прочутата си притча, „Притчата за блудния син,“ Исус разказва за един младеж, който тръгва наперено по пътя на никога не задоволяващото и безплодно съществуване, което унизява и деградира човека, тъй като този младеж е неблагодарен и глупав и не може да понася баща си и не може да живее с него. Мислейки си, че ако е далече от баща си живота му ще бъде по-радостен, младежът напуска дома си, но впоследствие открива, че в бащиния му дом и в бащиното му присъствие има много повече радост. Младежът “се вразумил”, върнал се у дома и бил посрещнат с разтворени обятия без никакви притеснения, резерви и упреци. В последният стих от тази история се казва: **“И те започнаха да се веселят.”** (Лука 15:24)

Исус разказва за овчаря, който намерил изгубената си овца (въпреки че е имал други 99 овце) и радостен се прибира у дома. По повод всеки, който прави обратен завой в живота си (Библията го нарича

“разкайние”) Исус казва, че в мигът на разкайнието “*ще има радост на небето*” (Лука 15:7). Да, на небето ще има радост. А по време на земното служение на нашия Господ е имало радост и на земята.

На много места в евангелията се разказва, че Исус е пирувал. Той постоянно ядъл и пиел, празнувайки намирането на изгубените, примиряването на отчуждените, прощаването на грешните, изразяването на почит на последните и обичта си към самотните. И какво от това, че е бил упрекван заради поведението си. Единствените хора, които са го упреквали са били онези, които са били слепи за Божието царство, поради което не са можели да видят смисъла на празнуването. Но тези, които са можели да видят този смисъл, са празнували заедно с Господа винаги, когато са имали възможност.

Августин е писал: “Ние сме създадени за Бога. Сърцата ни са неспокойни дотогава, докато не намерят своя покой в него.” Тъй като ние сме създадени за Бога, тогава единствено в него ще имаме пълно задоволство и ще опознаем този вид радост и наслада, които няма да намерим на друго място. В неговото присъствие ние ще бъдем задоволени и в неговата дясна ръка ще намерим безброй благословии. Обаче нашето общество не може да види тези благословии. То лесно разпознава страданието на рибата, която е извадена от водата. Рибата се бори за глътка въздух и се мята конвулсивно. Но веднага щом бъде върната обратно във водата, тя отплува надалеч без никакво страдание. Обществото ни разбира причината, поради която рибата страда, но не разбира причината за човешкото страдание, то не разбира, че Божието присъствие, Божието лице е сферата и средата, заради която сме създадени ние и че ако сме отделени от тази среда, ние винаги ще страдаме.

От създаването на Канадската държава през 1867, всяко поколение канадци е два пъти по-богато от предшествашкото поколение. Аз съм 2 пъти по-богат от родителите си, 4 пъти по-богат от дядовците си и т.н. Иначе казано, днес хората разполагат с невероятен доход. За какво хората изразходват тези средства? Те ги изразходват за удоволствия, за всевъзможни удоволствия, с надеждата, че едно от удоволствията, които опитват ще им даде тази радост, която е твърде дълбока, за да бъде описано това, към което всеки се стреми, или с надеждата, че всевъзможните удоволствия, взети заедно, ще ги дарят с тази радост.

Но хората не успяват да разберат нещо изключително важно: да се стремиш към удоволствието означава винаги да се лишаваш от него. Да го търсиш означава винаги да го пропускаш. Радостта може да се намери единствено в Бога и тя е неразривно свързана с него. Радостта е характерна черта на живота на самия Бог: Бог се наслаждава в самия себе си. Когато на нас ни бъде разрешено да влезем чрез вярата във вътрешния живот на Бога, на нас ни се позволява достъп до радостта с която той се радва вътрешно и вечно. Следователно радостта се намира в интимната близост с друга личност, радостта не е нещо, което може да бъде отделено от личността. Само когато жадуваме за личността на Бога, ние биваме заливани от неговата радост и тази радост винаги ни изненадва.

К.С. Луйс за когото споменах по-рано в тази проповед, беше надарен философ и мислител. Всъщност тъкмо строгата му философска логика го отвела от атеизма до прага на твърдата интелектуална вяра. (Коментар: Превел съм книгата му „Обикновено християнство“ и една негова статия, които можете да намерите на <http://methodist.bg/resursi/knigi/> Д.Пр.) Но въпреки това, когато написал автобиографията си, Луйс не я озаглавил “Как философията помогна на хората да повярват в Бога”, а я озаглавил “Изненадан от радостта.” Когато разберем, че самият Бог е изворът на радостта, ние установяваме, че сме свободни да се зарадваме в радостта на Божието създание. Отново ще повтора обаче, че ние сме длъжни да разберем, че Бог иска от нас да се радваме на неговото творение. НО без да го объркваме с него, неговия Създател. Ние трябва да се радваме на красотите на създанието, но без да правим грешката и с тях да замества самият Бог и неговата радост. Псалмистът на Пс. 16 е разбирал тази истина, защото е написал: “*Онези, които избират да се покланят на друг бог, умножават скърбите си.*” (ст.3 – мой превод)

Само когато “изберем” да се покланяме пред истинският Бог, ние сме свободни да се радваме най-пълно на благословиите на неговото добро създание. Замислете се за брака. Намерението на Бога е бракът да е съюз, който да е толкова интимен, че сърцата на мъжът и жената да проникнат взаимно едно в друго по такъв начин, че от тук нататък животът на единият от тях да е неразривно свързан с другия. С други думи, Бог планира брака да е най-интимната и дълбока връзка между хората. Между другото, поради тази причина в Библията бракът е най-често срещаната метафора на нашия живот в Бога. Разбира се, Божието намерение за брака трябва да бъде разбирано, че се осъществява в Бога; неговото намерение е почитано по най-добрия начин, когато ние разберем, че брака всъщност е триъгълник – не някакъв любовен триъгълник от “сапунена опера”, а съюз между три личности, от които третата личност е Бог. Мъжът и жената истински се виждат помежду си само когато гледат към своя Господ и в него виждат своят приятел.

Там, където това не се случва, мъжът и жената се втрещават един в друг. Сега те живеят във вселена, която се състои от две личности и много бързо научават, че тази вселена е малка. Поради това всеки от тях превръща другия в идол (така си избират друг “бог” пред който да се покланят) и скоро научават, че всички идоли имат глинени крака. Те очакват, че брачният им партньор ще им осигури това, което никой човек не трябва да бъде молен да осигури. Никой човек не може да предостави това задоволство, което Бог планира

да открием в него.

Да очакваме, че брачният ни партньор трябва да ни осигури такова задоволство, означава да товарим брака си с непоносим товар. Млад съпруг казва за жена си: “Тя просто е богиня.” Две години по-късно той казва: “Е, предполагам, че тя е само човек.” След време той казва: “Чувствам, че не мога да живея без нея, но въпреки това не мога да живея с нея.” А най-накрая казва: “Ние установихме, че не си подходим.” Жена му не е богиня, никога не е била и никога няма да бъде. Със сигурност от нея се е очаквало да го задоволява по човешки в най-интимните им взаимоотношения, които са определени от Бога. Но от нея никога не се е очаквало да го дарява с тази радост, която може единствено да е изненада, тъй като е страничен продукт от потапянето ни в самият Бог. Да очакваме, че брачният ни партньор ще направи това, което само Бог може да направи, означава да изберем друг бог и по този начин да умножим скърбите си. А в дясната ръка на Бога има неопишуеми удоволствия, защото в неговото присъствие, под неговата усмивка, има задоволство което е неопровержимо и неопишуемо.

Помислете си за почивката. Бог ни е създал да имаме тела. Няма човек, който да няма тяло. Тялото ни не е нещо, което мъкнем неохотно със себе си, а е нещо от което трябва да се наслаждаваме. Хората, които преоткриват природата на телата си, се наслаждават в нея. Погледнете многобройните клубове за здравето, спортните игрища, плувните басейни и гимнастическите салони. Като всеки човек и аз се наслаждавам на физическите упражнения. И тъй като съм бил боксьор, не си мислете, че аз съм някакъв пещерен човек, който се наслаждава от болката, независимо дали я причинява или на него му я причиняват. Онова, което ме привлече към бокса е тренировката: никога не се налагаше да бъда примамван, за да отида на тренировка. Днес никой не ме кара насилно да се качвам на велосипеда си. Аз харесвам тялото си и му се наслаждавам. Но сега в обществото ни има култ към тялото и особено на хубавото тяло. Да се прави идол от тялото, означава да се избира друг бог и по този начин да се умножава скръбта. Да не говорим за нарастващата скръб и безсилие, когато с годините виждаме, че тялото ни старее невъзвратимо.

Има хора, които придават метафизична значимост на телесната активност. Йога престана да бъде единствено комплекс от упражнения и се превърна в ключ, който отключва вселената или поне позволява на човека интуитивно да усети най-скритите реалности на вселената. Шест месеца по-късно човекът установява, че въпреки, че йога подсилва гъвкавостта и намалява напрежението, тя не задоволява безименният стремеж на човечеството, безименната липса на задоволство и безименната умора.

Преди няколко месеца едно списание от Ванкувър ме попита, дали може да препечата една моя статия за Мартин Нимьолер, лютерански пастор, който се противопостави на Хитлер и престоя в затвора от 1937 до 1945 и беше освободен от американските войници само 3 дни преди да бъде изпълнена смъртната му присъда в един затвор на Гестапо. Разреших на списанието да препечата статията ми, в резултат от което сега получавам това списание. В него има много неща, с които съм съгласен, но има и много неща, които бих желал да изясня, които основно са свързани с телесната трансформация. Един от източниците на тази трансформация е балнеолечението, което представлява къпане в солена вода, третиране с пара, употребата на морски водорасли и престои в сауна, загрявана с ултравиолетови лъчи. Друг източник на трансформация произтича от използването на звукова терапия, чрез докосване на тялото, витаминотерапия, билкотерапия, електромагнетизъм и клизми. Не казвам, че всички тези грижи за тялото са неразумни, но считам, че те са израз на прекомерното вглеждане в тялото, чиято цел е да ни осигури радостта, която Бог е планирал да открием в телата си, но тази радост никога няма да бъде намерена, защото хората искат да я получат от неправилното място. Защо вместо това не погледнем към нашия Създател, защо не признаем, че той е бил достоен да създаде телата ни, защо не му благодарим да съществува нието си и защо не се наслаждаваме от него? Така ще можем да се наслаждаваме на много от удоволствията в дясната му ръка, а ако превърнем тялото си в идол, ние ще установим, че преследваме нещо, което винаги ни се изплъзва.

Накрая, нека за да се замислим за насладата, която намираме в културата: в живописата, в музиката, в поезията и в театъра. Сигурни и вие харесвате тези неща като мен. Нивото на културните познания в нашата църква е много високо и аз се радвам за това, тъй като Бог ни е направил да получаваме всичко от ръката му с благодарност. Няма нищо в неговото творение, към което можем да се отнасяме с презрение.

Нека ясно да кажа, че съм спечелил много и продължавам да печеля от моите занимания с въображението, поезията, биографията, музиката, изобразителното изкуство, театъра, танците и историята. Не гледам презрително към тези неща и съм убеден, че и вие не ги презирате. Но заедно с богатствата на Божието създание, които никога не сме си помисляли да презрем, Бог казва, че ние не трябва да презираме и него самият. Той изисква да не го презираме, просто защото той е Бог и трябва да бъде почитан заради това което той е. Бог знае, че независимо от това, че културните богатства наистина са богатства, те никога няма да ни дадат онова, което само той може да ни даде. Ако си мислим, че те могат, тогава ние губим двойно: губим, защото отказваме да отдадем почит на Онзи, който е нашият живот, нашето добро и нашата благословия. Губим и защото поради нереалните си очаквания ние се надяваме културата да ни даде нещо,

което тя не може да ни даде, поради което пропускаме да се насладим на това, която тя може да ни даде.

Великият немски поет Хайнрих Хайне е бил голям ценител на скулптурата. След една трагедия в семейството му той направил едно пътуване с надеждата то да го развлече и попаднал пред скулптурата на Венера Милоска. Разглеждайки я, той казал: “**Тя е прекрасна, но няма ръце.**” В такива времена е по-добре да се вкопчваме в истината, която в продължение на трето хилядолетие подкрепя християните: “*Вечният Бог е твоят дом, а под него са вечните му ръце.* (Втор. 33:27 – мой превод)

Павел казва: “*Всичко създадено от Бога е добро и нищо не трябва да бъде отхвърляно, ако е приемано с благодарност.*” (1Тим.4:4 – мой превод) **Английският поет Чарлз Суинбърн не е прав.** Исус Христос не е мокро наметало, което загасява пламъците на радостта. Точно обратното, да срещнем Господа означава да опознаем Бога в чието присъствие има пълнота от радост и в чието дясна ръка има вечни удоволствия. Не е чудно, че Павел е казал: “*Всичко принадлежи на вас, а вие принадлежите на Христос.*” (1Кор.3:22-23)

Тълкуване на Пс. 119

“Разбирате ли, той е фарисей!” Каква представа ви идва на ум, когато чуете подобно описание? Най-често си представяме човек, който винаги държи книга с правилата в ръката си и за когото правилата са по-важни от човешките страдания. Някой може да възрази: “Но какво лошо има в това. Ако придържането към правилата помага на човека да се справя със стреса, който иначе би го потопил, ако му помага да се справи в ситуации, в които иначе би пропаднал?” Възражението не е неоснователно, защото никой не иска да гледа, как някой пропада. Но възразяващият продължава: “Онова, което вие наричате фарисейщина и законничество е запазило хората да останат морални. Или считате, че е по-добре човек да се отклони от правия път и да падне в канавката?” Отново възражението е основателно, защото никой не желае да вижда, как някой се въргала в канавката на моралния хаос.

Въпреки това Библията е права, когато говори против законничеството, защото то вкоравява сърцата ни и покварява духът ни. **Евангелието отхвърля законничеството поради няколко причини.**

Най-важната от тях е, че законничеството означава да се вглеждаме в законите и правилата, а не в Исус Христос. С други думи, ако сме законници, ние живеем като фарисеи, а не като християни.

На второ място, трябва да отхвърляме законничеството, **защото в стремежа си винаги да ги спазваме, ние ставаме надменни към другите.** Веднага щом започнем да оценяваме себе си според сборника на правилата, ние неизбежно започваме да гледаме презрително на хората, които не се оценяват по този начин или имат други правила, които са по-лоши от нашите.

На трето място, законничеството е непълноценно, защото никой сборник от правила не може да обхване всички житейски ситуации в които попадаме. Това налага да се измислят много нови правила, за да се запълват тези празнини, а след това още и още, докато човешината на нашето съществуване бъде задушена от тези правила.

Важно е никога да не объркваме законничеството с Божия Закон. **Библията осъжда законничеството, но ни призовава да спазваме Божия Закон.** Законничеството отрича живота с вяра в Исус Христос, а спазването на Божия Закон е част от живота с вяра в Исус Христос. Псалмистът не е обърквал тези две неща. Той никога не казва, че Божият Закон го насочва встрани от самия Бог, нито че го прави да презира другите хора. Точно обратното, псалмистът счита, че Божият Закон му дава живот, благословия, богатства и радост.

Вместо да изсушава човечността ни, Божият Закон я разширява. Чуйте Пс. 119: “*Ще се наслаждавам на заповедите ти...Обичам заповедите ти...Душата ми линее от копнеж за твоите наредби.*” Ясно е, че за псалмиста Божият Закон няма нищо общо със законничеството. Не е изненада, че в Пс. 19 той казва, че Божият Закон е “*по-сладък от мед.*” **Пс. 119 е най-дългата глава в цялата Библия и се състои от 176 стиха!** Той е дълъг хвалебствен химн на възхвала на Бога заради неговия закон.

Днес църквата спешно има нужда да възстанови убедеността, че Божият Закон е по-сладък от мед. Как да направим това? Псалмистът ни подсказва със следния текст: “*Ще тичам по пътя на твоите заповеди, когато ти разшириши разбирането ми*”, два стиха след това пише: “*Дай ми разбиране*” (ст. 34), “*за да мога да пазя закона и да го спазвам с цялото си сърце.*” Единствено когато задълбочено разберем Божият Закон, ние ще установим, че той е по-сладък от мед и ще можем да се наслаждаваме в него.

Тъй сме християни, за нас е важно да разбираме как Божият Закон е свързан с Исус Христос. За да стигнем до това разбиране, ще трябва получим един кратък урок по теология. Когато сте чели 1Кор. 10, сигурно сте забелязали, че Павел казва, че когато евреите странствали из пустинята (40 години), те са били поддържани от Христос. **Но как може да са били поддържани от него, след като той се е родил 1200 години**

по-късно? Въпреки това, Павел е бил убеден, че това, което е Христос за Божиите хора **след** появяването му на земята сред нас, е същото, което е бил Христос за Божиите хора **преди** появяването му на земята сред нас.

Протестантските Реформатори от 16 век, които задълбочено четели написаното от Павел, са подчертавали тази истина. Калвин най-ярко е подчертал това. Той твърдял, че Исус Христос със способността си да носи греховете ни и да превръща хората в свои последователи, **е присъствал сред израилтяните така, както сега присъства сред нас**. Калвин твърди, че Исус Христос е присъствал до Авраам, Девора и до псалмиста и сред предшествениците ни във вярата, които са имали на разположение само Тората. Когато вярващите израилтяни чували и се покорявали на Тората (която наричаме Божият Закон), **те са получавали същият Христос, както Петър, Яков и Йоан**.

Исус Христос е бил даван на израилтяните още по времето на Тората, която е пълното откриване на Бога, включително и на Божията претенция, че му принадлежим. Следователно Божият Закон е призивът на Исус Христос към мен да бъда негов последовател. Той ме вика при себе си **и ме пропива в своята всеопрощаваща милост**. Той ме сграбчва и ме държи здраво, с цел да мога да се поуча от него. Последователството е свързано и с възпитанието. Той ме възпитава, като поставя ярема си върху мен и в същото време ми напомня, че яремът му е лек и товарът му е лек. **Яремът е обичайната еврейска метафора за подчинение на Тората**. **Исус Христос твърди, че той е Тората на Бога**. Поставяйки ярема му на раменете си, ние привързваме себе си към Тората. С други думи, не трябва да се изненадваме, че псалмиста се наслаждава, радва се и намира задоволство в Божия Закон. Не намираме ли ние същото в Исус?

Да почитаме Божия Закон означава да станем ученици на Христос и да му позволим той да оформи живота ни. А Христос да оформя живота ни, така както Божият Закон е оформил живота на псалмиста, това означава да се избегне безформеността на петното. Петното е безформено, безполезно и непривлекателно. **Ако не поставим ярема на Христос на раменете си, ние ще си останем безформени като едно петно**. А ако имаме лекомислен характер, ние ще си останем безформени като газова облак. Самият газ няма форма и приема формата на съда, в който е съхраняван. Когато промените формата на контейнера, газът възприема новата форма. Същото нещо се получава с хората: **тъй като им липсва форма, те възприемат формата на средата, в която живеят**.

Замислете се за нещата, които ежедневно ви се случват: напрежение, предизвикателства, изкушения, откриващи се възможности. Когато тези неща ни се случват, някои хора е държат като инертни петна и не правят нищо. Други, например лекомислените хора, реагират като газовете и приемат формата на околната си среда. **Но ние, които принадлежим на Исус Христос не можем да бъдем безформени или да бъдем оформяни от околната си среда**. **Ние трябва да бъдем формирани от Господа**. Ние сме сложили ярема на раменете си. Установили сме, че както ярема, така и товара ни са леки. **Като негови ученици ние знаем, че да обичаме Исус, това означава да обичаме формата, която той е дал на живота ни**. А да обичаме формата на живота си означава да обичаме законът, който псалмистът е обичал 3000 години преди нас. **Тъй като обичаме Господа, ние не искаме да сме петна или газове, а да сме хора, в чийто живот се разпознава живота на Христос, просто защото нашият живот е копие на неговия живот**.

Псалмистът пише: **“Ще тичам по пътя на твоите заповеди, когато ти разшириш разбирането ми.”** Векове по-късно Исус казал: **“Елате бързо и тръгнете след мен сега.”** Векове след Исус ние с вас сме тези, чието разбиране Бог е разширил и ни е призовал да отидем при него. Има ли нещо, което да ни наслаждава повече от Исус Христос? Сега трябва да погледнем към оформените контури, които придобиваме като ученици на Исус. Можем да погледнем към тази част от Божия Закон, която се нарича Десетте Заповеди. Мисля си, че е добре да разгледаме някой по-непопулярни контури, които имаме склонността да пропускаме, например заповедта на Господа: **“Бъдете смели, радвайте се!”** **Това е заповед, а не предложение**. **Това е заповед, а не съвет**.

Радостта, смелостта, утвърждаването на живота **сред неумолимостта на смъртта** – това е част от формата, която Господ иска да имат учениците му. Ние винаги сме заобиколени от толкова много неща, които не можем да понасяме: разочарования, загуби, тъга, шок и предателство. Но всред всичко това Исус казва: **“Аз съм тук. Аз съм възкресението и живота. Аз вече триумфирах и скоро ще извадя на показ моя триумф. Поради това окуражете се!”** По време на публичното си служение нашият Господ постоянно повтаря това.

Ясно е, че това е основна черта от формата, която той иска да придаде на хората си. Куражът е основно измерение на Божия закон. Исус казал това на един човек, чиито грехове е опростил. Тъй като сме грешни хора, ние имаме нужда да ни бъде простено. Но да знаем, че сме грешници не означава да се валяме в калта и да линеем, нито пък извратено да се опитваме да се правим на по-добри, като в началото се правим да се чувстваме по-лоши. **Да знаем, че сме грешни хора, които са в присъствието на Исус Христос, означава да гледаме на себе си като на хора, на които им е простено**. Ние отдаваме почит на Господа

единствено, когато сме окуражени и се радваме, че греховете ни са простени.

Нашият Господ казва същото на отчаяната жена в тълпата, на която ѝ липсва дар слово, теологично обучение и обществено признание, но знае, че ако успее да се докосне до него, на нея ще ѝ бъде помогнато. Той казва същото (да се окуражат) и на изплашените си ученици, които гледали бурята около себе си и били почти парализирани от страх. Исус не казал на изплашените ученици да “се усмихнат и да понесат това.” Той не им казал, че нещата не са толкова лоши, както изглеждат, нито пък да си поставят маската на фалшивата веселост, за да изглеждат спокойни пред хората. Исус им казал, че тъй като той е възкресението и живота и че той е победителят, те могат и трябва да се окуражат.

Друга характерна черта, която Исус налага на хората си е подчертана от Апостол Павел: *“Продължавайте да се отнасяте към жена си по свят и почтен начин, а не водени от плътски страсти като езичниците, които на познават Бога.”* (1Сол.4:4-5 – мой превод) (Кога за последен път сте чували проповед, посветена на този текст?) Това не е охлаждане на либидото и на силните сексуални страсти в брака. Добре е за знаем, че когато Павел за пръв път пристигнал в Коринт, **тамошните езически семейства считали, че ще бъдат по-приемливи в очите на Бога, ако се въздържат от сексуални отношения помежду си.**

Павел им казал, че това е глупаво, погрешно и води до нещастия. Единствената отстъпка, която Павел направил от позицията си е, че им казал да се въздържат от любовни ласки през времето, докато съпрузите се молят заедно. Когато Павел ни призовава да продължаваме да се отнасяме по свят и почтен начин към брачните си партньори, той казва, че на християните не им е разрешено да гледат на партньора си като на инструмент или притежание. **Тъкмо защото моята жена ми е жена, а не слугиня или служител, или робот, аз трябва да продължавам я ценя високо и да я ухаждам. На мен не ми е разрешено да я приемам за даденост или да считам, че тя ми принадлежи, само защото законно е обвързана с мен.**

Винаги трябва да помним какъв е бил контекста на гръцките езичници по времето на Павел. **Дже такъв възвишен философ като Аристотел е казал, че робът (който според Павел е човешко същество, равнопоставено на всеки друг човек) не е нещо повече от инструмент, но се налагало да бъде хранен, а жената е странно същество, полуживотно-получовек.** Християните трябва да се разпознават по начина, по който продължават да почитат, да ценят високо и да се грижат нежно за брачните си партньори. *(Коментар: Това изискване се отнася както за мъжете, така и за жените. Понякога съпрузите се заблуждават, че мъжете им са длъжни да се грижат за тях и “да им свалят звезди от небето,” а те служат само за украса в семейството. Това също е много опасна заблуда, която води до опасни напрежения в семейните отношения и даже да разводи. Д.Пр.)*

Друга характерна черта на християните: *“Радвайте се с тези, които се радват; плачете с онези, които плачат.”* (Рим. 12:15) Лесно е да плачем с онези, които плачат. Само най-отявленият психопат е толкова привикнал към хорската мъка, че не успява да заплаче с тези, които плачат. Но е съвсем различно нещо да се радваме с тези, които се радват. Когато някой внезапно се зарадва ние разбираме, че го очаква необикновено добро бъдеще. Нещо неочаквано е умножило стократно добруването му. **Трудно е да се зарадваме заедно с такъв човек, защото е лесно да му завидим.** Ние никога не завиждаме на потопеният в мъка човек, на болния или на лишения от късмет, поради което ни е лесно да им съчувстваме. Но сме склонни да завиждаме на радващия се, поради което ни е трудно да се радваме заедно с него. Нуждаем се от милост, за да се зарадваме, когато той се радва.

Но тъй като яремът и товарът на нашият Господ са леки, на нас никога не ни липсва милостта да направим точно това. Преди 3 000 години псалмистът казал: *“Обичам закона ти.”* Разбира се, че го е обичал. Без да е чувал за Исус Христос, той е бил посетен от Господа чрез Божия Закон. За псалмиста е било достатъчно да обича Божия Закон, така както за нас е достатъчно да обичаме Божия Син, защото този Син е превъплъщение на Тората. Псалмистът е знаел, че Божият Закон е ярем, който приляга добре и че е товар, който е толкова лек и че е толкова товар, колкото крилете са товар за птицата.

Нашите израелски предци във вярата твърдели, че Божият Закон е ключът, който отключва вратата към свободата ни. Псалмистът писал: *“Ще изляза на свобода, защото потърсих правилата ти.”* (Пс. 119:45 – мой превод) **Повечето хора се заблуждават, че Божият Закон намалява свободата.** Те разсъждават така, защото считат, че Божият Закон е част от законничеството, а истината е, че Божият Закон се занимава с най-интимните отношения между човека и самия Бог.

Преди векове няколко простаци и глупаци от едно средновековно село се присмели на равин, че хората му прекомерно много се занимавали с изучаване на Тората. Те оприличили Тората с кална, студена и отблъскваща локва. Но равинът им отговорил, че Тората не е локва, а чиста вода. За еврейният Тората е това, което е водата за рибата. Рибата може да живее единствено, когато е във водата. Дали има риба, която би се чувства по-добре, ако е извън водата? Дали рибата е “свободна”, когато е извън водата? **Божият Закон е естествената среда за хората на Бога и те могат да живеят единствено в тази среда.**

Болшинството от хората считат, че свободата ни дава възможност да правим всичко, което си поискаме. Но това не е свобода; това е път към хаоса. А свободата е липсата на всякаква пречка да действваме според истинската си природа. Представете си двигателя на кола. Зловреден човек поставя захар

в горивния ѝ резервоар. Вследствие на това горивната система на двигателя на колата се задръства и колата става неподвижна. Когато задръстването бъде почистено, двигателят отново ще може да работи. **Ето това е свободата на двигателя, това е природата му – да движи колата.** Ако някой възрази: “Но двигателят не е ли свободен да прави пуканки?”, очевидният отговор е: “Не бъди глупав. В природата на двигателя на колата не е да прави пуканки. Двигателят е създаден, за да движи колата и сега е свободен да прави това.”

Когато започнем да разсъждаваме какво означава човека да е свободен, първото нещо, което трябва да изясним е: “Каква е истинската ни природа? Тъй като свободата означава премахване на всяка пречка пред действието ни според истинската ни природа, тогава каква е истинската ни природа?” Коя е пречката? Кой я премахва?

Истинската ни природа е да бъдем и да оставаме дете на Бога чрез вярата. Пречката е огромният грях на неверието. Исус Христос я премахва, когато нахлува в нас в своята милост и разпалва чрез милостта си тази вяра в нас, с която трябва да живеем. **Една от чертите на вярата е подчинението, което му дължим.** Да говорим за подчинението, което му дължим, означава да говорим за Божия Закон. Дали подчинението ни на него ни лишава от свободата ни? **Или е по-освобождаващо човек да разбие живота си в хаоса?** Дали рибата би се чувствала по-добре, ако бъде извадена от ограничаващата я вода?

Древните равини казвали: “**Когато Тората влязла в света, свободата влязла в света**”. Нашите еврейски приятели, които разпознаваме по дългите им черни палта, черни шапки и по жените им, които са със забрадки на главите си и по многото им деца, танцуват всяка съботна вечер в екстаз, тъй като Бог ни е дал Тората. А Исус е превъплъщение на Тората. Ние, неговите хора се радваме на свободата, която той е дал на хората си, за да действат според истинската си природа.

Ние знаем, че неговото изискване към нас да му се подчиняваме съвсем не е тягостно и уморително, а ни дава живот. Ако се съмняваме в това, достатъчно е да видим, че са живи умрели онези хора, които не искат да му се подчиняват. Достатъчен е само един поглед към тези хора, за да възкликнем заедно с псалмиста:

*“Законът Господен е съвършен, възвръща душата;
Свидетелството на Господа е вярно и прави мъдър простият;
Наставленията на Господа са прави, веселят сърцето;
Заповедта на Господа е непорочна, просветлява очите;
Страхът от Господа е чист, пребъдва до века;
Повеленията на Господа са истинни и изцяло праведни;
Те трябва ба бъдат желани повече от злато, даже повече от чисто злато;
те са по-сладки от мед и от капките на медна пита.”* (Пс. 19:7-10 – мой превод)

Да познаваме Исус означава да го обичаме; да го обичаме означава да установяваме, че яремът и товарът му са леки, а да му се подчиняваме е привилегия. Всичко това се прибавя към онова, което вярващият в древността е знаел, много преди ние да сме се родили: **че Божият Закон е по-сладък от мед.**

Тялото е важно нещо

“Всичко материално е зло”, **казват гностиците, една секта, която в ранните години на църквата не е била съгласна с твърденията в Библията.** Те казвали: “Тъй като всяко материално нещо е зло и тъй като тялото е материално, тялото също е зло.” Гностиците (името им произлиза от една гръцка дума, която означава “**знаещ**”) са били хора, които считали, че знаят по-добре от другите хора. **Те считали, че притежават специални, привилегировани и тайни познания.** Една от характерните черти на тяхното тайно познание е била точно това: всичко материално е зло; тялото е материално, следователно тялото е зло. **Гностиците проникнали в църквата по време на ранните ѝ години и предизвикали много главоболия. Те се противопоставяли на еврейският корен на християнската вяра и неоснователно приписали вина на християните относно тялото и всичко, свързано с него.** Те накарали хората да живеят с изтормозена съвест относно такива нужди на тялото, като яденето и пиенето. Те накарали хората да живеят с изтормозена съвест относно всички телесни удоволствия, включително относно секса. **Гностиците са болест за църквата, с която тя трябва да се справи.**

В Новия Завет са включени два документа, които са били написани с цел да се противопостави на ереста на гностиците. Единият от тези документи е **писмото на Павел до Ефесяните**, а другият е **1Йоан**. Освен тези два документа, на много други места в Новия Завет се споменава за ереста на гностиците. Например в 1Тим. Павел предупреждава младия човек за опасността от някои хора, които **“ще отстъпят от вярата и ще слушат измамни духове и бесовски учения, чрез лицемерието на лъжци, чиято съвест е увехнала, които забраняват брака и изискват въздържание от ястия, които Бог създаде, за да бъдат употребявани с благодарност от онези, които вярват и разбират истината. Защото всяко нещо, създадено от Бога е добро**

и нищо не трябва да бъде отхвърляно, ако се приема с благодарност. Понеже така то се освещава чрез Божието слово и молитвата.” (1Тим. 4:1-5- мой превод)

Когато четем този откъс, ние усещаме страстта и даже гневът на апостола. Гностиците са измамници, които бълват ученията на дяволите; тяхната съвест е увехнала; **те забраняват на мъжете и жените да се оженят и да създават семейство**; те изискват от християните да се въздържат от яденето на определени храни. Те си мислят, че знаят истината. Но Павел казва, че е ясно, че гностиците не я знаят, **тъй като хората, които наистина знаят истината са наясно, че гностиците говорят глупости, при това много опасни глупости.**

Колко опасни са техните глупости? Вижте какво са направили гностиците с тялото. Една група от гностиците твърдяла, че тъй като тялото е зло, **че то е унаследено и непоправимо зло, че на тялото трябва да му бъде отказвано.** Тялото е отвратително, поради което на него не трябва да му бъде обръщано внимание и то трябва да бъде осъждано. Друга група гностици твърдяла обратното: че тъй като тялото е зло, то е унаследено и непоправимо зло, **на него трябва да му бъде угаждано.** Според тях всичко свързано с тялото е позволено, тъй като тялото в никакъв случай не може да бъде подобро.

Ереста на гностиците породила два антибиблейски подхода към тялото: **жесток аскетизъм към тялото** и неговата противоположност – **разпуснато угаждане на тялото.** Убеден съм, че въпреки че **Августин** е бил забележителен християнски мислител и е допринесъл благословии на църквата, **има черти от неговото учение, които съвсем не са благословия.** Например, Августин е твърдял, че **ако може да се извърши сексуален акт между мъж и жена, по време на което и двамата да не изпитат нито грам удоволствие, тогава заченатото по време на този акт дете ще се роди без първоначалния грях.** **Това е смъртоносно мислене.** Аз съм убеден, че тази представа или поне съвременната интерпретация на тази представа би донесла милиони долари в ръцете на психотерапевтите.

Сравнете негативната представа на Августин за тялото с представата на нашите еврейски приятели. Докато в средновековието християните са били под влиянието на ереста за негативното отношение към тялото, **средновековните евреи се слушали своите равини, които им казвали, че всички женени двойки трябва да правят секс в събота вечер,** тъй като насладата от съпружеския секс е един от начините да хвалим Бога заради насладата на цялото творение като цяло. Факт е, че в средновековието равините написали на монета една фраза, свързана с съпружеския секс в събота вечер. И каква е тази фраза? **“Благословиите на съботата.”** В еврейското общество тази фраза е имала едно единствено значение.

Ако си мислим, че ереста на древните гностици няма нищо общо с нас, съвременните хора, тогава би трябвало да си зададем няколко въпроса. Дали днешното ни общество окуражава отричането от тялото, и най-суровото отхвърляне на тялото? Или обратното, дали днешното ни общество окуражава безсрамното угаждане на тялото?

Замислете се за угаждането на тялото. Всеки знае, че пушенето на тютюн е вредно. Но въпреки това, **учените ни казват, че уврежданията, причинявани от тютюна са пренебрежимо малки в сравнение с уврежданията, които са причинявани от нарастващата епидемия на затлъстяването или от надигащата се вълна от полово предавани болести, една от които е “СПИН.”** Безразборността на сексуалните контакти казва всичко за днешното угаждане на тялото.

А какво да кажем за отхвърлянето на тялото? Тук трябва да внимавам какво говоря. Аз обичам физическите упражнения и имам нужда да се занимавам с тях, за да се поддържа умствено здрав. Но трябва да внимавам със следващото, което ще кажа. Убеден съм, че много от програмите за физически упражнения; много от клубовете за фитнес; много от така наречените хранителни добавки и другите хапчета, за които се обещава, че правят чудеса с цел възстановяване на здравето тяло – **всичките тези неща се основават на отвращението, което хората изпитват от вида на тялото си.** Никакви упражнения няма да ми помогнат да изглеждам като Арнолд Шварценегер. Колкото и да се упражнява, каквито и диети да спазва, каквито и хапчета да взема, жена ми никога няма да изглежда като Дженифър Лопес. Единственият човек, който облечен само по бикини ще изглежда като 18 годишен, е наистина 18-годишният младеж. 48-годишният човек вече е победен от побеляването на косата и от напълняването. **Всеки, който не може да възприеме тази горчива истина, измъчва себе си с нашата съвременна форма на отхвърляне на тялото, която е породена от отвращението от тялото.**

С други думи, ереста на гностиците е жива и преуспява даже и в наши дни. Махалото се премества от единия до другия край: отхвърляне на тялото, след това – угаждане на тялото. И така, напред-назад. Дали християнското общество има какво да каже по този въпрос като имаме на предвид, че Бог ни е говорил? Какво ни е казал и продължава да ни казва Бог?

Преди всичко, Бог ни казва, че физическите упражнения са добро нещо и то без никакви изключения. Те са добри, просто защото Бог ги е създал. В описанието на създаването на света в Бит.1 има един литургичен припев. В края на описанието на всяко нещо от тази несравнима притча се казва: **“и Бог видя, че това беше добро.”** Били са създадени планетите, растенията, животните и накрая – хората. Бог създал хората по свой

собствен образ и подобие, но въпреки това, когато били създадени с тяло като животните, които били създадени през същия ден, припевът се променя и става: **“И Бог видя всичко, което сътвори; и ето, то беше много добро.** (Бит. 1:31) Ние не сме създадени като безтелесни духове. Ние не сме призраци. Казано е, че Бог ни е направил от земна пръст. Ние сме земни създания и съществуването ни е неизбежно в телесна форма. Това е фундаментът на християнското разбиране. По Божията промисъл ние сме телесни същества. **Ние не отдаваме почит на Бога, когато се отричаме от тялото си.** Нито пък му отдаваме почит, когато угаждаме на телата си и по този начин ги унищожаваме.

Тялото е добро, защото Бог го е направил. **Тялото е добро и трябва да бъде запазвано добро.** Ако истината за създаването не е достатъчна, за да потвърди добротата на телесната ни форма, то истината за превъплъщението несъмнено би ни помогнала. При превъплъщението Бог е дошъл сред нас не във формата на ЧОВЕКЪТ; **Бог дошъл сред нас като обикновен човек.** Разликата е от решаващо значение. Ако Бог беше дошъл сред нас като ЧОВЕКЪТ, на външен вид той щеше да прилича на човек, но всъщност нямаше да е човек. С други думи, ако Бог беше дошъл сред нас като ЧОВЕКЪТ, той щеше да се маскирал като човек **и по този начин щеше да ни е измамил.** Но когато Бог дойде сред нас като обикновен човек, нямаше маскиране и измама. Той е човек и същевременно си остава всепроникващия Бог. Какво по-голямо потвърждение за тялото ни има от това, че при превъплъщението Бог е дошъл сред нас като човек, с кости като нашите и с плът като нашата?

Като евреин Павел никога не забравил истината за създаването; като християнин той никога не забравил истината за превъплъщението. За това не е чудно, че той ни призовава: **“прославете Бога с телата си.”** (1 Кор. 6:20) Нито древните, нито съвременните гностици могат да прославят Бога с телата си. Когато отхвърлят тялото, те обявяват за зло това, което Бог е обявил, че е добро. А ако угаждат на тялото, по този начин те унизяват създателя, **който никога не е имал предвид такова угаждане и знае по-добре от нас до каква разруха ще доведе това угаждане.**

Както винаги и тук децата могат да ни помогнат. По време на едно изследване попитали децата кое нещо им носи най-голяма наслада. Ето някои от нещата, които са споменали децата: яденето на сладолед, в който има истински ледени късчета; вървенето по опадалите есенни листа; галенето на котката; спането в палатка по време на дъжд; миризмата на яденето, сготвено за обяд; топлото докосване на бархетния чаршаф на леглото до кожата ни в студена зимна нощ. Какво е общото във всички тези неща? **Всички те са израз на наслада от телесните ни усещания.** **И възрастните хора трябва да откриват насладата, която децата откриват навсякъде в Божието създание.**

Преди няколко години гледах по телевизията едно интервю с хокеиста Ерик Нестеренко от отбора на Чикаго Блек Хоук. В началото на сезона той бил контузен и не можел да играе. Тъй като започнал да се възстановява, един следобед обул кнките си и тренирал сам на една площадка в парка. **Скоро започнал да изпитва наслада от движенията си.** Правел “осмици”, пързал се назад и описвал кръгове все по-бързо и по-бързо. Когато спрял, чул, че някой го аплодира с жар. Обърнал се и видял, че това е една 80-годишна жена, която седяла на близката пейка в парка. Тя се възхитила на физическата сила и на израза на тялото младия мъж, който се наслаждавал на тялото си. **В това има нещо, което Бог иска за всеки от нас – на се наслаждаваме на тялото, с което Бог ни е дарил.** Това е един от начините да прославяме Бог с тялото си.

Има и други начини. Джийн Ваниер, дългнестият мъж, който е известен със състраданието му към всички инвалиди, твърди, **че времето за хранене трябва да е щастливо прекарване.** Той твърди, **че доброто ядене и доброто вино са важно нещо и забранява воденето на “тежки” разговори и дискусии по време на яденето.** **Според него, ако някой има да казва някаква лоша новина или нещо притесняващо, това не трябва да става по време на яденето.**

Дълго време се мъчех да разбера смисъла на една случка, в която враговете на нашия Господ го обвинили, че е **“лакомник и пияница.”** (Мат. 11:19) Несъмнено той не е бил лакомник и пияница. Случая говори много повече за обвинителите му, които са имали посредствен дух, а не за него самият. Ясно е, че те са се ядосвали на хубавото време, което е имал. **Той се е наслаждавал много повече от тях, когато се е хранел.** Той се е хранел с губещи, с неподходящи хора, с маргинализираните, с презираните, с пренебрегваните, с най-последните в обществото. На свой ред тези хора се чувствали радушно посрещнати от него, приети и излекувани, така както не са се чувствали на друго място. Заедно с Исус те се радвали в любовта, истината и в чудото на Бог, неговия Отец, **докато се наслаждавали на всичко, с което Бог бил отрупал масата им.** От своя страна враговете на Господа били потопени в негодувание, високомерие и мъка, докато заговорничели как могат да демонстрират така нареченото си духовно превъзходство и отново да спечелят възхищението на публиката.

В писмото си до Тимоти, Павел говори за хората, които забраняват женитбата и яденето на някои храни, **въпреки че всичко това е създадено от Бога за наше благословение и които трябва да посрещаме с благодарност към Бога.** Представата, че има забранени храни и че женитбата е забранена (все едно, че

нежененето е по-висш призив от призивът хората да се оженят) е наречена от Павел “*претенция на лъжците, учение на демоните.*” Защо отричането на законното наслаждаване на тялото е претенция на лъжците и учение на демоните? Защото да се презират даровете на Бога, означава да се презира самия Бог.

Има и друг начин, чрез който християните прославяме Бога с телата си: **ние ценим високо и поддържаме изцелението.** Даже най-случайното четене на евангелията ни изненадва с мястото, отделено в тях на описанието на изцеленията. С оглед на изцеляващото служение на нашия Господ, а след това и на апостолската църква, за мен остава загадка **как днешните християни могат да говорят толкова убедено (бих казал даже толкова странно), че ние боледуваме по Божията воля.** Когато Исус срещнал жената, която в продължение на 18 години ходела прегърбена, постоянно гледайки в краката си, той не се навел над нея, за да се увери, че тя е разбрала смисъла на ставащото и не й е казал: “Ти просто ще трябва да приемеш своето осакатяване, тъй като това е волята на Бога за теб.” **Текстът от евангелието ни казва, че той се ядосал – не на нея, а на дявола, който я е измъчвал и казал: “Сатаната е направил това” и след това я излекувал.** Когато срещнал болни хора, Исус ги излекувал, а не им казвал, че това е Божията воля за тях. По време на служението си на земята Исус **ежедневно обявявал Божието царство, което е излекуваното Божие създание.**

Опрощаването на греха е изцеление на отчуждението между Бога и хората му. Изгонването на духовете е лекуване на хората от мъчението на злото. Премахването на парализата е изцеление на хората от физическият им недъг и неспособност. **Поради това загрижеността за всякакъв вид излекуване – духовно, умствено или физическо – винаги е било на първа линия в служението на църквата.** Ние, съвременните хора, сме склонни да забравяме, че според разбирането на Господа, опрощаването на греховете и излекуването на парализата са равностойни черти на Божието царство и са доказателство за него. В 1Пет. 2:24 се казва: “*Който (Исус Христос) понесе в тялото си нашите грехове на дървото.*”

В днешната проповед ние подчертахме добротата на тялото, на дадената ни от Бога наслада на тялото и връзката на тялото с Божието царство. **Тялото е добро нещо.** И тъй като е добро без никакви изключения, предлагането на тялото като жертва пред Бога е безкрайно ефективно. Но ние с вас не сме принизени само до тялото си. В нас има още нещо освен телата ни. Това, което сме ние е нещо повече от телата ни, но никога не е по-малко. Въпреки че е вярно, че имам и умствен живот, и духовен живот, и двата вида живот са свързани с телесния ми живот. Разумът ми е нещо повече от мозъка ми, но без мозъка (без тази част от тялото ми) аз въобще не мога да имам разум. Духовният ми живот не е същия като тялото ми, но без тялото си не бих могъл да имам духовен живот. Несъмнено, като личности ние сме нещо повече от телата си, но това “повече” е невъзможно без тялото ни. **С други думи, тялото ни подкрепя и поддържа всичко, което сме.** Тялото ни прави възможно всичко в нас, което е “повече” от тялото ни.

Когато казва, че Исус Христос е понесъл греховете ни в тялото си на дървото, Петър иска да каже, че в тялото на Господа е събрано всичко, което е бил той; то е било събрано и е било предложено като изкупително жертвоприношение заради нас и по този начин ние сме били направени “едно” с нашия Отец. “*Който понесе в тялото си нашите грехове на дървото*” означава, че жертвоприношението, което той е направил заради греха е било жертвоприношение на всичко, което е той. И това жертвоприношение е основата за изкуплението ни от всичко, което сме ние. **Ние можем да направим крачка напред в живота със знанието, че можем сега да прославим Бога с телата си.** Ние можем да пристъпим напред в живота, знаейки, че всичко, което Бог е създал е добро и ние можем да му се наслаждаваме без то да ни поквари в тази епоха на Грехопадението. “*Който понесе в тялото си нашите грехове на дървото*” означава, че неговата саможертва доказва, че ереста на гностиците е смъртоносна и двойно погрешна.

Тъй като Господ е понесъл греховете ни, всяко гностично угаждане на тялото омаловажава жертвата на Господа. И тъй като той е понесъл греховете ни в тялото си, всяко гностично отхвърляне на тялото е и отхвърляне на тялото на Христос, което означава отхвърляне на неговата саможертва. По време на днешното ни участие в Господната трапеза вниманието ни беше насочено към пречупеното тяло на Христос. Неговото пречупено и възкресено тяло са довели до възстановяването на нашето тяло и до всичко друго, което тялото ни поддържа. Поради това пречупено и възкресено тяло на Христос ни прави способни да обичаме Бога с разума си, да се радваме в нашия дух и да прославяме Бога с телата си. “*Който понесе в тялото си нашите грехове на дървото.*” **Тялото е важно нещо.**

Участие, участие, участие

Евр. 2:14; 1Кор. 1: 9; Фил. 1: 5; 2Кор. 8: 23

Петгодишните членове на Бойскаутската организация задължително трябва да надвишават по броя си всички останали групи в тази организация, даже да надвишават общия брой на всички останали бойскаути. Те са наричани “бобри” и носят кафяви шапки, окантовани по краищата със синьо, в задната част на които е

закачена боброва опашка.

Всеки път ми действа отрезвяващо, когато чуя как “бобрите” повтарят обещанието си и своя девиз. Обещанието им е следното: “Обещавам да обичам Бога и да помагам в грижите за света.” Представете си, те са петгодишни деца и вече се грижат за света! А девизът им е: “Участие, участие, участие.” Тук има нещо, което всеки бобър може да направи: да участва в живота на колонията и да споделя с другите, да споделя познанията и уменията, които е придобил от живота си в колонията, просто да участва, винаги да споделя, да участва и да споделя.

Участието и споделянето е най-важни и според Библията. Има едно семейство от думи, които са използвани за написването на Новия Завет и са свързани със споделянето. Една от тях е съществителното “съученик, другар, колега.” Глаголната форма на тази дума обикновено се превежда като “споделям” (например, да споделя нещо, да имам дял от нещо, да давам дял от нещо и т.н.) Човекът, който постъпва по този начин, може да бъде наречен, че е “споделящ.”

Днес, когато презвитерианците отбелязват своята “Неделя на споделянето”, ще разгледаме това семейство от производни думи, за да бъдем подхранени като петгодишните “бобри” за нашия живот и работата ни в семейството на Бога.

Книгата “Евреи” ти напомня, че ние “споделяме плът и кръв.” (Евр.2:14) Ние сме създания, а не богове; ние сме земни същества от плът, а не сме богове, съставени само от дух. Ние споделяме смъртната човешка природа, ние споделяме крехкостта и уязвимостта към разпадането ни на съставните ни части. Според думите на псалмиста, ние сме краткотрайни същества, направени от пръст (Пс.39:4) Ние сме смъртни. Непременно подчертайте думата “смъртни.” Ние сме “колеги по смърт.” Всички ние без изключение ще умрем. Но смъртта не е някакво чудат обрат, не е внезапно обръщане, което възниква от небитието в края на живота ни. Смъртта не е рязък завършек на живота, който ни се е струвал неподвластен на смъртта. Точно обратното, това, което наричаме “смърт” е просто финалната работа на силата на смъртта, която постоянно действа в живота на всеки човек. И тъй като силата на смъртта постоянно работи в света и в живота на всеки човек, в нас постоянно някъде има нещо счупено. И тъй като счупените места болят, всеки човек постоянно усеща някаква болка някъде в себе си.

Но не всеки човек признава това. Някои хора се хвалят, че всичко им е наред. Много хора около тях знаят, че това не е така, поради което хвалещите се хора полагат допълнителни усилия, за да изглежда, че всичко “им е наред.” Сигурно сте забелязали, че работата на другите хора ви се струва лесна. Очевидно е, че колкото по-добре си върши работата даден човек, толкова по-лесна изглежда тя на останалите хора. Животът на другите хора ни се струва лесен или поне, че е по-лесен от нашия. Останалите хора ни се струва, че имат много по-малко затруднения, противоречия и мъки в сравнение с нашите. Поради това ние или се оплакваме или негодуваме: “Защо при мен нещата не са наред?”

Ние или сме съгласни, че “споделяме плът и кръв”, или отричаме това. Ако несъзнателно отричаме това, тогава ние несъзнателно сме тласкани да вървим по път, по който рано или късно ще катастрофираме. Ако съзнателно отричаме, че сме смъртни същества, тогава ние съзнателно се напъваме “всичко да ни е наред” или поне да изглежда така, в резултат от което ние изглеждаме или натрапчиви или изкуствени и превзети.

Защо да не избегнем всичко това и да възприемем истината за себе си, че сме от плът и кръв? Ние сме обикновени хора като всички останали. Колкото и високопоставени да сме в обществото, или по отношение на интелигентността си, или по отношение на професионалните си постижения, колкото и да сме известни, ние не преставаме да сме хора от плът и кръв. Ние сме временни, крехки същества, с пукнатини и счупвания по себе си, изпитващи някаква болка, подвластни на силата на смъртта, която ще ни победи и никой не може да оспори това. Ние сме обикновени хора, които живеят в свят на обикновени хора. Защо просто не признаем това?

Преди няколко години в една проповед за Рождество Христово говорих за Превъплъщението като потвърждение за обикновеността, на тази дадена ни от Бога обикновеност, която би трябвало да сме доволни, че притежаваме. В края на краищата онова, което е било достатъчно добро за нашия Господ, за да се превъплъти в него, би трябвало да е достатъчно добро и за нас. След края на онази Коледна служба, когато стоях на входната врата на църквата, на излизане една жена ме погледна с презрение и разочарование и ми каза: “Шепърд, никога не съм си представяла, че ще ви чуя да защитавате посредствеността.” Но аз не защитавах посредствеността. Никога няма да я защита, защото посредствеността е грях. Но обикновеността е съвсем различно нещо. Да осъзнаваме обикновеността си, това означава да признаем без прикриване, че ние “споделяме плът и кръв.” Всеки човек има пукнатини и пречупвания, и болки, и в него постоянно работи смъртта. Всички ние сме в по-окайно положение, отколкото си представяме.

Но въпреки това, като християни ние участваме и нещо много повече от плът и кръв. Ние участваме в живота на възкресения Господ. Павел възкликва: “Бог ви призова да имате общение с неговия Син Исус

Христос, нашият Господ.” (1Кор. 1:9) Да казваме, че сме призвани да имаме общение с Исус Христос означава да казваме, че сега сме ползватели на неговата победа и че ще живеем вечно. Участието ни в победоносния живот на нашия Господ е гаранцията и единственото основание за всичко, което правим в живота си тук. Ние настройваме органа си, за да сме в хармония с него. Ако органът ни не е правилно настроен, дали това няма да дразни музикалния ни слух? Нека да бъдем искрени. Тъй като органът, който сме ние е некачествен, това винаги ще дразни изтънчения музикален слух. Ние поддържаме своя орган в хармония по една единствена причина: несвирещият музикален инструмент би ни попречил да хвалим нашия Бог заради това, че се е пожертва заради нас в своя Син. Бог ни е призвал да имаме общение с неговия Син. Бог ни е призвал да вземаме участие в неговия живот чрез Синът, когото е възкресил от смъртта. Ние сме отговорили на призива на Бога и искаме да навлезем по-дълбоко в самия Бог, ние искаме да няма пречки пред нашето хваление на Бога. Единствено това ни мотивира, за да настройваме органа си.

Дотогава, докато искаме да сме в общение с Исус Христос като фундамент на нашата църква; дотогава докато това е сърцевината, фокусът и целта на живота ни; дотогава докато това е мотивацията която ни задържа да живеем заедно, ние можем бодро да приемаме всякакви различия в нашия живот като църква и деноминация.

Съвременните християни считат, че докато сега има много различия в църковния ни живот (да не говорим за появата на много нови християнски деноминации), в ранните дни на църквата нещата са били по-прости, защото отделните християни и църквите са били точни копия и между тях не е имало различия. Но това не е вярно. Даже личности като Петър и Павел не са си приличали. Поне в един случай Павел е казал по адрес на Петър: *“Той се беше провинил и аз му го казах директно в лицето.”* (Гал. 2:11). Църквата във Филипи се е различавала много от църквата в Коринт. Групите от християнски църкви се различават значително, защото съществуват в различна среда.

В първите години на християнство са съществували три основни групи християни: християни-палестински евреи, християни-гръцки евреи и християни-неевреи.

Християните-палестински евреи живеели в Ерусалим и околностите му. Те са признавали, че Исус е Спасител и Господ (защото иначе нямаше въобще да са християни). Същевременно те са продължавали да спазват изискванията на Тората с всичките им подробности. На Пасха те даже отнасяли своето агне или гълъб в храма и поставяли ръката си на него, за да се оприличат с него, докато храмовият свещеник го принасял на олтара като жертвен принос. Тъй като вярвали в Исус и знаели, че той е бил разпънат на кръста, те считали, че всеки неевреин, който е станал християнин, трябва да се обреже и да спазва изискванията на Тората. В края на краищата, тъй като Исус е евреин, не трябва ли като предварително изискване всичките му последователи да станат евреи, за да станат християни? Яков и Йоан са били членове на тази група.

Християните-гръцки евреи са били християни с еврейски произход, които са живеели по широкия свят извън Палестина. Те живеели в Рим, Филипи, Ефес, даже в Северна Африка. Въпреки че били християни, те били непоколебими да си останат евреи, но не считали, че неевреите задължително първо трябва да станат евреи, ако искат след това да станат християни. По правило те били по-добре образовани, по-богати и по-отворени към широкия свят в сравнение с братовчедите си, християните-палестински евреи. Голяма част от християните-гръцки евреи били търговци и занаятчии, а не земеделци и рибари като християните-палестински евреи. Павел е принадлежал към тази група християни.

Християните-неевреи (хора като ние с вас) са били просто такива: неевреи без еврейски произход, които са живеели извън Палестина. Те не са знаели еврейската култура и традиции, но знаели, че не е нужно да бъдат обрязани, нито пък да спазват най-стриктно изискванията на Тората. Защо християнинът-неевреин да не може да яде пушена сланина? Защо да не може да яде шунка и яйца, мляко и омари по време на едно и също ядене и от една и съща чиния? Но изглежда, че на християните-неевреи им е било извънредно трудно да спазват моралните изисквания на Христос. На тях постоянно е трябвало да им се напомня, че независимо от това, че не е нужно стриктно да спазват Тората, те са взели решение да се подчиняват на Исус Христос. Това, че ядат омари, не ги освобождава от задължението да изпълняват Десетте Заповеди. Това, че виното им не е нужно да бъде приготвено според еврейската религиозна традиция (“кошер”), не означава, че могат да пият неограничено колкото си искат. Тит принадлежал към тази група християни. Какъв е изводът от този урок по история? И трите групи, колкото и различни да са били са знаели, че са призвани към общение в Исус Христос. И трите групи са участвали еднакво в живота на възкресения Божий Син. И трите са участвали по равно като ползватели на благословиите, които Христос предоставя на последователите си от всяко поколение. И трите са споделяли Исус Христос като фундамент, сила и бъдеще на своето съществуване.

Да, между тези три групи е имало огромни различия. Но въпреки това, когато най-бедната група от тях, християните-евреи в Ерусалим, били заплашени от гладна смърт, другите две групи направили огромни

финансови пожертвования, за да им помогнат. Светски мъдрите и заможни християни-неевреи, които живеели в столицата на римската империя (Рим), са изпитвали такова уважение към евреите-християни, живеещи в Палестина, каквото ние днес изпитваме към адвентните чернокожи християни от Седмия Ден, живеещи в района на Африканска Сахара. Но въпреки това, в края на всеки ден ние, християните знаем, че съучастваме в две огромни общества: в обществото на страдащите и в обществото на поканените да живеем в компанията на Исус Христос.

Но ние участваме и още нещо. Павел благодари на християните от Филипи за тяхното *“участие в делото на благовестието.”* (Фил.1:5) Той гледал на църквата като на симфоничен оркестър. Павел никога не се е считал, че е солист-звезда, а всички останали членове на църквата са просто зрители. Всеки християнин си има своята роля. В известен смисъл апостолите са първите цигулки на оркестъра. Но нито един оркестър не е съставен само от първи цигулки. Музика се получава само тогава, когато всички участват в усилието за нейното създаване. Оркестър, в който няма пиколо, фаготи и триангели не може да пресъздаде смисъла на музиката, поради което е непривлекателен и неефикасен. Несъмнено в оркестъра има място и нужда както от пиколото, така и от фаготите и триангелите.

С *“участие в делото на благовестието”* Павел иска да каже, че всички християни участват в разгласяването на евангелието и в изпълнението на християнската мисия. Евангелието не е просто храна, която само ние, като християни трябва да консумираме. То е храна и за децата ни, за новодошлите в църквата, за хората, които още не са дошли в църквата, но са на път да дойдат тук, поради което знаят само за Бога, както и за хората по целия свят, които ние никога няма да видим, но които също имат нужда от храна като нас. Всички ние сме важни за разпространение на евангелието. Някои хора погрешно считат, че за тях няма работа, че те са само консуматори и не защото искат да бъдат само консуматори, а защото си мислят, че не са надарени. Но да се твърди това, означава да се казва, че тъй като не всички от нас са първи цигулки, в оркестъра няма място за пиколо или за триангел. Но това не е вярно!

Размишлявайки за участието ни като църква и деноминация в разпространението на евангелието, аз си го представям като отбор по американски футбол. В отбора има играчи, които приличат точно на представата ни за футболист. Те приличат на горили и закусват със сурово месо. Но в отбора има и един играч, който съвсем не се вмести в тази стереотипна представа. Той е висок 175 см и тежи 70 кг. Екипировката му с най-тънки подпльнки. В края на мача, който се играе на разкалян терен, фланелката му продължава да е чиста. Той е играчът, който изпълнява свободните удари към противниковата врата. Той рита топката така, че да влезе във вратата на противника и да отбележи 3 точки за своя отбор. Нещо повече, той изпълнява този свободен удар, само когато отборът му не може да отбележи 7-точков “тъчдаун”! Дали това е важно?

Кой спечели купата “Трей” през ноември 1994 за отбора на “Лъвовете на Ванкувър” в последната минута на мача? Този състезател! Тогава той беше и най-възрастният играч в лигата! Той не можеше да бяга и 2 метра с топката или да я хвърли по-далече от носа си или да се пребори с противников играч, ако е по-висок от 1 метър. Но въпреки това, отборът нямаше да спечели купата без него. А кой спечели Супер Купата миналия февруари (2002) в последната минута? Футболистът, който играеше на същия пост.

В църквата има хора, които не могат да говорят добре публично, които не могат да ни заслепят, когато трябва да се направят някои съобщения. Но дали това е най-важното? Не всеки в оркестъра свири първа цигулка. Но без участието на хората, които не свирят първа цигулка, въобще не би имало оркестър. Футболните отбори ще претърсят целия свят, за да намерят играча, който може да изпълнява свободните удари, въпреки че съвсем не прилича на футболист. Запомнете: човекът или църквата, които на вид е най-малко способни да доставят онова, от което някой друг се нуждае, са човекът или църквата, без която не можем да се справим.

Ние участваме в още едно нещо. Ние сме “колеги-слуги” на църквата. Говорейки на християните от Коринт, Павел нарича Тит свой *“съдружник и съработник в служението.”* (2Кор. 8:23) “Служението” е свързано със слугуването и вони на малоценност. Баба ми обичаше да казва, че е “служила” преди да се омъжи. Тя работеше като домашна слугиня в едно богато семейство и трябваше да им прислужва и да ги очаква. Даже в наши дни “слугуването” ни звучи уничително. “Молим обслужващия персонал да ползва задната врата.” Обслужващият персонал дори не може да влезе през предната врата, просто защото дрехите им са мръсни, а те са мръсни, защото са изпълнявали заповедите на онези, които могат да влизат пред предната врата.

Но нали Исус е мил краката? Нещо повече, той ни е казал да не си мислим, че ние сме нещо повече от него. Ние също трябва да мием крака и то да ги мием с радост и с желание. Павел е нарекъл себе си и Тит слуги на църквата в Коринт. Те са участвали в миенето на краката.

Но нека да сменим метафората и да помислим за компоста. Листа, трева, изсъхнали цветя, даже птичи тор – тези неща се използват за направата на компост. В продължение на няколко месеца в дъното на

купчината се извършва нещо полезно. И за това е нужно да има само топлина, защото ако е студено, процесът на образуване на компост се прекъсва. Онова, с което можем да допринесем за живота на църквата и на обществото не изглежда много. Всички ние сме заети, всички сме уморени, всеки от нас има по 101 задачи. Поради това изглежда, че не можем да предложим много на християните, освен няколко остатъци от оборски тор. **Но ние трябва да ги предложим.** А когато ги предложим **и то, като ги опаковаме с цялата си топлина**, хората идват при нас по-бързо, отколкото си мислим.

Хумусът и хуманността звучат по сходен начин. Хумусът е латинска дума и означава “земя.” **А нашата хуманност, участието ни в слугуването, подсилва земната ни природа и обикновеността ни.** И така кръгът се затваря. Всички в нашата църква сме чупливи, защото сме смъртни. Всички участваме в живота на възкресеният Исус, който е победил смъртта. Ние участваме в разгласяването на евангелието и в смиряващото слугуване на онзи, който мие краката, ръцете и сърцата, а без това измиване ние нямаше въобще да сме църква. “Участие, участие, участие.” Петгодишните бобри могат да ни кажат много неща. Дотогава докато участваме, ще ни става ясно, че ние обичаме Бога. А обичайки Бога и участвайки, ние ще трябва винаги да помагаме в грижите за света.

Ученичеството не е само сражаване, но винаги е сражаване

1Тим. 6:12; 2Тим. 4:7; Еф. 6:10-20

През първия век най-мразената личност в Палестина е бил римският войник. Той е олицетворявал всичко, което мразели евреите – окупацията на страната им и отвратителната римска армия. Евреите били лишени от политически права и от самоопределение, и това им се припомняло всеки път, когато видели маршируващи войници. Но те не могли да направят нищо срещу доминиращата мощ на войниците. Войникът можел да принуди израилтянина да направи всичко, което си поиска. Ако войникът му каже: “Носи ми багажа!”, евреинът оставял незабавно на земята своя багаж и отговарял: “Да, господине.” После носел товара на такова разстояние и толкова време, колкото му казал войника. В противен случай той можел да му пререже гърлото с меч си.

Но на евреите най-много им тежало, че римляните не проявявали никакво уважение към всичко, което евреите считали за свято, като например храма в Ерусалим. Единствено първосвещеникът имал право да влиза в “Светая Светих”, най-вътрешната стая на храма и даже той можел да влиза там само веднъж годишно, в деня на изкуплението. А генерал Помпей нахлул там с мръсните си обувки, разгледал го, а после излязъл навън със самодоволна усмивка и казал, че не е видял нищо в тази лишена от декорации дупка, да не говорим за Бога, за който евреите винаги говорели. **Той казал, че според него “Светая Светих” не е по-важен от един дворец клозет.** Римските войници са били мразени от евреите.

Но въпреки това, **Исус имал добро мнение за римските войници.** Един римски офицер му казал: “Аз съм офицер и когато говоря, хората скачат. **Тъй като и аз имам власт, аз знам, че ти имаш власт.** Слугата ми е смъртоносно болен, но ако ти кажеш една дума, тя ще го освободи и той ще бъде излекуван.” Исус погледнал към гълпата наблюдатели, които били възмутени, че той разговаря с римски войник и им казал: **“Сред вас не съм видял никой, чиято вяра да е като вярата на този човек, въпреки че вие си мислите, че сте Божиите любимци!”**

Излишно е да напомням, че нито един евреин или евреин-християнин не е искал да служи в римската армия. Но даже неевреите-християни **не са можели** да служат в римската армия, защото се е изисквало всеки военнослужещ да се **закълне в безусловна вяроност към императора, а никой християнин не би направил това.** При това положение не е ли изумително, че въпреки че професията на войника е била чужда на християните, апостолите използват сравнения с войнишкия живот, когато говорят за християнската дисциплина! Павел постоянно сравнява вървенето след Исус с войнишкия живот. Ясно е, че той се е възхищавал много от хората, които евреите са презирали и мразели. Ясно е, че той е виждал много положителни неща в характера на войника, които християнинът е длъжен да усвои с цялото си сърце.

Днес ще разгледаме някои от тези качества и ще изследваме някои военни метафори, **с цел ученичеството ни да стане още по-издръжливо и да е от още по-голяма полза за Господа.**

(А) Първото качество е просто: войникът е обучаван да се сражава. Той може и ще върши и други неща (като например да помага на гражданското население по време на природни катаклизми или ще търси изгубени деца в планината). Но тези задачи са спомагателни към основната задача, за която войникът е обучен: сражаването. По същият начин ученичеството не е единствено сражаване (защото има и други неща, които трябва да правим). **Но въпреки това, ученичеството винаги е сражаване.** Сражаването никога не прекратява задължението ни да се сражаваме. Ние трябва ежедневно да водим своите битки. **Истината е, че**

вярата е дар от Бога, а не е дело на хората. Но освен, че е дар от Бога, **вярата е това, за което ежедневно сме длъжни да се сражаваме и за се борим**. Ежедневно вярата е нападена, поради което ние ежедневно трябва да вземаме решение, че днес ще мислим, ще вярваме и ще действваме като слуги и войници на Исус Христос. Ако ежедневно не се сражаваме за вярата, това означава да се отдадем на отчаянието. Ако не се сражаваме за вярата, това означава да изпаднем в безпомощност, да се подчиним на начинът на мислене на невярващите, на техните вярвания и на техния стил на живот, да “вървим по течението”, което накрая ще ни отнесе там, където изгубените се давят.

Това не означава, че с всеки изминал ден силата на битката се ожесточава. Има дни на сражение, но има и други дни и те са много повече, в които напрежението не е голямо. Но никога няма ден, в който християнинът може да седне със “скръстени ръце.” Ако не сме убедени, че сме длъжни да се сражаваме за вярата, нека да погледнем към нашия Господ. В началото в пустинята той е бил подложен на жестоки изкушения: дали ще се съгласи да мами хората с хляб и зрелища и така да си гарантира популярност и толкова привърженици, колкото никога няма да има, ако избере да върви по пътя до кръста? Дали да потърси пряк път към Божието царство? Дали няма да реши, че е по-добре да дреме в люлеещия се стол, отколкото да се подчинява на изискването на неговия Отец?

Или да видим нашия Господ в Гетсиманската градина: кървави капки пот капят от челото му, все едно че току-що са му зашили открита рана с 50 шева. После да го видим на кръста, където цитира Пс.22. Той започва така: “*Боже мой, Боже мой, защо си ме изоставил?*” Даже когато висял на кръста, Исус се е сражавал за вярата. Разбирате ли, **той е знаел какво прави**, когато е произнесъл Пс.22:1 като потвърждение на вярата, защото в Пс.22:24 се казва: “*Защото Бог не презря и не се погнуси от мъката на измъчения и Бог не скри лицето си от измъчения, а Бог чу, когато той (Исус) извика към Него.*” (мой превод) **Даже на кръста на Голгота увереността на нашия Господ в неговия Баща не е намаляла и той се е борил за вярата си до последния си дъх!**

Английският философ Хенри Фармър, когото изучавах в гимназията, проповядвал в една английска църква по време на Втората световна война. Той проповядвал за Божията любов към нас. Веднъж един поляк, който емигрирал в Англия, когато Полша била окупирана, изчакал да свърши богослужението и казал на Фармър: “И аз като вас знам какво означава да бъдеш обичан от Бога, но за разлика от вас, аз знам какво означава да се бориш за вярата си, когато кръвта на най-скъпите ти приятели изтича в канавката в студената зимна утрин.”

Разговарял съм с поразени от трагедията хора, чиито лични преживявания според психолозите би трябвало завинаги да са ги лишили от възможността да вярват в Бога. **Но въпреки това, те продължаваха да вярват, понякога вървяха пипнешком, движеха се трудно и със зъби и нокти се бореа да излязат от емоционалните руини, които изглеждаше, че ги задушават, но те упорстваха, за да могат накрая да кажат като Йов: “*Въпреки че той (Бог) ме убива, аз ще вярвам в него.*” (Йов 13:15 – мой превод)**

Павел дава следното наставление на младия мисионер Тимоти: “*Сражай се в добрата битка за вярата; дръж се здраво за вечния живот, към който беше призван, сграбчи този живот.*” (1Тим.6:12 – мой превод) Вгледайте се внимателно: Павел **не казва**: “Сражай се в добра битка”, т.е. “Момчето ми, прави добри неща и давай най-доброто от себе си.” Павел казва: “Сражай се **в добрата битка за вяра.**” Следователно да вярваме, **това означава винаги да се сражаваме в нашия свят на неверието, което иска ние завинаги да си останем слепи и неплодни невярващи**. Вярата не е **само нещо, за което** трябва да се сражаваме. Ние сме длъжни да се сражаваме **единствено от позицията на вярата**. Каузата, в името на която се борим е позицията, **от която се противопоставяме на всичко, което ежедневно ни атакува**. Християните, които са владяни от Господа, който е реалността, **влизат в битка със света на лъжата и илюзиите**. Вкопчени в праведността на Христос, ние се потапяме в светското блато, което е мръсно и едва доловимо. Желайки да бъдем ръководени единствено от Онзи, който ни е откупил чрез безценната си милост, ние вървим с него в света, където той или не е разпознаван, или не е уважаван и много рядко е защитаван. **В тази обстановка ние или се сражаваме и процъфтяваме, или капитулираме и изчезваме.**

Аз често ви напомням за погрешното разбиране, което обкръжава Исус (например **представата, че той винаги е любезен е много далече от истината**). Друг пример за погрешно разбиране е, че Принцът на Мира се стреми към мир на всяка цена. **Тази представа е очевидно нелепа, тъй като онези, които се стремят към мир на всяка цена никога не биват разпъвани на кръста, тъй като не обиждат никого**. През периода на земното си служение Исус е участвал в непрестанен конфликт, което е видно даже от повърхностното прочитане на евангелията. (*Коментар: В техниката съществува един вид лагер, който е „самонагаждащ се,” с цел да компенсира някои неточности. Но християнинът не е самонагаждащ се лагер. Ние защитаваме вярата си на всяка цена. Д.Пр.)*

Но въпреки това съществува **невярната представа**, че Исус ни е призовал да се държим далеч от конфликтите и **християните се страхуват най-много от конфликтите**. Ние се страхуваме най-много от участието в конфликта, повече отколкото се страхуваме от ереста или от богохулството, или от лъжата, или

от нелогичните глупости, или от откритото отричане на нашия Господ. Ние толкова се страхуваме от конфликта и от участие в сражението (**неразбирайки, че сражението е сражение**), че се прикриваме зад думи като святост, праведност и набожност. Капитулацията на църквата по проблеми, по които вярващите се противопоставят в сърцата си доказва това.

Най-древното и най-елементарното християнско твърдение е **“Исус е Господ.”** Но напразно ще търсите това твърдение в документите на сегашното ни църковно ръководство. (Коментар: Тук авторът има предвид Обединената църква в Канада, в която е служил дълги години като пастор, но накрая я напуснал, поради дълбоки теологични несъгласия с ръководството на тази деноминация. Д.Пр.) Сега по много причини се счита, **че е нахално да се каже**: “Исус е Господ.” Първите християни са знаели по-добре от нас колко дръзко е да кажат това, **защото са били готови да умрат за него**. Наблюдал съм членовете на различни църкви, които отиват на среща със свещениците, решени да говорят **от името на членовете на църквата**, които са ги изпратили. Само 10 минути след началото на срещата, някой от свещениците им казва, че техният светоглед е тесен, фанатичен, недостатъчно информиран, груб и антихристиянски. Тогава представителя на членовете на църквата или отстоява позицията си или отстъпва пред доводите на свещеника. **Ако отстоява доводите си, тогава той трябва да се бори. Но през целия си живот той е бил учен, че християните не се борят, поради което той отстъпва и неправдата отново триумфира.**

Ако 50-те най-големи църкви в нашата деноминация бяха се борили така, както се бори нашата църква през 1988 и 1990 год., **тогава лицето на нашата деноминация щеше да е напълно различно**. Да, аз знам, че онзи, който постоянно се стреми към борба, **е болен човек; но освен това знам, че онзи, който винаги избягва сражението е лишен от вяра**. Преди да донесе мир, Господ донася конфликт и това е видно от собственото му служение. Павел казва на Тимоти: **“Сражавай се в добрата битка за вярата; дръж се здраво за вечния живот, към който беше призван, сграбчи този живот.”** Ние се сражаваме за вярата **от позицията на вярата** и то, когато бъдем нападнати от неверието и бъдем изкушени да се отчаеме. Ние се сражаваме от позицията на вярата, **вървейки след Господа**, който покорява бунтовния свят.

Тъй като не могат да избегнат войните, които продължават цял живот, ние очевидно се нуждаем от въоръжение, което ще ни служи цял живот. Още веднъж Павел използва военна метафора, този път в Еф. 6:10-20, където говори за **“Божие то всеоръжие.”** Ако искаме да свършим това, което Господ иска от всички християни (и по-конкретно “да противостоим в злия ден”), ние се нуждаем от всички оръжия на Бога. Тук трябва да кажем, че тъй като сегашното време е зло **и тъй като християните нито се предават пред зло, нито правят компромис с него, поради това конфликтът за тях е неизбежен и неспиращ**. Иначе казано, да бъдеш християнин посред **“тази тъмнина”** (6:12), означава, че Бог **не ни е възложил** да бъдем “пчели-работници,” **а ни е възложил да се сражаваме**. Поради това имаме нужда от Божието всеоръжие.

Първото оръжие за което говори Павел **е истината**. Ние трябва да се препасем слабните си с истината. В древността мъжете в Палестина са носели дълги до глезените палта. Когато мъжът “препасвал слабните си”, той хващал задния долен край на палтото си, промушвал го между краката си и го подпъхвал под колана си. **Той правел това когато трябвало да работи, да се бие или да бяга**. А в бойното облекло на римския войник не е имало такова палто. Римският войник е препасвал слабните си с долното си бельо, което не е било част от въоръжението му. Павел ни казва, че **християнинът винаги трябва да е препасан с истината като с долното си бельо. Истината е бельото на християнина**. Тя не се развява, не крещи, но оказва основната подкрепа на онзи, който ще трябва да се бие. Говорейки за истината, Павел има предвид две неща: истината в смисъл на **прозрачност и откритост**, както и в смисъл на **истинност и вяроност на вярата**. Слабните на християнина трябва да са препасани с тези две черти на истината.

В древността слабните на мъжа са били считани за източник на сила и на плодовитост. Единствено ако е снабден с истина, която притежава тези две качества, християнинът ще остане силен в злия ден и нейното свидетелстване ще роди нови християни, които ще процъфтят в заобикалящия ги враждебен свят. Запомнете: римският войник първо е препасвал слабните си, и чак след това обличал въоръжението си. Павел казва, че в основата на подготовката на християнина е, **той да разбере истината и верността**.

Ние нямаме време да говорим за всяка част от оръжието на римляните, за които се говори в Еф.6, но ще се спрем на най-важното защитно оръжие (щитът) и на единственото нападателно оръжие (мечът). **“Вземете вярата за щит, с който ще можете да угасите всички огнени стрели на дявола.”** Най-лошото военно поражение на римската армия се случило веднъж, когато вражеските стрелци с лък запалили потопени в смола стрели и ги изстреляли срещу римляните. Римските войници се защитавали от стрелите с вдигнати над главите си щитове. Горящите стрели се забили в кожените щитове на римляните и те се запалили. **Римляните ги хвърлили на земята и така се изложили на следващите облаци от вражески стрели и били убити**.

Християните са нападани от огнени стрели, които ги връхлитат от различни посоки: например упреците от страна на невярващите, които се присмиват на християните, че не са безгрешни. Има и самообвинения, които се пораздат в нас от невярната представа, че предполагаемото ни усещане за грях ще

преумножи усещането ни за Божията милост, но се оказва, че никога не получаваме усещането за преумножаване на Божията милост. Понякога се разочароваме, когато други християни ни предадат; или се изплашваме, когато самите ние предадем други хора, или сме объркани и се чудим още колко атаки ще можем да понесем от най-различни посоки. **Павел казва, че единствено вярата в нашия триумфиращ Господ ще ни помогне да не се удавим.**

Павел казва, че единственото **нападателно оръжие** на християните е *“мечът на Духа, който е Божие Слово.”* Ние трябва да нападаме единствено с евангелието. Църквата на Исус Христос не трябва никога да си служи с принуда, **единственото ѝ нападателно оръжие трябва да е евангелието.** И ако ни се струва, че напредването на евангелието е със скоростта на костенурка и че Божият Дух е неефективен, това е твърде лошо! Най-лошото поведение на църквата е свързано с употребата на принуда на хората, военна, икономическа или психологична. Чувам оплаквания, че църквата е лишена от власт в сегашният недуховен свят. **Нямала власт? Че кой някога е казал, че църквата трябва да има власт? Ние сме призовавани да носим кръста си, а не да се стремим към власт.** Та нали Исус ни напомня, че никой слуга не е по-високопоставен от господаря си. И тъй като църквата не притежава никаква власт, християните трябва да се научат отново какво означава да разполагаш в ръката си единствено с просмуканото от Духа евангелие. Християнинът, който се е препасал с истината, чиято защита е вярата и чието единствено нападателно оръжие е евангелието, е в състояние да се справи с всичко в ежедневието си.

Ако вече сте се уморили от тази проповед, която изследва метафората на воюването, ободрете се, защото почивката приближава, защото никой войник не се сражава постоянно. Когато разбрал, че римското правителство скоро ще го ексекутира, Павел казал: *“Аз се сражавах в доброто сражение, финиширах в надпреварата, вярата опазих.”* (2Тим.4:7 – мой превод) Дните му за сражаване свършили, той е знаел това и е бил радостен от това. Колко радостен е бил? Той пише: *“времето на моето напускане наставя.”* (4:6) Тук в гръцкия оригинал за “напускане” е използвана думата *analysis*, която означава **“разпрягане на кон”**, който цял ден е теглил кола, но вече е дошъл момента на почивката. Същата дума означава и разхлабване на въже на палатка, когато палатката се прибира. След като е обикалял Мала Азия и Европа, Павел отново прибира багажа си и сгъва палатката, за да започне последното си пътуване, което не е свързано със заплахи и опасности. **Същата дума има и смисъла на отвързване на швартовите въжета на кораб, който ще отплава за родното си пристанище.**

В епоха, когато войниците са били презирани и мразени, апостолите са вървели след нашия Господ и са открили, че войнишкият живот предоставя нагледна картина на християнското поведение. Ние трябва да се сражаваме в доброто сражение на вярата и ежедневно трябва да се борим за вярата от позицията на вярата. Истината, вярата и евангелието са оръжията, от които ще се нуждаем. А после ще настъпи денят, когато вече няма да имаме нужда от никакви оръжия, защото тогава войникът ще си е отишъл у дома.

Филип Меланхтон

1497 – 1560

Виктор Шепърд – канадски пастор и професор по философия

Истинското му име не е Меланхтон, а Швартзерт – което на немски буквално значи “черна земя.” Но подобно на останалите учени-хуманисти от епохата на Ренесанса, които са ценели високо латинския и гръцкия, Филип считал, че трябва да се нарече с класическото име “Меланхтон”, **което на гръцки има същото значение – “черна земя.”** Поради това той е познат със своето гръцко име Меланхтон.

Роден в малко селце близо до Франкфурт в западна Германия и признат като брилянтен още от първия си ден в училището, Филип на 13 години станал студент в Хайделбергския университет. За 2 години завършил обучението си като бакалавър и започнал да учи за “магистър.” Когато изпълнил изискванията за тази степен, но продължил да изпитва благоговение пред професорите си, управата на университета му казала, че е твърде млад, за да получи званието “магистър”! **Тогава той се преместил в Университета в Тюбинген, който бил готов да му даде това звание.** Тюбинген му предложил още и да работи като преподавател, като го направил професор по класика. Вдъхновен от Ренесансовата любов към обучението, Меланхтон възкликнал: **“На земята няма нищо по-близко до евангелието и по-славно от човешкото обучение, този чуден дар от Бога.”**

Въпреки че един от най-старите германски университети в Инголщад го подмамвали многократно с предложение да преподава при тях като професор, Меланхтон бил привлечен от новия университет във Витенберг, в източна Германия, както и от тамошната прочута “луда глава”, Мартин Лутер. Във Витенберг Меланхтон си създал репутацията на превъзходен учен-хуманист. Той бил особено надарен лингвист и

филолог, както и много добър философ. “Малкият граматик”, както го наричали студентите, забранявал на всеки студент да използва нелитературни думи и изрази. Той твърдял, че “жаргонът” винаги е неточно употребяване на езика, а неточната употреба на езика неизбежно изкривява истината. Това е нещо, над което ние трябва да размишляваме до края на живота си: жаргонът, неточният език от всякакъв вид, отслабва способността ни да възприемаме истината и подкопава старанието ни да подчертаваме истината.

През целия си живот Меланхтон енергично защитавал хуманитарното образование. Според него, кандидатите за свещеници трябвало да имат познания по много други неща, освен по теология; те трябвало да са експерти по класическите езици, както и по философия, логика, история и физика. Според Меланхтон, физиката илюстрира хармонията в Божието създание. Той изисквал посетителите на църквата, които никога нямало да станат свещеници, въпреки това да изучават хуманизма, защото ако им липсва хуманитарно образование, стремежът към реформиране на църквата би се превърнал в кръсърци и насилие. А гражданите, които не посещавали църквата, също трябвало да получават хуманитарно образование, защото без такова образование те никога нямало да са в състояние да се държат правилно в обществото.

Но ние не трябва да се хипнотизираме от хуманитарното образование на Меланхтон и така да изпусваме от погледа си неговите дарби в теологията. На практика той е първият систематичен теолог на Протестантската Реформация. Систематичната теология показва Божията истина като едно цяло и изважда на показ вътрешните връзки и зависимости на отделните съставни части на Божията истина. Неговият приятел Мартин Лутер, който винаги е казал, че в интелектуално отношение Меланхтон го превъзхожда, е изригвал като гейзер теологични богатства подобно на бликащ нефтен сондаж. И така както избликналият от сондажа нефт трябва да бъде събран, да бъде прочистен и преработен, за да служи като средство за топлина и светлина на милиони хора по света, така и Меланхтон е постъпвал с богатствата, които Лутер е изригвал ежедневно.

Написаната от Меланхтон книга “Обичайни места” е първата теологична книга на Реформацията. Само за няколко години тя била преиздавана 18 пъти на латински език (Коментар: Забележете, че това е ставало през първата половина на 16-я век! Д.Пр.) плюс още няколко пъти на немски език. Тя е била задължително четиво в Кеймбриджкия университет; кралица Елизабет я знаела почти цялата наизуст (и то на латински), за да може да разбере теологичните основи на християнството в Англия (освен това тя високо ценяла елегантността на езика, на който била написана тази книга.) В продължение на 100 години тази книга била считана за най-важният учебник по теология в Германия.

Освен това Меланхтон е написал основите на протестантското учение, “Аугсбургската изповед.” Тази книга, заедно с друга книга на Меланхтон, “Апологетика” и до сега си остават класика за Лютеранството. Неговия коментар на книгата “Римляни” е в основата на всеки от повече от 80-те коментари на “Римляни”, които са написани през епохата на Реформацията. Той е бил основният говорител на Протестанството на всички конференции в продължение на 30 години. Той е бил “дясната ръка” на Лутер и негов верен приятел през целия му живот.

Но въпреки всичко казано до тук, най-трайното постижение на Меланхтон не са теологичните или лингвистичните му книги. Според мен, най-трайното му постижение са образователните му реформи. Меланхтон е основал първата система за обществено образование в Германия. Още в 1524 (когато е бил едва на 27 години), той започнал да създава обществени училища в цяла Германия. Той реорганизирил университетите. Той създал педагогическите методи, с помощта на които са били обучени стотици учители. Той написал учебни помагала за упражняване на преподадените уроци, които след това били използвани от безброй ученици.

Неоценимо е влиянието на Меланхтон върху образованието в Канада. Архитектът на образователната система в Онтарио, Иджертън Рийрсън, пътувал до Европа за да се запознае в онова, което Меланхтон бил постигнал 300 години по-рано. Джордж Браун, собственик и редактор на вестникът в Торонто “Земно кълбо”, изригвал неуморно огън и жупел през 1850-те срещу Рийрсън, обвинявайки го, че е “въвел Пруската система за обучение в Канада.” Но Рийрсън понесъл гордо това обвинение като почетен орден. Тогавашната “Пруска система” е била считана за образец за високо качество на общественото образование, което било притежание и било финансирано от държавата. Самият Рийрсън никога не се срамувал да потвърди, че е ползвал постигнатото от Меланхтон. На 9.04.1560 Меланхтон за последен път влязъл в красната си стая във Витенберг. Смъртоносно болен, той успял да преподава на учениците само в продължение на 15 минути и разяснил саможертвата на Исус и примирението на хората с Бога, изработено за всички нас на кръста. Десет дни по-късно той починал тихо, най-после освободен от мъката си по своята съпруга Барбара, която умряла 3 години преди него.

Виждането на Меланхтон за общественото образование е било славно и Рийрсън е знаел това. Милиони млади хора от Онтарио могат да потвърдят това, но нямат възможност. Аз съм от малцината, които имат възможността да му благодарят публично. Какво е било положението в Онтарио, преди Рийрсън

да въведе своята система за обществено образование? Преди въвеждането на сегашната система, децата на богатите и на високопоставените хора са имали шанса да се обучава. Същият шанс са имали и децата, чиито родители са били членове на Англиканската църква. Всички деца от тези три групи са се обучавали общо.

А Рийрсън е искал Онтарио да има висококачествено образование. Той не искал 15-годишните момичета да бъдат детегледачки, нито пък Онтарио да има два вида образование – **едно за привилегированите деца, което дава добро образование и друго – за децата на обикновените хора, което дава посредствено образование.** Той е знаел, че да си финансово онеправдан, или социално онеправдан, или религиозно онеправдан (всеки, който не членувал в Англиканската църква е бил считан за религиозно онеправдан); той е знаел, че всички тези неща не се дължат на интелектуална малоценност. **Поради това е считал, че в образованието не трябва да има неравенството.** Рийрсън е знаел, че сам по себе си разумният живот е добър. Интелектуалната активност и интелектуалните постижения не са присъщи само на богатите и издигнатите хора в обществото. Интелектуалната активност и интелектуалните постижения не са добри, защото един ден ще се окажат полезни. **Те са добри, защото просто са добри. Животът на разума се обосновава сам.**

Нещо повече, **на нас ни е заповядано да обичаме Бога с разума си.** Въпреки, че не е грях човек да е незнаещ (никой не е в състояние да знае всичко), **е грях да бъдем по-незнаещи отколкото трябва да бъдем.** И е зло, когато обществото обрича относително ощетените хора на доживотно незнание. Въпреки, че Рийрсън е знаел, че животът на разума сам за себе си е цел, той е знаел, че в същото време разумният живот е ползотворен и е важен за ежедневието ни. Хората, които притежават по-голямо образование, на практика могат да правят повече полезни неща в сравнение с по-необразованите хора. **Рийрсън е знаел, че добруването на обществото се постига чрез по-високо качество на общественото образование.** Тук трябва да направя една уточнение. Образованието не просто ни снабдява с повече познания; то не просто ни подготвя да правим повече неща; образованието ни прави способни да живеем в един по-голям свят, който е различен и по-богат, с по-голяма сложност, с по-сложни взаимосвързаност и с повече чудеса.

Двамата с жена ми установихме това, когато през 1970 година се преместихме да живеем в едно рибарско селце на брега на Атлантическия океан в североизточната част на Ню Брунсуик. Веднага забелязахме, какви шансове ни даде това, че сме образовани. Дали само това, че можехме да пресмятаме, нещо което другите около нас не можеха да правят, или да четем латински, което те също не можеха да правят? Вярно е, че можехме да правим алгебрични изчисления и да четем латински, но истински важно в този случай беше, че нашето образование (знанието на алгебра, латински и много други неща) ни беше подготвило за по-широкия свят, за света, който е по-голям не само от нас самите, но и от света, който е вътре в нас. По-специално жена ми забеляза, че другите жени на нейната възраст, с която много се обичаха, но бяха необразовани, **несъзнателно се опитваха да я ограничат** до собствения си по-малък свят.

Преди въвеждането на системата за обучение на Рийрсън в Онтарио е съществувал един свят на привилегированите и друг, по-малък и по-ограничен свят на останалите хора. Когато бях дете, баща ми обичаше да ми разказва различни случки за Бенджамин Дизраели, бивш премиер на Великобритания през 19 век. Една от тези случки беше свързана с едно обръщение на Дизраели към вестниците, в което той се оплакал: “Има две Англии и нито една от двете не знае нищо за другата.”

Когато Дизраели се появил на обществената сцена, е имало две провинции Онтарио – едната за бедните и друга за богатите и Рийрсън е видял колко много деца са принудени да живеят в бедната Онтарио. Преди Рийрсън образованието се основало на принципа “**за колкото плащаш – толкова получаваш.**” Това е означавало, че богатите могат да си позволят да получат качествено образование, а останалите – не. **Рийрсън твърдял, че тъй като общественото добруване се постига и поддържа по-добре от качествено образование, държавата трябва да гарантира всички деца да получават качествено образование.** С други думи, общественото образование трябва да бъде финансирано от събраните данъци. Не трябва да има финансови ограничения за достъпа на децата до училището. По същият начин, не трябва да има религиозни ограничения. Тогавашният епископ на Англиканската църква в Онтарио, Джон Страхан бил загрижен единствено за образованието на децата на членовете на неговата църква и не се интересувал от образованието на другите деца. (Не мога да се въздържа и ще ви кажа, че самият Страхан е станал член на Англиканската църква, **след като бил отхвърлен като кандидат за презвитериански свещеник.**) Трябва да добавя, че по онова време **самите учители на бедните деца в по-голямата си част** също са били неграмотни и единствено могли да бият децата.

Предполагам, че вие считате мен и съпругата ми за образовани хора. По моя оценка нивото на образованост и на интелигентност на членовете на нашата църква е по-високо в сравнение с другите църкви, които познавам. Но как ние с жена ми стигнахме до това положение? **Това стана, защото още когато бяхме в 9-ти клас, в първия учебен час, на нас ни казаха, че можем да работим много в училище или можем да напуснем.** Казаха ни, че ако работим здраво и по-този начин научим това, което се изисква от нас да

научим, ние ще получим достъп до светове вътре и вън от нас, за които едва ли сме мечтали. И това е вярно.

Когато бях ръкоположен през 1970, аз получавах минимална заплата като свещеник. Освен това ми дадоха служебна кола и ми позволиха да живея безплатно в едно свещеническо жилище. **Още през първата година като свещеник аз спечелих повече пари, отколкото баща ми беше спечелил общо през предишните 3 години.**

Колко пъти съм ви разказвал за възхищението си от университетското ми обучение по философия? Изглежда че в средите на нашата деноминация съм си спечелил репутацията на добър проповедник. **90% от доброто проповядване е ясното мислене.** Къде съм бил в допир с такъв начин на мислене? Откъде съм се научил да мисля така? Кой ме е научил? Разбира се, че нямаше да мога да отида да изучавам философия в университета, ако не бях обучен добре в основното и в средното училище. Ако липсваше висококачественото образование, финансирано от държавата, аз никога нямаше да се образовам, защото родителите ми бяха бедни и не можеха да платят. Къде щях да бъда, какво щях да работя, кой щях да бъда, ако нямаше достъп до доброто обществено образование? Трябва трезво да помислим какво би се случило, ако се позволи влошаване на общественото образование.

Първо, ще изчезне социалната демокрация, до която успяхме да достигнем. **Трябва да правим ясна разлика между политическа и социална демокрация. Лесно се постига политическа демокрация: на всеки гражданин се дава право да гласува. Но социалната демокрация се постига много по-трудно. Това става, когато всички хора получат равен шанс в обществото.** Социалната демокрация не означава, че всички хора са с еднакви доходи (това мирише на социализъм, а социализмът е най-сигурният път до тоталитаризма.) **Социалната демокрация означава всеки да има достъп и шанс до всичко, независимо от своето обществено положение и привилегии. Това няма нищо общо със социализма.**

В тази връзка ви каня да се замислите за положението на един от най-добрите ми приятели. Той е старши пастор в голяма църква в Онтарио **и има 3 университетски дипломи.** Той ми е разказвал, че като дете никой не подкрепял интелектуалното му развитие. **До 18-19-та си годишнина е живял в семейството си, в което нямало нищо друго за четене освен едно единствено списание.** Семейството му не се старало той да се изучи, не го подкрепяло и не разпалвало интелектуалният му интерес. Не е нужно да казвам, че семейството му въобще не се е интересувало от култура. Единственото място, откъдето приятелят ми е получавал толкова нужната му образователна цел и подкрепа, **е било училището.** То посяло в него семето на интелектуалната плодородност в живота му и го направило способен сега да служи като Божий служител в голяма църква и в обществото. Къде щеше да е той, с какво щеше да се занимава, кой щеше да бъде, ако беше лишен от достъпа до качествено образование? **Такъв достъп и шанс предоставя само социалната демокрация.** Ако на хора като него е отказан достъпа и шанса, тогава социалната демокрация е изчезнала, независимо че политическата демокрация си остава. (В края на краищата, тогава приятелят ми би могъл да гласува, но той едва ли би считал, че си заслужава да си губи времето да ходи да гласува.)

На второ място, трябва да разбираме, че ако бъде позволено на общественото образование и на социалната демокрация да изчезнат, тогава отново ще се появи английската класова система. Друг мой приятел, свещеник в Отава, израснал в работническо семейство в Англия и емигрирал в Канада като младеж. Първата му работа тук била като шофьор на камион за разнасяне на Кока Кола. Работата му позволила да спести пари, с които отново се върнал към учението и **завършил университет – и то 2 университета.** Когато наскоро бях в Отава, за да проповядвам по повод на една годишнина в неговата църква, той ми каза: “Викторе, толкова често чуваме да се казва, че в Англия класова система е изчезнала, **но това не е вярно.**” **В Канада той получи достъп и шанс, каквито не би получил в друга държава.** Трябва да помним това, което са открили социалните историци: въпреки че Англия е била първата държава с политическа демокрация, нейната класова система си е останала най-лошата в Европа. Трябва винаги да помним, че тази класова система е толкова несправедлива, **че даже в периода между Първата и Втората световни войни, половината от англичаните не са се хранели достатъчно.**

Трето, трябва да разбираме, че ако бъде позволено на общественото образование да изчезне, а с него да изчезне и всичко останало, което се подхранва от качествено образование, тогава различните социално етнически групи, **които сега са здраво споени в обществото, ще се разделят и всяка група ще се затвори вътре в себе си като в изолационни лагери и ще се изгълни с враждебност към останалите групи.** (Коментар: Влошването и още по-влошаващото се образование у нас създава условия точно за такова групово разделение. Всъщност нашето общество вече е в насипно състояние. Д.Пр.)

Тяхната враждебност ще се засилва, хората ще стават все по-беззащитни и все по-трудно ще се разбират помежду си в обществото. Хората ще се изолират и ще стават все по-голяма заплаха един за друг. **Обществото ще придобие такъв облик, че на човек няма да му се иска да живее в такова общество.**

Всичко това ни връща към това, което вече казах: **прозорливостта на Рийрсън е била невероятна.** Завещаното от него е обогатило милиони хора в Онтарио. Филип Меланхтон се е борил в Германия за общественото образование през 16 век. За същото се е борил Рийрсън в Онтарио през 19 век. В наше време

и ние трябва да продължаваме да се борим до последния си дъх за две неща: на второ място – за доброкачествено обществено образование; на първо място – в служба на евангелието, на този чуден дар на Бога.

Християнското разбиране за материализма

Ис. Нав. 7:19-26; Еф. 5:1-5; 15-20; Марк 12:28-37

Материализмът е обвиняван за всички пороци в нашето общество. Защо децата ни са лакоми и имат лошо поведение? За това е виновен материализмът. Защо напрежението вкъщи разкъсва връзките на брака? За това е виновен материализмът. Сещате ли се за нещо друго, което не е в ред? Обвинете материализма за това.

Сигурно сте забелязали, че всички бързаме да кажем, че другите хора за инфектирани от заразата на материализма. Веднага щом забележим, че съседът ни кара нова кола или е облечен в нов костюм, ние обявяваме, че той очевидно е роб на материализма. Същевременно всеки е убеден, че притежава непробиваем имунитет срещу това заболяване. Ние с яд отбелязваме, че богатата жена от замъка Роздейл отхвърли искането на работничките от фабриката за дамски дрехи, които искаха да получат увеличение на заплатите си с няколко цента. Ние с видимо удоволствие гледаме телевизионният проповедник с грижливо вчесана коса, който сипе хули срещу “безбожния материализъм”, въпреки че носи диамантена игла на връзката си и данъчният инспектор се поти и пъшка над данъчната декларация на доходите му. Всички останали са засегнати от болестта на материализма, само не и ние самите. В края на краищата, ние имаме гледна точка относно материализма, от която са лишени онези, които вече са измамани от него.

И все пак, какво представлява материализмът? Дали той е толкова лош, колкото си представяме? Дали той е причината за всичко лошо, което съществува във всеки от нас поотделно и в обществото ни като цяло?

Бившият архиепископ на Кентърбъри и християнски мислител Уилям Темпл обичаше да казва: “Християнството е най-материалистичната религия на света.” Той беше прав. Християните вярват повече в материята и имат по-положително отношение към материята в сравнение с вярващите от другите световни религии.

Християните признават, че Бог е направил материалния свят, светът на нещата. В един детски църковен химн се казва: “Всички неща са блестящи и красиви...Господ Бог ги е направил.” Тъй като Бог ги е направил и тъй като Бог е добро, следователно всичко, което Бог е направил е добро. Ние трябва с благодарност да приемаме всичко, което Бог е направил. Трябва да се наслаждаваме на всичко, докато сме живи. Не може да е израз на оказване на почит към Бога, когато се отнасяме пренебрежително или когато презираме, или когато обявяваме за зло онова, което Бог е направил и е обявил, че е добро.

Материалните неща не само са добри, а са и жизнено важни за нас. Наистина е вярно, че ние не можем да живеем единствено с хляба, но същевременно е вярно, че ние въобще не можем да живеем без хляба. Нещо повече, материалните неща са важни не само за физическото ни оцеляване, а и за оцеляването ни въобще като хора. Въпреки че е вярно, че не живеем чрез това, което притежаваме, ако човек не притежава нищо, ако няма нищо, за което да каже, че е негово, такъв човек е лишен от човешко достойнство. Когато човек не притежава нищо материално, каквото и да е то, това не означава, че той просто е бедстващ материално, защото той е и с потисната психика и е психологически деформиран. Искрено казано, когато сутрин стана от леглото си, аз искам да облека моите дрехи. Не искам да ми се налага да прося за разрешение, за да облека дрехите на някой друг. Вие искате да спите в леглото си, а не да се налага да питате, дали в леглото ми има място и за вас.

Наличието на минимум от материални притежания са важни за достойнството на човека. Бог е определил да бъде така. Колкото и велики, възвишени и умствено превъзхождащи да сме в сравнение с другите живи същества, ние хората си оставаме неизбежно свързани с телата си. Поради тази неизбежна свързаност с телата си и поради тяхната материална природа, материализмът е важен за нашето умствено здраве. Хората, които са лишени от притежанието на каквито и да е материални неща нито са по-човечни, нито са умствено по-здрави.

Християнството е необикновено материалистично и в друг смисъл. Замислете се за Исус Христос, нашият Господ. Той е въплътеното в плът Божие Слово. Превъплъщавайки се в образа на Исус от Назарет, Бог е потвърдил неопценимо високата стойност на човешката плът и поради това – на всичко, което я поддържа. След като човешката плът е важна за Бога, значи и храната е важна за човешкото тяло; важни са и дрехите, както и покрива над главата на човека. Тъй като вечното Слово е станало плът, значи материята е важно нещо. Тя е изключително важна. Замислете се за онова, което прави Превъплътеният. Той примирява

хората с Отца чрез кръста. Забележете: **чрез кръста, а не чрез думи**; не чрез някаква идея; не чрез някаква философия, а чрез кръста. Ние сме примирявани с Бога чрез грубо обработеното дърво на кръста и чрез течащата кръв.

Християнството е материалистично и в още един смисъл. Замислете се за християнското богослужение. Ние постоянно използваме материални неща: вода, вино, хляб, пари. Никога не трябва да забравяме парите. Дарението в Неделя не е удобен начин за събиране на средства, за да поддържаме печката да гори. **Събирането на пари в неделя е “духовна” част от нашето богослужение**, каквито са на четенето на откъси от Библията, пеенето на химни или молитвите. Християните твърдят, че парите и молитвата са равностойни в духовно отношение. **(Ако се съмняваме в това, трябва само да си припомним, че по време на земното си служение Исус е говорил повече за парите, отколкото за всяко друго нещо.)**

Високото мнение на християните за материалните неща води началото си от нашите еврейски корени. Когато сноп пшеница паднал случайно от ръцете на земеделеца на земята по време на жътвата, **той не се навеждал, за да го вземе. Той трябвало да го остави на нивата, за да го вземе някой друг, който няма жито. Земеделецът бил длъжен да остави ивица неокосена пшеница по цялата периферия на нивата си, за да бъде ползвана от другите хора, които нямат жито.** В Израел робът трябвало да бъде освободен от господаря си на 7-мата година. Но току-що освободеният човек не е притежавал материални неща, с които да започне своя нов икономически живот. **Поради това господарят, който освобождавал роба на 7-мата година, бил длъжен да го натовари с дарове, с цел те да му дадат нов старт в живота и да му служат като икономическа основа, която ще му позволи да преуспее.**

Нашият Господ преплита материалното с християнската вяра в притчата си за овцете и козите. **Овцете и козите, метафорите на истинските и фалшивите последователи на Христос, се различават по едно нещо: дали използват предимството на материалното си благополучие, за да помагат на гладните, на бездомните и на болните.** Уилям Темпл е бил прав: християнството е изцяло материалистично и това е така, защото Бог е определил да е така.

Тогава защо материализмът е обвиняван за всичко, което е лошо? **Ако материята е благословение, как се получава така, че материализмът е проклетие? Проклетието се появява в мига, в който пожелаем нещо.** Ние, съвременните хора считаме, че алчността е дреболия, че то е нещо незначително и в най-лошия случай е израз на неучтивост. **А нашите израелски предци са считали, че алчността е ужасно нещо.** В писмата си до църквите в Ефес и Колос, Павел включва алчността в същото изречение, в което изброява най-зловещите и вулгарни сексуални престъпления. Павел не твърди, че алчните хора са прикрити развратници. Той казва нещо друго. Той бил наясно, че християните от църквите в Ефес и Колос потвърждават, че сексуалните престъпления трябва да бъдат прокълнати. Но Павел казва, че общото между алчността и сексуалните престъпления е, че и двете са проклети, защото са смъртоносни.

Павел е знаел, че алчността е израз на хроничната незадоволеност на човека, че това е болка, която гризе човека отвътре и го измъчва. Често пъти се налага да разговарям със семейни двойки, които искат да имат по-голям дом. В него ще има по-голям хол, но ще ги принуди да изплащат дълг от поне 150 000 долара плюс годишната лихва по заема. Аз ги питам: **“Колко пъти годишно ще ви се налага да давате угощение на толкова много хора, за да имате нужда от този по-голям хол?”** Те обикновено ми отговарят: “О, веднъж или два пъти в годината.” **И за това те са готови да платят 150 000 долара плюс годишната лихва по заема, без да споменавам другите главоболия?** Тогава те ми казват, че техен близък приятел вече има по-голяма къща и жената от семейството, с което разговарям се оплаква от по-малката им къща. Съпругът ѝ се чувства засрамен, че не заработва повече пари, въпреки че жена му с половин уста му казва, че не го обвинява за това. Съпругът промърморва, че се старее с всички сили и предлага, ако жената иска по-голяма къща, нека самата тя да направи нещо за да я купят. **Сега вече хроничното недоволство е поникнало; то ще разцъфти и от недоволство от условията в които живеят ще се разпростре и ще се превърне в недоволство един от друг.** **А това е много, много по-лошо и всъщност е смъртоносно.**

В книгата Исус Навин ни се казва, че Ахан пожелал среброто и златото, което принадлежало на победеният враг. На израелтяните им е било забранено да грабят и да плякосват, тъй като войната винаги е отвратително нещо и Израел не трябва да печели от такива отвратителни неща. Ахан пренебрегнал тези забрани и взел среброто, и златото, за които жадувал. Лидерът на Израел, Исус Навин, научил какво е станало и казал на Ахан: “Какво си направил?” Ахан му отговорил: “Когато видях среброто и златото, аз го пожелах.” **За това нещо Ахан бил осъден на смърт.** Само заради пожелаването ли е бил осъден? Въпреки, че след това си е признал? **В древността Израел е знаел, че алчността е заразителна. А когато заразата се разпространи, цялото общество ще бъде заразено. А когато всички заболяят от алчността, хората ще станат враждебни един към друг, защото всеки ще завижда на останалите.** Така цялото общество се излага на опасност. Нарушението на Ахан е много, много по-сериозно, отколкото изглежда.

Преди да сметем, че горепосоченият случай е варварски и обясненията за него са неубедителни, ние

трябва да се запитаме, не е ли това начинът, по който се отнасяме към порнографията. Ние сме съгласни, че порнографията унижава хората, които са направени по Божия образ; порнографията отрича достойнството на хората, които той най-много цени и обича. Порнографията разрушава човешкото в хората, а човешкото винаги е подлагано на риск в нашия свят. Накратко, порнографията раздира обществото и го излага на опасност. Както наскоро научих, човек се отказва по-трудно от порнографията, отколкото от кокаина. Може би заради това Павел е бил по-умен, отколкото си мислех, защото е поставял съблазняването и алчността в едно и също изречение, и то неведнъж. Когато Павел започва да изрежда качествата си като християнски лидер, той прави списък на всички неща, които очакваме той да изброи: че е получил поръчението си от ръката на разпънатия на кръста Исус и т.н. и т.н. Най-накрая той обобщава качествата си на християнски лидер само в едно изречение: *“Не съм пожелал среброто, златото или облеклото на никого.”* (Деян. 20:33)

Пожелаването и лакомията не само предизвикват постоянно недоволство, те причиняват и постоянни тревоги и безпокойства. Забелязал съм, че хората, на които са бедни, постоянно се безпокоят. И наистина е така. Кой родител не би се тревожил, ако няма с какво да нахрани децата си? Когато хората станат притежатели на онова, което им е нужно за да живеят, безпокойството им намалява. А когато започнат да притежават нещо в повече от минимума на житейските си потребности, което може да ги подсигури в случай на бедствие и да им предоставя малък комфорт, тогава те най-малко се безпокоят. Но когато забогатяят още повече и още повече, безпокойството им започва отново да се увеличава. Колкото по-богати стават, толкова повече се тревожат. Бедните хора се тревожат поради това, което им липсва, а богатите хора се тревожат поради много неща: инфлацията, данъците, кризата в международната банкова система, за инвестициите, за “помъкваният се социализъм в обществото” и т.н. и т.н., независимо дали тези опасности са реални или им се привиждат.

Но това не е всичко. Хроничната лакомия и пожелаване предизвикват не само чувства на неудовлетвореност и безпокойство, но и на хронична лошотия и безсрамие. Апостол Яков не употребява учтиви изрази и е пределно откровен, когато казва: *“Пожелавате нещо, но го нямате; поради това убивате. И завиждате за нещо и не можете да го придобиеете; поради това се карате и се биете.”* (Як. 4:2 – мой превод) Това не е преувеличение. Убиване? Колко пъти сме виждали как приятелства са изчезвали и са били заменени от презрение, осмиване и подигравки, просто защото единият е забогатял, а завистта на другия се е превърнала в лошотия и безсрамие?

Благословията с която Бог ни благославя с материално благополучие се превръща в проклетие в мига, в който започнем да завиждаме и да пожелаваме. Вярно е, че според евангелието материалните неща са важни. Но пожелаването и завистта твърдят (независимо от това, което казват), че единствено материалните неща са важни. А това е огромна разлика. Тъй като материалните неща са важни, ние трябва да благодарим на Бога, който ни ги е дал. Обаче ако единствено материалните неща са важни, тогава Бог, който ни ги дава бива изгонван от сцената. А да прогониш този, който е нашият създател, нашият спасител, нашият водач, този, който ни поддържа, това не означава ли сам да избереш да живееш като прокълнат?

Ако сме превърнали благословията в проклетие, как се възстановява благословията?

Първо, трябва да помним кои сме ние. А кои сме ние, зависи от това, чий сме ние. Ние принадлежим на Исус Христос. Библията постоянно ни казва, че той е този, чрез който и за който е създадено всичко. Ние му принадлежим и живеем в неговото присъствие. В неговото присъствие ние започваме да разбираме защо материалните неща са добри и колко лесно ги извращаваме.

В присъствието на Исус Христос ние откриваме завет, който познават и в който вярват единствено интимните му приятели. Ценейки високо задоволството си в него, ние не притежаваме тази безименна празнота, която поради глупостта си считаме, че се смекчава от скъпите неща, които имаме. Ние знаем, че както дървените стърготини няма да задоволят телесния ни глад, така и тези скъпи неща няма да задоволят духовния ни глад. Когато знаем кои сме ние, ние знаем на кого принадлежим: ние сме тези, чиято съпротива срещу поканата на Бога беше разтопена, докато той ежедневно подновяваше поканата си към нас – *“Елате при мен...и ще намерите покой за душите си.”* (Мат. 11:28-29)

Второ, ние сме убедени, че тъй като материалните неща са важни, те могат да бъдат ефикасно средство за занасяне на Божиите истина, състрадание и упоритост до всички хора. Веднъж католикът Честертън бил попитан, дали отхвърля методите на Армията на спасението. Той отговорил: “Защо да ги отхвърлям? Духовият оркестър е изцяло духовно нещо.” Същото се отнася и за питейната вода, за оборския тор и за училищните учебници.

Разговарях с един мисионер-хирург, който току-що се беше върнал от 3 годишна служба в Заир. Той не можеше да понася недодяланите медицински методи, които бил принуден да прилага в Заир поради липсата на консумативи. (Например, там нямало кръвна банка. Когато се налагало да прави операция, която е свързана с голяма загуба на кръв на пациента, се налагало той да контролира кръвотечението му чрез прилагането на електрически шок. Но електрическият шок трудно се контролира. Понякога се предизвиквал

твърде силния шок и пациентът умирал. А в САЩ всеки хирург, който контролира кръвенето на пациента с електрически шок, незабавно бива лишаван от лекарската си правоспособност.) Давали му само няколко хиляди долара, за да купи лекарства за десетки хиляди болни. **Полагали се средно по 35 цента на човек.** Какво се очаквало да направи с тези пари? **В тези условия пеницилинът е наистина духовно нещо.**

Малкото момче, което дало своите няколко рибки и хляб на Исус, на пръв поглед е направило нещо безполезно. Така нито то, нито 5 000 човека щели да се нахранят. Но се оказало, че в края на този ден, благодарение на дара на това момче и самото то, и всичките 5 000 човека са се наядли до насита.

Един от приятелите ми е лекар в болницата в Сънибруук. Той се е срещал с много хора, страдащи от силна болка, както и с много наркомани. Той ми е казал, **че на хората, които страдат ужасно, като болкоуспокояващо може да бъде даван морфин и даже хероин, но това няма да ги пристрасти към тези наркотици.** Но ако на спокойни хора, които не страдат от болка, **бъде даден морфин или хероин, те веднага ще се пристрастят към тези наркотици.**

Материята е важна и Бог ни я е дал като благословия. Материята задоволява материалните ни нужди: вода, храна, въздух. Понякога материята е средството, чрез което Исус Христос задоволява духовните ни нужди: дървен кръст; изпечен хляб; пресовано грозде, което се превръща във вино; ръкостискане. **Но материализмът, според който “единствено материята е важна”, е вид пристрастяване.**

Признакът, по който се познава, **че не страдаме от това пристрастяване е, че ние се чувстваме свободни да споделяме с другите материалните си притежания: домът си, храната си и парите си – единствено тогава установяваме, че малкото, което даряваме се умножава многократно чрез уникалната и фантастична аритметика на Христовото царство.**

Християнското разбиране за работата

Преди няколко десетилетия започнахме да чуваме да се говори за “Протестантска етика за работата”. Някои хора си мислеха, **че са стигнали до представата на ранните протестанти, че материалното благополучие е белег, даже отличителният белег за Божиата благосклонност към съответния човек.** Ранните протестанти считали, че християните трябва да работят много и да преуспяват, **за да си осигурят Божиата благосклонност или за да дадат доказателство, че вече са придобили Божието благоволение.** Счита се, че така наречената “Протестантска етика за работата” ще подсили съвременната пристрастеност към работенето, която наричаме “работохолизъм.”

Работохолиците не просто работят много, те работят по задължение (**тук под задължение се разбира психическа принуда.**) Работохолиците са обсебени от работата; те работят по 15 часа на ден, ден след ден, лишавайки съпругата и децата си от личното си присъствие и жертвайки здравето си. Ако по някаква причина им се наложи да работят по-малко, те се чувстват виновни и недостойни. За тях дните на отпуската са най-стресиращия период от годината и обикновено те ги съкращават, за да се върнат обратно към работата си. Те се нуждаят от работата по същия начин, по който наркоманите се нуждаят от кокаин.

Тук му е мястото да кажа, че така наречената “Протестантска етика за работата,” представата, че протестантите са вярвали или че продължават да вярват, че работата им ги прави праведни пред Бога **не може да бъде открита никъде в учението на Протестантските Реформатори.** Някои хора твърдят, че лошата реклама, обкръжаваща “Протестантска етика за работата” е станала причината махалото да се отмести в противоположната крайност и хората предпочитат да избегнат работохолизма, **отдавайки се на тотално бягство от работата.**

Вследствие на което, сега не се работи толкова добре, толкова отговорно и толкова съзнателно. Сега изглежда, **че на работата се гледа така, както се гледа на дифтерита: да се избягва, ако въобще е възможно.** (Коментар: Сега се лансира следната препоръка: „Ако видиш, че някой е претоварен с работа – не му пречи, а ако лентяйства – иди при него и му „помогни.““ Д.Пр.) Големият парадокс и извратеност се състои в това, че хората полагат големи усилия, за да избегнат да работят.

Какво е християнското становище по отношение на работата?

А) На първо място, ние трябва да осъзнаем, че Бог ни е възложил да работим. Според Библията, Бог е предписал ние, както мъжете, така и жените, да работим. (Домашната работа е вид работа; всъщност това е много важна работа и си остава вид работа, независимо дали се извършва от съпругата или от съпругът.) **Работата е такава част от въведеният от Бога порядък, каквато например е въртенето на земята около слънцето.** Бог ни е заповядал да работим и тази негова заповед е вид благословия. Поради това да работим е добре, защото работата засилва нашата човечност. Бог ни е направил да сме работещи същества.

Но не всякога и не винаги хората са считали, че това е така. Древните гърци са гледали на работата като на вид унижение, което е под достойнството на хората с благороден произход. Аристотел е твърдял, че не трябва да се дава правото на човек да бъде гражданин, ако поне в продължение на 10 години не е престанал да се занимава с някакъв занаят. Философите като Аристотел не трябвало да вършат никаква друга работа, освен да размишляват. От друга страна Исус е бил работник.

В средновековна Европа работата е била считана за унижение за аристократите. А Павел е шiel палатки. И тъй като цар Саул, царят на всички израилтяни, бил намерен да оре с воловете, става ясно доколко противоположни са били оценките и отношението на гърците и на евреите към работата. Еврейският разум настоява, че работата е добро; та нали самият Бог също работи и ни е направил да сме работещи същества, чиято човечност е заплашена от неработенето. Ако не работим, на нас ни липсва нещо важно, за да сме цялостно изградена личност.

Б) Поради това безработицата е много сериозно нещо. Най-лошата последица от безработицата не е бедността (колкото и страшна да е бедността). Най-лошата последица от безработицата е липсата на самочувствие и самоуважение. А там където изчезне самоуважението, се настанява самоподценяването. След това идва деморализирането. Скоро след това безработните започват да се считат като лишени от човешки качества, даже за опозорени.

Преди години забелязах, че когато членовете на църквата изгубваха работата си, те често преставаха да посещават богослуженията и отново се връщаха в църквата чак след като отново си намереха работа. Да не работим, да не сме в състояние да работим, да не ни бъде позволявано да работим, това означава да вървим по пътя на вътрешната си разруха. Но трябва да признаем, че има хора, които не искат да работят. За тях работата е твърде голяма тревога и поради това предпочитат да се предпазят от нея. Те не биха работили дотогава, докато могат да смучат пари и издръжка от родителите си, от децата си, от неспособността си да работят, от помощите, които държавата дава при безработица и от другите “социални” програми на правителството. (Тук искам да направя един коментар: Според моят житейски опит, бедните хора рядко са онези, които изсмукват парите на социалната система. На бедните – които са толкова интелигентни като всички други хора – им липсват социалните умения и контакти, които са нужни, за да се ограбват фондовете на социалната система. На бедните хора им липсва достъпа до високите нива, до които трябва да се стигне, за да се бръкне в касата на социалната система. И тъй като на бедните хора им липсва достъпа до тези нива, на тях им липсва възможността да ограбват социалната система. Но съм установил, че тези, които са вещи по отношение на сложния механизъм на системата, притежават инструментите, които са нужни, да са се доберат до парите, защото знаят къде и как са съхраняват. Средната класа се възползва повече от социалната система, отколкото бедните хора.)

Апостол Павел говори за някои хора в Солун, които не искали да работят. *“Понеже слушаме как някои постъпват нередно между вас, като не работели нищо.”* За такива хора той директно казва: *“Ако някой не иска да работи, той не бива и да яде.”* Бог е заповядал да работим и е добре да работим.

Но дали е добре да работиш, без да притежаваш умения? Дали винаги и навсякъде е добре да работим? Често чуваме да се казва, че да се работи е проклетие. Хората, които говорят по този начин, са схванали половината от истината: сама по себе си работата не е проклетие, но в грешния свят в който живеем (според Бит. 3) работата е проклетие. Когато говорим за грешния свят, ние имаме предвид свят, който се е разбунтувал срещу Бога; хора, които го оскверняват, които презират неговия път, неговото слово и неговата истина; свят, който парадирва с непокорството си към Бога.

В) Отличителните черти на този вид свят са алчността, измамата, враждебността и междуособиците. В такъв свят работата се превръща в повод за рухнали надежди и превръщат работното място в бойно поле. Бог възнамерява работата да е тази сфера, в която хората да извършват служението си като създания на Бога и работят под негово ръководство за добруването на човечеството. Но в греховния свят съществува съпротива на Божието намерение, поради което работата се превръща в сцена на кариеризъм и скарвания, на експлоатация и на омраза. В греховния свят благословието на работата се превръща в проклетие на безизходицата и на враждебността.

Ние, съвременните хора имаме слаба памет и сме склонни да забравяме, че само преди 150 години децата са работили по 14 часа дневно във фабриките и мините в крайно опасни условия, които е почти невъзможно да бъдат описани. А дали това е ставало преди 150 години? Да, тава се отнася за Англия и за континентална Европа, но и днес в много страни по света децата се подлагани на жестока експлоатация. Дядо ми е започнал да работи в завода на един голям производител на коли почти от началото на производството на коли – с други думи, в дните, когато не е съществувал профсъюза на автомобилпроизводителите. Двигателите на колите, които тежели по няколко килограма, се транспортирали по висяща релса над главите на работниците, които работели на монтажния конвейер и от време на време някой от тях падал и премазвал един или няколко работници. Когато колегите на

пострадалият се навеждали над кървящите останки на пострадалия, надзираващия ги представител на компанията се появявал на местопроизшествието и изкрещявал: “Махнете това нещо (останките от премазания работник) от конвейера и продължете да работите.”

Дядо ми обичаше да ми разказва как всяка сутрин му възлагали да поставя прясно боядисани с боя оси на коли в дървени каси за транспортиране по железниците. До обяд той се изпоцапвал с боя до веждите. По време на обяд не му разрешавали да си мие ръцете, тъй като това не било предвидено в правилника. Надзирателят обикалял фабриката и от време на време посочвал някой работник на майстора, **което означавало, че този работник няма да получава заплатата си за 3 седмици. Работникът не бил извършил никакво нарушение.** Просто политиката на фирмата била да се поддържа състоянието на ужас и терор сред работниците и те да привикват с капризните своеволия на началниците. Не е нужно да казвам, че наказаният работник е имал семейство, което е издържал. Когато работниците се опитвали да се организират, за да се защитят, ръководството на фирмата възложило двама профсъюзни водачи да бъдат набити толкова жестоко, че се наложило 6 месеца да лежат в болницата.

Някой може да възрази: “Това са минали работи. Сега живеем в различно време.” Не е толкова различно, че работното място да е престанало да е сцена на безизходност и враждебност. **Американският юрист Ралф Надер, който защитава клиенти, изложени на опасни дефекти в потребителски стоки твърди, че денонощно е бил следен от частни детективи, наети от фирмите, производители на тези стоки, с цел да го уличат в нещо “компрометиращо”, например че има любовница, което би опетнило репутацията му и хората биха престанали да му вярват.** Това следене продължило месеци наред, въпреки че фирмите-производители отричали, че имат нещо общо с това. Чак когато случаят придобил гласност в обществото и те били заплашени, че срещу тях ще бъде заведено дело, преследването на Назер било преустановено.

Но една крайност винаги води до ответна крайност. Ако работниците се държат беззащитно, така започват да се държат и работодателите. Ние четем за положението в Англия, където за най-малкия проблем, засягащ интересите на някой служител, английските работници са готови веднага да преустановят работата на някое индустриално предприятие. Моя роднина работеше като управител на един канадски бизнес офис. **Тя беше наказала няколко от служителите заради системното им закъсняване сутрин за работа.** Според нея всеки служител, който не може да се яви навреме на работното си място, не го заслужава. Но се оказва, че скоро след това самата тя беше уволнена.

Много нервиращо и свързано с високи разходи е да се наемат хора, за да свършат определена работа, **а после да се окаже, че поради това, че се ползват от някаква “защита”, те си позволяват да работят колкото се може по-малко, колкото се може по-бавно и колкото се може по-некачествено. Несъмнено е глупаво да се твърди, че работодателите като класа са демони, а служителите като класа са ангели.**

В греховния свят както работникът, така и работодателят са експлоататори, стига да им се отдаде възможност. **И единият и другият са склонни да усъвършенстват слабостите си, за да стигнат до нивото на престъплението.** Поради това установяваме, че в работническите организации, които са създадени с цел защита на интересите на работниците, има развращаване, подкупване и побоища. Къде се намираме ние като християни? Ние знаем, че Бог е определил работата да е да доброто на човека, да е важна част от нашата човечност, независимо от това, че сме наясно за враждебността и конфликтите на работното място.

Тогава как се очаква от нас да свидетелстваме за Божията истина?

А) Първата черта на християнското ни свидетелстване е ясно и просто: ние трябва да си вършим работата колкото се може по-добре, давайки най-доброто от себе си. Основата на всичко е почтеността на работното място. Свършваната от нас работа за деня трябва да съответства на дневната ни надница, в противен случай нашето “свидетелстване” не е никакво свидетелстване и ние сме просто част от проблема. Павел казва на младия Тит, че свършваната работа трябва да е с такова качество, че работника никога да не се срамува от нея. Според Павел извършваните по този начин работи **“украсяват във всичко учението на Бога, нашия Спасител.”** (Тит 2:10). **Нали е много необичайно това твърдение: онова, което вършим съзнателно и добросъвестно, постоянно и компетентно на работното си място “украсяват във всичко учението на Бога, нашия Спасител.”** Качеството на работата ни добавя привлекателност и достоверност към Божията истина, чрез която сме познати.

Знаете ли, че банките ежегодно отписват като загуба милиони долари? Те изчезват, защото банковите служители ги откъмват. **Доказано е, че банките губят много повече пари вследствие на кражби на своите служители, отколкото на банкови обири.**

Управителят на един универсален магазин в Торонто ми каза, че ежегодно при тях изчезват по около 600 000 долара в пари и още много други стоки от складовете и рафтовете. Много малка част от тези загуби са причинявани от клиентите; огромната част от кражбите са извършвани от служителите на магазина.

Бригадир, който работи по поддържането на петролопровод, пресичащ Канада ми е разказвал, че в **началото на всяка година купува по 12 дузини тръбни ключове и в края на годината всички ключове вече са**

откраднати. Не трябва да считаме, че почитеността се отнася само за парите или стоките. Тя се отнася и за времето, за отношението и за прилежността. Днешните служители потръпват, когато си мислят за фалшивия образ, който си изграждат много хора, които участват в свършването на работата. Те потръпват, когато си спомнят за небрежните, немарливите и безразличните, които претендират, че те са свършили работата.

Б) Има и друга християнска отговорност: трябва да се опитваме да разберем положението на хората, чиято работа е особено стресова, или на хората, чиято работа е много монотонна и отегчителна, даже “затъпяваща.” Работата на някои хора е стимулираща и възнаграждаваща. Тези хора са щастливци, но са малцина. Работата на повечето хора не е свързана с техните таланти и способности. Поради това те мечтаят за повече отпуски и ранно пенсиониране. Трябва да се стремим да разбираме основанието на тези хора, когато говорят за дехуманизиращото влияние на работата им и за опасността да оглупеят от нея.

Ред Стори, прочут хокеен рефер от миналото казва, **че е съдийствал мачове в хокейната лига, всеки от които е бил “игра на оцеляване.”** Напоследък установявам, че все повече учители описват работата си като “игра на оцеляване.” Голяма част от обществото се отнася неодобрително към учителите и вероятно има известни основания за това. **Но в същото време многобройни изследвания показват, че учител в основно училище е най-стресиращата работа в Северна Америка.** Между другото, обществото не знае, че отделите за образование са помолили вестниците да не пишат за инциденти в класната стая, свързани с нападения на учители **поради факта, че когато такива нападения бъдат описани в медиите, нападенията се увеличават.**

Замислете се за хората, чиято работа сковава мозъка им. Когато бях студент, през лятото имах работа, която никога няма да забравя. Седях на една маса и вземах по един лист от три купчини хартия (аз ги комплектовах), после ги пхвах в процеп на един електрически тел бод и после го поставях на друг куп. На ден окомплектовах по 10 000 комплекта. Не ги броях. В края на деня аз не бях в състояние даже да броя. **Просто знаех, че трябва да изразходвам цял кашон с телбодчета, който стигаше за 10 000 комплекта.** Майка ми казваше, че когато се връщах след работа, всеки който се вгледаше в мен, рискуваше да бъде убит. А някои хора изпълняват подобна работа през целия си живот, което поражда лични, домашни и социални последици, които не трябва да бъдат пренебрегвани.

В) Третата отговорност е, че църквата трябва да отразява евангелската истина, че работата е това, което хората правят; видът на работата не доказателство, какви са хората. Никога не трябва да се подлъгваме и да считаме, че хората са по-важни или по-маловажни, в зависимост от това, дали получават по-голяма или по-малка заплата. Павел казва, че в Исус Христос няма евреи или неевреи, мъже или жени, нито роби или свободни. Под “роби или свободни” считайте “нископлатени и високоплатени.” **В 2 Кор.5:16 той казва, че християните не трябва да гледат към никого от “човешката гледна точка.”** “Човешката гледна точка” е отношение, което се отнася пренебрежително към някой, който печели 10 000 дол./год., а ласкае друг, който печели по 100 000 дол./год. **Такова поведение е недопустимо сред християните.**

Преди няколко години присъствах на една сбирка на Анонимните алкохолици, на която един университетски професор, след като беше преминал успешно курса на лечение, беше обявен за трезвен **и трябваше да му бъде определен “наставник”.** Наставникът е приятел от това движение, човек с голяма зрелост и мъдрост, чиято задача е да насочва питомеца си така, че да избягва клопките и да върви уверено и безопасно по новооткрития път на трезвеността. **На професора му определиха наставник, който се оказва шофьор на камион. И професорът не се почувства засрамен и потвърди, че шофьорът притежава зрелост, мъдрост, проникателност и житейски опит в тази област на живота, които му липсват на него.**

Със сигурност в тези отношения има нужда и от християнско приятелство, когато знаем, че в Христос “няма роб, нито свободен.” Може би считате, че трите неща, които ви казах относно отговорността ни като християни не могат да направят много за победата над бурята в света на работата. Но въпреки това, те ни дават стартовата точка за разбирането на мандата, който Бог ни е дал по отношение на работата и за разбирането на света, в който трябва да работим. Във всеки случай, както са обичали да казват нашите предци, квакерите от 17 век, **винаги е по-добре да запалим една свещ, отколкото да проклинеме тъмнината.**

Четири важни черти на служението на църквата

Йез. 36:22-26; Мат.18:1-14; 1Пет.1:23-2:3; 1Тим. 6:6-12

На първо място, църквата е **детската ясла за новороденото дете.** Петър пише: *“Пожелавайте като новородени младенци чисто духовно мляко, за да пораснете чрез него към спасение, ако сте опитали, че Господ е благ”* (1Пет.2:2-3). Когато Петър се обръща към някои християни като към “новородени бебета”, това не означава, че ги упреква в някаква грешка. Той не казва, че новородените бебета не би трябвало да се

раждат, нито пък че не трябва да пият чисто духовно мляко. В ежедневиия живот никои не критикува едно бебе, че е бебе; никои не критикува едно 3-месечно бебе за това, че не е на 30-годишна възраст. Нормално е бебето да е бебе и да бъде третирано като бебе. Чудесно е да наблюдаваме, че бебето иска да пие чисто мляко.

В евангелието на Матей на няколко пъти Исус гневно изобличава онези, които правят нещата трудни за децата. “Който накара едно от тези малки деца, които вярват в мен да извършат грях; за такъв човек щеше да е по-добре, ако беше завързал бетонни блокчета за краката си и се беше хвърлил в езерото Онтарио.” Десет секунди по-късно, все още ядосан, Исус отново казва: “**Внимавайте да не презрете едно от тези малки деца ... защото волята на моя Отец на небето е нито едно от тях да не пострада.**” Малките деца, за които постоянно говори Исус и които защитава, **това не са 5-6 годишни деца. Малките деца са възрастни мъже и жени, които са нови във вярата.** Малките деца са възрастни – 30, 45, 60 годишни – които едва наскоро са се привързали към Исус Христос. **Колкото и години да са преживяли, те са духовно новопокръстени.** Те имат нужда от мляко, но само за сега, за да могат да израснат духовно. Исус никога не ги критикува, че са малки деца. Точно обратното, за него те са много ценни, поради което заплашва с най-сериозно наказание всеки, който ги презира и който ги кара да се препъват. За такъв човек Исус казва, че е по-добре да беше умрял.

За бебетата в Христос трябва да се полагат грижи. Църквата е детската ясла за новородените. Какво очакваме от всяка детска ясла, в която отвеждаме собственото си дете?

Първо. Преди всичко друго: **Безопасност.** Когато понякога се противопоставям на документите на Обединената църква, аз не правя това, защото изпитвам наслада да се противопоставям. Аз правя това защото считам, че тези документи са опасни в духовно отношение. Замислете се над най-елементарното признание, което са произнасяли най-ранните християни: **“Исус е Господ.”** **Никъде в сегашната литература на Обединената църква няма да намерите простото и в същото време могъщо признание: “Исус е Господ.”** Но в онези ранни дни на християнството малките деца, които са се прилепвали за тази истина, са чували хората около тях да крещат: “Цезар е бог.” Когато властите се подигравали: “Ние ще ви покажем кой е бог. Ние ще ви изкараме на арената в Колизия, където дивите зверове не знаят, че Исус е Господ; ние ще ни затворим в мините, за да живеете там до края на живота си; ние ще ви го покажем, като ви оставим на ненаселени острови, където ще живеете в заточение, докато изгниете” – когато това се случвало, нашите християнски праотци са имали възможност да се държат за тези три прости думи. А векове по-късно, когато навсякъде в Германия било обявено, че “Хитлер е Фюрер,” същите три прости думи са били произнасяни от устните на малцината вярващи в Христос. Онова, което мразещите да кажат: “Исус е Господ” не са разбирали е, че да кажеш “Исус е Господ,” това означава да кажеш нещо за него, да си сигурен, но не само за него. Това означавало да кажеш нещо и за нас самите, които произнасяме тези думи (защото благодарение на Божията милост ние сме получили достъп до истината); това означава и да кажеш нещо и за света (светът не е Божието царство, защото през цялото време е владян от лъжа, измама и неспокойствие).

В днешният ни разговор за духовността трябва винаги да помним, **че не всички духове са святи.** Несвятите духове винаги са готови да нападат и да заразяват. В много песнопойки текстът на стария химн: “Исус ме обича, това аз знам, **защото** Библията ми казва, че е така” беше променен и стана “Исус ме обича, това аз знам **и** Библията ми казва, че е така” Промените в текста показват, че **Библията вече не е признавана като източник и норма за нашето познание за Бога.** Сега в най-добрият случай Библията отразява онова, което ние си мислим, че можем да научим по друг начин за Бога. **А това си е чисто езичество.**

Следователно членовете на църквата трябва да са сигурни, че в църквата са на безопасно място. За църквата е важно да е детска ясла, в която “малките деца” са в безопасност. Важно е тази църква да е детска ясла, в която “чистото духовно мляко” се пази неразводнено; важно е тази църква да храни и да се грижи за малките деца, но никога не ги кара да се препъват. Защото децата са опитали, че Бог е благ и единственото нещо, което искат, е да станат духовно зрели хора.

Храненето е **второто** по важност нещо, което искаме да получим от една детска ясла. В края на краищата, бебетата прекарват известно време в детската ясла и трябва да бъдат хранени, докато са там, иначе няма да растат добре. Бебетата не изяждат яденето си наведнъж, а се хранят често с малки дози, толкова често, че то се превръща почти в постоянно занимание. Те приемат храната с нарастващо увеличаване на дозите и колкото повече храна поемат, толкова повече се увеличава способността им да я преработват; а колкото по-голяма става способността им да я преработват, толкова повече трябва да се хранят. С две думи казано, при храненето на бебетата е приложимо правилото за постоянно увеличаване на храната. (*Коментар: “Апетитът идва с яденето.” Д.Пр.*)

Нека да помним, че колкото и талантливи да са повечето хора (а почти всеки човек има поне един талант в някоя област от живота си), всички са бебета в Христос. Детската ясла трябва да осигурява правилно хранене. Чистото духовно мляко трябва да е винаги “под ръка”, готово да бъде дадено на бебетата.

Обичта е третото нещо, което трябва да е налице в детската градина, редом до безопасността и доброто хранене. Всички са чували за опитите и за резултатите от тях по отношение на бебета, които са били вземани и утешавани и другите, които са били оставяни да плачат. За бебетата, които са били гушкани и за онези, които са били оставяни сами. За бебетата, които са били милвани, прегръщани и целувани и за другите, чиито физически нужди са били безчувствено задоволявани. Всеки знае за разликата, предизвиквана в бебетата с течение на времето или иначе казано, как се отразяват тези неща след време, когато те пораснат и станат зрели личности. Всеки знае, че грижовната обич към бебето оказва огромно влияние върху характера му когато порасне, върху самочувствието му, върху самоувереността му, върху издръжливостта му и върху способността му да поема рискове в живота си. Същото е валидно и за детската ясла на вярата. Бебетата между нас трябва да бъдат предпазвани, да бъдат хранени правилно и винаги, винаги трябва да бъдат обичани. Обичта е толкова важна, колкото е важна и храната.

Но църквата не е само детска ясла, тя е и **училище, където ние трябва да бъдем учени**. Училищата съществуват заради обучението. Което означава, че някой трябва да бъде обучаван и нещо трябва да се преподава. Често чуваме да се казва: **“Вярата се прихваща, а не се учи.”** Това се казва, все едно че от самосебе си се вижда, че е бисер на мъдростта. Но това не се вижда от самосебе си, нито пък е бисерът на мъдростта. **В най-добрият случай това е полуистина**. Истина е, че вярата се прихваща и е прилагана в живота ни връзка с една жива личност, а не с някаква интелектуална абстракция. Изразът “Вярата се прихваща, а не се учи” е полуистина. Истина е, че връзката между две личности никога не може да бъде принижена до нивото на учение. Но този израз е полуистина, тъй като ако нещо не бъде преподавано и то колкото се може повече, обучаваният никога няма да го научи. Онези, които настояват, че вярата се хваща, а не се учи, трябва да се запитат защо Исус ежедневно е преподавал по време на служението си? Повече от всяко друго нещо, Исус е използвал времето си да преподава и да поучава. Това не ни ли подсказва нещо?

Това трябва да ни каже, че събитията не обясняват сами смисъла си. **Нито едно събитие на света никога само не обяснява смисъла си**. Исус не е можел просто да направи нещо и след това да счете, че хората, които са го наблюдавали, ще разберат правилният смисъл на онова, което е направил. Точно обратно, той е предполагал, че хората няма да разберат правилно смисъла на стореното от него, освен ако не им го обясни. Преди и след смъртта си **Исус е поучавал всеки, който е искал да го слуша, за смисъла на смъртта му**. Ако той не беше поучавал хората за значението на смъртта му, те щяха да сметат, че тя не означава нищо повече от смъртта на двамата престъпници, които са били екзекутирани заедно с него или от смъртта на другите злодеи, екзекутирани от държавната власт. Хората не само нямаше да схванат правилния смисъл на дейността на Христос, но със сигурност щяха си съставят погрешна представа.

Има една история за Франциск от Асизи, която стопля сърцето на всеки човек; не знам дали е вярна или е измислена, но във всеки случай аз не я харесвам. Един монах помолил Франциск да го вземе със себе си, когато тръгнал да обиколка да проповядва от врата на врата в един град. Франциск се съгласил, но добавил: “Преди да проповядваме, ние ще се разходим през града.” Когато приключили разходката си, монахът попитал Франциск: “А кога ще проповядваме?” Франциск му отговорил: **“Ние току-що проповядвахме.”** Разбира се, това е сладко-сентиментална история, **но тя е полуистина**. Полуистина е, защото думите и делата на проповедника трябва да са в пълна хармония. Прекрасно. **Но ничий живот, даже живота на светец като Франциск, нито даже животът на Исус Христос, не е в състояние без преподаване и разясняване да разгласява евангелието**. Ако животът на Христос сам по себе си, без думи, съобщаваше истината, защо беше нужно той да поучава?

В Индия Майка Тереза никога не е направила грешката, която се говори, че е направил Франциск в Италия. Когато Майка Тереза получила Нобеловата награда за мир, един югославски журналист я попитал защо всяка нощ спасява бебета, които са изхвърлени в кофите за отпадъци и ги отнася в приюта на Сестрите на милосърдието. Майка Тереза не отговорила: “Трябва ли да ме питате защо правя това?” или “Не е ли очевидно защо го правя?” Не са ли били очевидни смисълът и мотивите на това, което е правила? Но вместо да задава тези въпроси, **Майка Тереза отговорила спокойно: “Аз спасявам изхвърлените бебета по една причина: Исус ме обича.”** Това е единственото нещо, което е отговорила. Тя е знаела, че е длъжна да каже нещо, за да обясни действията си.

Ние трябва да бъдем обучавани, за да научим отговорите на житейските въпроси, защото те са важни и даже съдбоносни. А след като отговорите са съдбоносно важни, съдбоносно важни са и самите въпроси. Замислете си над някои от тези въпроси:

Кой е Бог? Той е създателят. Обаче в Библията се казва, че той е и унищожител. Какво означава това?

Защо Исус е казал, че последователите му притежават много слаба вяра?

Защо християните считат, че измерител на вярата и на живота е Стария Завет, който е 5 пъти по-дълъг от Новия Завет? Защо въобще се нуждаем от Стария Завет? Какво ще стане, ако престанем да се занимаваме с него?

Защо единственото физическо описание на Исус, което апостолите са ни оставили е фактът, че той е бил разпънат на кръста?

Защо еврейските ни праотци са считали, че най-смъртоносните грехове са идолопоклонството, убийството и прелюбодеянието? А защо ние, съвременните хора считаме, че убийството е криминално престъпление, че прелюбодеянието е нещо обичайно, а идолопоклонството не означава нищо и нито едно от тях е грях?

Исус е считал, че истината не говори за себе си, т.е. че смисълът даже на най-очевидното събитие съвсем не е разбираемо. Исус е считал, че ние винаги трябва да бъдем обучавани. Църквата е училище, в което се обучават хората на Христос.

Освен това **църквата е армия, която се сражава**. Днешните християни не са подготвени да чуват това. Ние нямаме нищо против църквата да е детска ясла или училище, но да бъде армия и при това армия, която се сражава! Ние не сме ли последователи на Княза на мира? Не сме ли призовавани да бъдем миротворци? Забелязал съм, че онези, които се отвърщават от всяко твърдение, че църквата е армия, се отвърщават от представата за сражаване.

Същевременно съм забелязал, че същите хора, които се гнусят от всяко твърдение, че християните се сражават, незабавно влизат в сражение, ако Канадската митница или Данъчната служба са направили (или когато хората подозират че са направили) грешка при изчисляване на данъците или таксите им. Тези хора веднага влизат в сражение, ако детето им получи ниска оценка в училището или когато чуят, че работодателят им планира да влоши работните им условия, или да намали компенсациите, или отпуските им. Та нали в края на краищата каузата им е справедлива и следователно е праведна!

Но колко по-праведна е каузата, когато истината на Исус Христос се сблъска с лъжите на сатаната. Колко по-праведна е каузата, когато някоя жена се превръща в жертва на духовната война, за която вероятно никога не е чувала. Не е чудно, че Павел използва метафората за войника и призовава църквата в Ефес да се облече с Божието въоръжение: щит, обувки, шлем, ризница и меч (Еф.6:10-17). Ние с нищо не прославяме Бога, когато се превръщаме в ненужна жертва. Павел напомня на младия Тимоти, че служенето в армията е свързано с трудности, жертви, целенасоченост и обучение в благочестие. (2Тим.2:3-4; 1Тим.6:12; 4:7) Ние не можем да се сражаваме, ако преди това не сме обучени!

Обучение? Много членове на църквата не виждат смисъл в обучението, просто защото не ценят високо сражаването. Те считат, че конфликтът винаги и навсякъде е под нивото на християните, просто защото хората не се обичат. Но те грешат поради следните причини:

Първо, защото Господ не ни е дал право да избираме. Ако искаме да бъдем ученици, тогава задължително трябва да сме войници в конфликта, когато знамето на неговата истина бъде издигнато над цитаделата на враждебния свят. А след като Господ ежедневно е въвличан в конфликти, какви трябва да бъдат или да не бъдат неговите последователи?

Второ, онези, които считат, че е недостойно християните да участват в конфликти, хладнокръвно не успяват да съзрат духовния конфликт, пораждан от енергията на любовта. Бог е любов и Исус е превъплъщение на Божията природа; **едновременно Исус е въвличан в конфликти, просто защото любовта среща съпротива, противоборство и дивашко отношение.** **Каква е тази любов, която не устоява пред натиска на опозицията?** Каква е тази любов, която не защитава оклеветените и не съживява подтиснатите? Любов, която не може да упорства и да се сражава, която отказва да се бори, такава любов просто въобще не е любов.

Трето, даже най-пълното с любов сърце знае, че има място за набожна съпротива. Има моменти, когато трябва да се изправяме смело в името на Исус Христос. Когато през 1521 год Мартин Лутер, дълбоко натъжен от ужасното насилие в църквата по онова време, най-накрая престанал да плаче и решил да направи нещо, той обсъдил намерението си с проф. Шърф от Университета във Витенберг. Шърф бил професор по право и един от най-блестящите преподаватели в този университет. Той се съгласил с Лутер, че насилията са ужасни, но не одобрил онова, което Лутер планирал да направи. Той го убеждавал: “Не прави това! Така ще превърнеш всички ни в мишена за властите. Всички жители на Витенберг ще пострадат. Властите никога няма да се примирят с това!” **А Лутер му казал: “Ще се примирят, ако им се наложи.”** Когато живеем в компанията на Исус, ние никога не трябва да предизвикваме конфликт заради самия конфликт, но трябва да участваме в битката на Господа.

Четвърто, църквата е болница за ранените. Когато апостол Павел изброявал различните видове служения на църквата, той е споменал и излекуването (1Кор.12). Следователно, църквата е болница. Трябва да разбираме, че няма нищо срамно в това, човек да лежи в болница, просто защото няма нищо срамно в това, че е ранен. Раняването потвърждава истината, че ние сме воители от Христовата армия и скоро сме били на първата линия. Духовният конфликт е толкова опасен, колкото са опасни другите видове конфликти. Ние имаме нужда от почивка. Исус ни кани: **“Елате при мен всички, които се трудите и сте обременени и аз ще ви успокоя** (ще ви дам почивка) (Мат.11:30) Обаче в Библията думата “почивка” има друг смисъл, а не

съвременната представа за пълна липса на активност. Според Библията, почивката е свързана с възстановяването. “Елате при мен всички, които сте изморени, изтощени, съсипани и обезумели, елате при мен, защото с мен ще се възстановите.”

Трябва да обърнем внимание, че обаятелната покана на Господа: “Елате при мен ...” съвсем не е покана. Това е заповед да отидем при него, за да се възстановим. Очевидно е, че използваната глаголна форма е императивна, т.е. заповедна. Да се каже, че това е заповед, означава да се каже, че тук ние нямаме никакъв избор. Ние сме длъжни да отидем при него за възстановяване, просто защото той знае, че войниците му са изтощени и ако не се възстановят, от тях няма голяма полза.

С други думи, за църквата предоставянето на болнични грижи за ранените бойци на Христос е служение, което е равностойно на това, тя да е детска ясла, където новородените бебета биват хранени и училище, където учениците се учат, както и армия, в която войниците се тренират и се сражават в добрата битка на вярата, докато дойде денят, когато ще можем да кажем заедно с апостол Павел: “*Аз се подвизавах в доброто войнстване, пътя свърших, вярата опазих*” (2Тим.4:7)

Четири въпроса

Марк 12:41 – 44

Аз наистина харесвам Джим Хаузтън, ръководителят на финансовия комитет на нашата църква. Той е много способен и компетентен икономист. Освен това е обаятелен и красив, а аз предпочитам да бъда в компанията на такива хора, а не в компанията на раздразнителни и обидчиви хора. Сред познатите ми той е с най-развитото чувство за хумор. Тъй като харесвам компанията му, аз се почувствах зле, когато по време на последното заседание на ръководството му казах да не се шегува с мен. Ние обсъждахме службата на днешният Ден на служението. Джим ми каза: “Викторе, аз няма да ти казвам как да напишеш проповедта си, но не се съмнявам, че ще включиш в нея нещо поразително!” Отговорих му с умора, която излизаше от дъното на душата ми: “Джим, не мога да направя нова проповед за Денят на служението. През последните 17 години, откакто проповядвам тук, аз съм произнесъл поне една дузина проповеди на тази тема, но е очевидно, че те не свършиха никаква работа, така че защо искаш от мен още една проповед?”

Бедният Джим (аз действително поставих моят тежък кръст върху рамото му) – за пръв път, откакто го познавам той не можа да каже нещо смешно. Само промърмори нещо за ефекта от работата си, който понякога е невидим за нас. След това преминахме към обсъждането на проблемите, свързани с поддържането на църковната сграда, с ремонта на покрива и т.н. Знаем, че разочаровах Джим. **Знам, че той искаше днес да кажа нещо, което да ви разплаче, което знаете че съм правил.**

Нека да поговорим за сълзите. Какво ще си помислите, ако видите една 35 годишна жена, която седи край кухненската маса и плаче, докато се опитва да залепи счупените стъкла на очилата си? Можете ли да си представите, че някой ще се опитва да залепи счупени стъкла на очила? **Можете ли да си представите, че някой е толкова закъсал и поради това се опитва да залепи стъклата на очилата си?** Лепилата, предлагани на пазара не могат да лепят стъкла, а освен това даже ако можеха да бъдат залепени, стъклата щяха да остават с пукнатини в местата на счупването, а и следите от лепилото по стъклата би пречило през тях да се вижда ясно. **Тогава защо майка ми седеше в кухнята и се опитваше да залепи счупените стъкла на очилата си, докато ние, трите ѝ деца я наблюдавахме? Защото семейството ни нямаше достатъчно пари, за да плати за смяна на стъклата. А защо плачеше? Защото както самата тя ми каза години по-късно, усещала, че финансовото състояние на семейството ни е безнадеждно.** По думите на любимият ми стар баща, по същото време на улицата, когато цялото ни семейство отивало в неделя на църква, го срещнал един отчаяно беден и пиян човек **и баща ми му дал всичките си пари.**

Преди 2 седмици казах на Джим, че вече нямам такива истории за разказване. Но днес ще ви разкажа нещо различно. Тъй като нямам поразяващи истории, **аз ще ви разкажа кои са четирите причини, поради които християните дават пари като жертва пред Бога.**

Първата причина е очевидна. **Евангелието е поверено на църквата. Няма нищо по-важно от разпространяването на добрата новина на евангелието и за спасението, което Христос ни предлага.** Не затуптява ли и вашето сърце в хармония със сърцето на апостол Павел, когато той казва: “*Защото за мен да живея е Христос*” (Фил.1:21)? С други думи той казва: “За мен животът означава Христос.” Исус е пленил Павел, когато той е гледал в погрешна посока и е вървял по погрешен път. Този Исус се оказал толкова огромен, че Павел не можел да го задържи в разума и в сърцето си и единственото, което можал да направи е било да му позволи да се излее извън него. **Какво са парите, които даряваме в сравнение с тази представа за Исус Христос?**

Нека да не се самоизмамваме? Христовото евангелие е поверено на църквата не защото ние сме достойни и способни, нито пък защото с делата си сме доказали, че сами можем да се спасим, но имаме нужда само от малка помощ от Исус, за да постигнем всичко, което пожелаем. Нашият Господ е единственият Спасител от опасността, която е неопишимо ужасна.

Неопишимо? Да, неопишимо. Защото поради каква друга причина нашият Господ би описвал такива несравними картини, когато обяснява какво ни очаква? Той многократно говори за огромен огън и за непрогледна тъмнина. Но огънят не е тъмнина! Обрисувайки ни несравнимите картини на най-блестящият пламък и на най-тъмната тъмнина, нашият Господ ни казва, че положението на онези, които ще бъдат осъдени от Бога е нещо, което не можем да си представим, нито пък да избегнем чрез собствените си усилия.

Евангелието е живот, защото всъщност е декларация и дарение от страна на Онзи, който е възкресение и живот. Сигурно сте забелязали, че по време на всяка погребална служба се повтарят думите на Исус: *“Никой, който живее и вярва в Мен, няма да умре векови.”* (Йоан 11:26). Нашият Господ има предвид точно това, което казва. Да живееш в Сина, това означава да си примирен с Отца. А да си примирен с Отца, това означава да си привързан към него с връзка, чиято истина, интимност и здравина накрая ще се окажат неопишимо чудни. А да живееш сега и тук, на земята, това означава да държиш толкова здраво в сърцето на Бога, че неизбежната физическа смърт и биологично изгниване, които ни очакват, няма да представляват нищо повече от моментно дразнение и неудобство.

Човекът се нуждае от спасение и от Исус Христос и той е единственият спасител. Нека да не твърдим нищо друго и да не се задоволяваме с нещо друго. Човечеството има нужда от спасение от присъдата на Бога и от последиците от собствения си грях. Нека да не си пилеем времето, казвайки, че имаме нужда от спасение от безсмислеността. До сега не съм открил човек, чиито живот да е бил безсмислен. Срещал съм много хора, чиито смисъл на живота не е достоен за което и да е човешко същество (например хора, които с нетърпение очакват тегленето на наградите от някаква лотария или за да спечелят шепа стотинки от тотото, с които могат да си купят бутилка евтино вино – за тях това е смисълът на живота!) Проблемът не е в това, че хората считат, че животът им е безсмислен. Проблемът е в това, че животът им е задръстен от милиони незначителни неща, които имат смисъл за тях, а те всъщност имат нужда от истина, която им се дава заедно със Спасителя, който иска единствено да ни даде себе си.

Преди да бъде сграбчен от Възкресения Исус, апостол Павел не е намирал смисъл в живота си. А след като бил покорен от Христос, Павел счел за боклук всичко, което е ценял преди тази среща, след като го сравнил с изненадващата стойност на познаването на Господа. (Фил.3:8).

Евангелието е било поверено на църквата. Като последователи на Христос, ние трябва да разпространяваме новината за Христос. А когато разпространяваме новината за него, самият той се появява от нашето свидетелстване и работи между нас. Нали той е казал: *“Който слуша вас, Мен слуша; и който отхвърля вас, Мен отхвърля; а който отхвърля Мен, отхвърля Онзи, който ме е пратил.”* (Лука 10:16) Защо християните даряват пари в църквата? Защото сме установили, че за нас Исус Христос е живот и не искаме да се счита, че лишаваме някой друг от такъв живот.

Втората причина е, че ние искаме евангелието да продължи “непряко” да осветлява нашето общество. Когато в сградите се използва “непряко” осветление, електрическата инсталация е скрита, но осветлението е очевидно. От столетия на голяма част от нашето общество е осветявано от непрякото осветление на евангелието. Замислете се за законите, които ръководят живота ни; за правосъдната ни система, за образованието и за здравеопазването ни. А след това, (ако можете), представете си общество, в което е премахнато непрякото влияние на християнството.

Не трябва никога да си мислим, че на непрякото осветление, което съществува от столетия ще са му нужни столетия, за да изчезне. Точно обратното, то може да изчезне изведнъж. През последните 80 години от царуването на династията Романови в Русия преди 1917 год. е имало само 20 човека, които са били осъдени от държавата на смърт (няма съмнение, че те са извършили ужасни престъпления.) А само през първият месец след Октомврийската комунистическа революция под ръководството на Ленин са били избити 1000 човека.

Принуден съм да се усмихвам, когато чувам клеветниците на църквата да казват, че в миналото църквата е спомогнала за възникването на “морала на законничеството”, т.е. на педантичното придържане към буквата на закона. Установил съм, че хората, които твърдят това са толкова повърхностни, че ако бъдат помолени, даже не са в състояние да дадат определение на “педантичното придържане към буквата на закона.” А мислите ли, че обществото ни ще бъде по-добро, ако вместо от морала на законничеството, то се ръководи от неморално беззаконие?

В целият западен свят е неизмеримо влиянието на Десетте Заповеди, но днес хората презрително считат, че тези заповеди са остатък от “Викторианската епоха.” Но почакайте, докато дойде денят, когато

техният работодател не им изплати полагащите им се заплати, или когато работодателят им смени почивния ден и ги задължи да работят на Рождество Христово. Те ще бъдат първите, които ще започнат да се оплакват, че са били ограбени и лишени. От какво са били ограбени и лишени? Кой е казал, че е грешно да се краде? Само преди малко оплакващите се презрително твърдяха, че Десетте Заповеди, които казват, кое е добро и кое е лошо, са остатък от “Викторианската ера”!

Хората, които се подиграват над Десетте Заповеди като “Викториански” са твърде повърхностни **и не могат да разберат, че ако само 1% от населението (само 1%) има криминални прояви, тогава съществуването на обществото става невъзможно.** И много пъти в човешката история това съществуване на обществото е било невъзможно – поне за известен период от време – докато се появи прекъсване във веригата на тоталитаризма, което позволява на обществото отново да съществува.

Не е нужно да казвам, че непрякото осветление на евангелието, което осветява по-широко обществото, продължава единствено докато навсякъде има пряко осветление от евангелието и особено, ако евангелието свети директно в църквата. Непрякото осветяване на широкия свят ще остане единствено, ако евангелието директно осветява църквата. Ние трябва да поддържаме директното осветяване на църквата от евангелието, защото евангелието ни събужда и ние започваме да искаме и хората около нас да се събудят. На второ място, трябва да поддържаме директното осветяване на църквата от евангелието, с цел непрякото осветяване на евангелието да продължи да огрява обществото ни. Там където обществото не отдава почит на непрякото осветяване, то бива покорявано от бруталността на държавата, която някои общества предпочитат пред бруталността на тълпата.

Трета причина да даряваме пари е, че по този начин ние потвърждаваме, че парите са **загубили** властта над живота ни. Според Исус, има само две сили в космоса: Бог и мамона. Много пъти сте ме чували да казвам, че в космоса има само две сили: Бог и властта на смъртта, която е управляващата сила в пропадналия свят. Ясно е, че властта на парите е най-пряко свързана с властта на смъртта. Исус казва: “Бог или мамона взаимно се изключват. Бога или мамона. Пред кой от двамата се покланяте? На кого служите? **Накрая кой от двамата ще триумфира във вас?**”(Мат.6:24) Ние знаем кой е правилният отговор. Сред нас няма човек, който да се изправи и да каже: “Аз искам да бъда съюзник на мамона!” Всички ние знаем кой е правилният отговор. Но въпреки това, има само един начин да демонстрираме отговора, който сме дали скрито в сърцето си; има само един начин, чрез който да покажем на коя страна заставаме; има само един начин, чрез който да покажем, че сме отхвърлили властта на парите в нашия живот. Ние трябва да се разделяме с тях. Единствената свобода, която имаме по отношение на парите, е свободата да ги раздаваме.

Икономистите ни казват, че парите са разменно средство. На фермера му е по-лесно да плати с пари за автомобила, отколкото да даде 6 мил. ябълки на търговеца на коли с надеждата, че този търговец толкова ще иска да ги вземе, колкото фермерът иска нова кола. Парите са средство за размяна, чрез което се избягва неудобството на бартерната система. Икономистите са прави, но това твърдение би било твърде повърхностно, ако не кажат още нещо. **В края на краищата, всеки знае, че парите са нещо повече от разменно средство. Не казваме ли, че парите говорят? А ако парите говорят, тогава те са сила. Не си ли шепнем, че парите обезпечават гласове по време на изборите?** Всички знаем, че парите или издигат човека, или го провалят. Парите заплашват, парите принуждават човека да мълчи. Парите не само говорят, те не позволяват на хората да говорят.

С други думи, парите са власт, която е толкова могъща, че може да направи всичко. Всички ние трябва да се съобразяваме с властта на парите и трябва да обръщаме внимание как мислят хората, когато нямат пари и как мислят, когато имат пари. Как гласуват когато нямат пари и как гласуват, когато имат пари. Какво очакват от правителството когато нямат пари и какво очакват от правителството, когато имат пари. Колко харесват държавните училища когато нямат пари и колко високо е мнението им за частните училища, когато имат пари. Исус казва, че парите са власт, която е толкова могъща, че си съперничи с властта на самия Бог. Ние потвърждаваме, че силата на парите няма власт над живота ни, единствено когато ги подаряваме. Единствената свобода, която имаме по отношение на парите, е свободата да ги раздаваме.

Четвъртата причина да даряваме пари е свързана с **нуждата.** Няма съмнение, че нашата църковна сграда се нуждае от ремонт и поддържане. Вие знаете, че ако не ремонтираме сградата, властите ще ни забранят да влизаме в нея. Ние не ремонтираме сградата, защото тя е музеен представител на античната архитектура, а единствено за да облекчим прославянето на Бога от страна на хората, за които да живеят, това означава да са в Христос. Другата нужда е бедността и физическите мъки на толкова много хора около нас, както и емоционалните страдания, причинявани от бедността. Някой може да попита: “А не трябва ли правителството да се грижи за такива нужди?” Няма да споря дали това е или не е отговорност на правителството. Само ще кажа, че правителствата по цял свят отказват да удовлетворяват нуждите на много хора, които са в нужда. А какво е последицата от такова отношение? Последицата е, че отново на сцената ще се появи съществуващото в миналото дяконско служение на църквата в полза на нуждаещите се.

През цялата 20 вековна история на църквата дяконско служение на църквата се е различавало от служението на хората. Служението на хората се е състояло от: проповядване, обучение и съветване, а служението на дяконите е било свързано с обезпечаване на материална помощ на нуждаещите се хора. През последните 20 години Обединената църква на Канада промени значението на дяконското служение и то вече не е свързано с предоставянето на конкретна помощ.

Вместо това, дяконът се превърна в професионален служител на църквата, нещо средно между послушника и ръкоположения служител. Но това представлява деформиране на историческото значение на дяконското служение, което е свързано с обезпечаване на материална помощ на нуждаещите се. Например, в Женева по времето на Калвин (около 1550 год) дяконите се имали две основни задължения: грижа за болните и грижа за бедните. В средновековието един орден на монахини поел грижата да обезпечава християнско погребение за осъдените на смърт от държавата и да предоставя материална помощ за членовете на техните семейства. Аз съм убеден, че когато правителството намали разходите си за онези видове дейности, които исторически са били извършвани от църквата, църквата ще бъде призвана да възстанови дяконското си служение. В резултат от това, че на църквата ще бъде възложено да се справя с тази задача, тя ще получи шанса да възстанови доверието обществото към нея, което сега се оплаква, че е изгубила.

Друга нужда, заради която трябва да даряваме е свързана с мисионерите. Помислете си за нашия мисионерски проект в Индия, който изпълняваме в две малки села. Не трябва никога да си мислим, че с нашите пари в Индия се извършват някакви неща проформа. Онова, което ще се направи с нашите пари там, ще бъде от огромна полза на жителите на тези селца. Преди няколко години един от приятелите ми работи 3 години като хирург в Африка. Той ми разказа, че операциите, които е извършил там са били нещо добро за Африка. Всъщност ползата от операциите в Африка са толкова добра, колкото е добра и ползата от операциите в Канада, т.е. от тях се възползва само оперираният, който е един от милиони хора. Той ми каза, че ако искаме да направим нещо много по-обемно от онова, което може да направи хирургията, ние трябва да изпратим сондър за изкопаване на кладенци за вода. Той ми каза: “Ако искате да подобрите условията за живот на много хора, научете хората да правят две неща: да копаят кладенци и тоалетни ями. От кладенците и тоалетни ями ще има много по-голяма полза, отколкото от хирургията.” Ние имаме големи възможности да подобрим условията за живот на нашите приятели в Индия. Нека никога да не даваме повод да се говори, че поради нашето скъперничество те страдат ненужно. Преди 2 седмици казах на Джим Хаузтън, че не мога да напиша друга проповед за служението. И това наистина е така, даже сега. Поради това, вместо проповед за служението, аз ще ви задам 4 въпроса, над които да се замислите:

1. Колко интимно познаваме Исус Христос и какво означава той за нас?
2. Как би изглеждало нашето общество, ако изчезне непрякото осветление на евангелието, а заедно с него и директното осветлението на евангелието, което е жизнено важно?
3. Дали винаги потвърждаваме, дарявайки с готовност и радост, че парите нямат власт над живота ни?
4. Ще позволим ли на скъперничеството ни да причини ненужни страдания на другите хора?

Ядката на евангелието

Рим. 5: 1-5

Виктор Шепърд – канадски пастор и професор по философия

В съдебната зала съдията пита обвиняемия: “Можете ли да ни дадете някакво оправдание за това, което сте направили?” Съдията пита обвиняемият дали има някаква оправдателна причина за поведението си, дали има някакво логично обяснение, което да оправдае поведението му. Ако има такова обяснение, съдията би го взел предвид, всъщност, ако има логично обяснение, съдията би извинил обвинения човек. От друга страна, ако обвиненият човек не може да даде логично обяснение за поведението си, но продължи да се оправдава, тогава той ще изрече най-нищожни и не защитаващи интереса му основания.

В ежедневието си ние употребяваме думата “оправдание” в два смисъла. Ние казваме: “Оправданието ми да пресека кръстовището на червена светлина е, че в колата до мен имаше човек, който току-що беше получил сърдечен удар и беше нужно да бъде закаран в болницата колкото се може по-бързо.” Това е основателна причина за пресичане на кръстовището на червена светлина. Друг път ние използваме думата “оправдание” в случаите на най-нищожни основания, с които някой се опитва да се защити. “Преминах кръстовището на червена светлина, защото бързах да се прибера у дома, за да наблюдавам мача по телевизията.”

Когато в Библията се използва думата “оправдание”, тя няма нито един от тези два смисъла. В Библията тази дума няма нищо общо с подобни обяснения, независимо дали са логични или са

неоснователни. Когато апостол Павел казва, че Бог *“оправдава грешните,”* той няма предвид, че Бог дава някакво обяснение, каквото и да е то, за моята греховност; нито пък Павел казва, че Бог предлага или се забавлява с някакво недостойно основание за моята греховност. Когато казва, че Бог оправдава грешните, Павел казва, че Бог прави праведни пред себе си мъжете и жените, които до тогава са били грешни пред него. Ако искаме да избегнем погрешното разбиране на думите “оправдание” или “оправдавам”, трябва да ги разбираме в смисъла “праведен” и “праведност.” Следователно, да казваме, че сме оправдани, това означава да казваме, че сме направени праведни пред Бога. Очевидно е, че *“оправдаването” е ядката на евангелието.* Добрата новина на евангелието е, че Исус Христос прави хората праведни пред Бога.

“Извинете ме” – отговаря намусеният човек, който се чувства оскърбен и възмутен. “Никога не съм си помислял, че съм грешен пред Бога. В края на краищата, кой е грешен пред Бога?” *Всички пророци и апостоли* отговарят в един глас: *“Всеки! Всеки човек е грешен пред Бога!”* Псалмистът казва: “Нито един човек не е праведен!” *Самият Исус казва*, че е дошъл заради изгубените и умрелите: т.е. заради неправедните. Господ спрял край дървото, на което се намирал Закхей. Няколко часа по-късно, когато привършили обяда си заедно, Исус казал на всички, които могат да слушат: *“Днес стана спасение на този дом ... Понеже Човешкият Син дойде да потърси и да спаси погиналото.”* (Лука 19:9-10) Ясно е, че Закхей е бил толкова грешен пред Бога, че се е намирал на границата на вечната смърт.

Самият Исус казва: “Аз дойдох не да призовавам праведните (те няма за какво да бъдат призовавани), а грешните хора към покаяние.” *Йоан директно казва на читателите си, че ако те отричат, че са грешни хора, че вътре в себе си са грешни, по този начин те правят Бога лъжец.* Лука казва, че добрата новина за голямата радост, която е съобщена на всички хора на Рождество Христово е, *че на нас ни е даден СПАСИТЕЛ;* не помощник, не вдъхновител, а спасител. *И тъй като Бог е счел, че е нужно да ни даде спасител, ние бихме били глупаци, ако му отговорим, че този дар ни е излишен.*

Разглеждания днес текст ни казва, че ние сме *“оправдани чрез вяра.”* Ние сме направени праведни пред Бога чрез нашата вяра в Праведният Спасител, който той ни е дал, Исус Христос, нашия Господ. Той е този Син, който вечно е праведно свързан с Отца. Да се оставим изцяло на него и да му се доверим; да изоставим себе си заради него и вечно да се държим за него – всичко това е смисълът на вярата и тогава установяваме, че когато Отца погледне към Сина, той вижда и нас, включени в Сина, толкова тясно сме оприличавани със Сина. Когато се вкопчваме в него във вярата, неговата праведност ни обгръща; неговото положение пред Отца се превръща и в наше положение. Интимността ни с Исус Христос ни прави “праведни.”

Истината е славна и поради това трябва винаги да сме нащрек, че не я фалшифицираме. По-конкретно, *не трябва да принижяваме истината до някакви чувства и емоции.* Не трябва да считаме, че “оправдаването чрез вяра” означава, че *ние се чувстваме* приети, даже да се чувстваме приети от космоса. Не трябва да считаме, че нашите усещания за несигурност са станали по-малко настоятелни и че чувството ни за вина е притъпено. В миналото сигурно сме се чувствали така. Но сега трябва да се предполага, че промененото ни положение пред Бога променя и чувствата ни. Но въпреки това, *основното и важното не са чувствата ни, а нашето положение:* ние, които в миналото бяхме грешни пред Бога, сега сме направени праведни пред него, когато се държим здраво във вярата за Праведният Спасител, който той ни е дал.

Оправданието чрез вяра е ядката на евангелието. Поради тази причина ние винаги трябва да съобщаваме добрата новина незабавно, да проповядваме страстно и да бъдем обградени от застъпничеството на Божиите хора.

Но ядката на евангелието, подобно на всяка ядка, покълва и дава изобилен плод. *Ще се запознаем с някои от тези изобилни плодове.*

Първо, когато бъдем направени праведни пред Бога, *ние имаме мир с Бога.* Отново повтарям, че не трябва а принижяваме истината за мира с Бога до мир в разума, в сърцето си и до вътрешно спокойствие. Когато евреин като Павел говори за мир, той има предвид “шалом.” Шалом е не мир в смисъла “мир тук”, а “мир там”; мир не в смисъла на това което чувствам, а в смисъла на това, което се случва; мир не в смисъла на вътрешно задоволство, а с изчезването на външния враг. Да се стремим към “мир тук”, преди да има “мир там”, това означава да се стреми към някаква илюзия и нереалност. От друга страна, когато бъде установен “мир там”, “мирът тук” настъпва по нормален и естествен начин. Апостолът твърди, че когато бъдем направени праведни пред Бога, тогава се установява мир с Бога, престава враждебността между нас и Бога и избуява интимността.

Няма съмнение, че някой озадачено може да попита: “Враг? Какъв враг? Аз нямам нищо против Бога.” *Проблемът е, обаче в обратното: Какво има Бог против нас?* Веднага щом прочетем притчите на Исус, ние трябва да се сепнем от темата за оправданието, която произлиза от тях. Спомнете си за притчите за житните зърна и плевелите, за десетте девизи с лампите, за отделянето на овцете от козите, за безмилостния служител и за много други. *Важно е не това, което ние си мислим за Бога, важна е Божията*

оценка за нас. Божията оценка за нас е, че ние сме предизвикателни и непокорни, че сме неизвинимо предизвикателни и непокорни. Бог счита, че откритото ни неподчинение е нетърпимо и противопоставянето му на нас е основанието за неговата враждебност. Но – и това е най-важното “но” на света – **Бог ни се противопоставя единствено за нашето добро.** Той не ни се противопоставя, защото е сприхав или пък че гордостта му е наранена. Враждебността му няма никаква връзка с избухливостта. Колкото често в Библията се говори за Божия гняв, толкова често се говори и за неговата любов. Но причината за това е, че Божият гняв е проява на горещата му любов; гневът му е проява на обичта му, която ни изгаря, за да ни събуди.

Веднъж учителят ни по френски в гимназията беше “вбесен” от една ученичка, която се наричаше Санди Гус. Тя беше умна, но безразлична ученичка и в този ден за пореден път беше дошла в часа по френски без да си напише домашното. Учителят, Хербърт Бремнер, посиня от гняв. Той беше толкова ядосан, че вената отстрани на главата му пулсираше толкова явно и силно, все едно че всеки миг щеше да се спуска от налягането и да опръска с кръв учениците, които седяха на първите 5 редици. В този момент започна словесната битка между ученичката и учителя. Накрая ученичката му каза: **“Не разбирам защо се ядосвате. Окоето ми няма да мигне, ако се проваля с френския език в гимназията. Това засяга моето бъдеще, а не вашето.”** В този миг си помислих, че учителят ще припадне от яд, заради дръзкото поведение на ученичката, но скоро разбрах, че съм се лъгал. **Оказа се, че учителят се ядосваше, защото пред него се намираще способна ученичка с многообещаващо бъдеще, което тя лекомислено пропиляваше.** Тя считаше, че той не трябва да се ядосва, тъй като бъдещето, което пропиляваше беше нейно. Но точно това беше и поводът на учителя да се ядосва: **животът ѝ се проваляше, а тя беше толкова замаяна, че не можеше да проумее това и единствено гневът му евентуално можеше да я събуди и стресне.**

Когато бъдем направени праведни пред Бога чрез вярата, прегръщайки Праведния Спасител, който ни е даден, ние намираме мира с Бога. Въпреки че Бог никога не престава да ни обича, сега обичта му, вместо да ни изгаря, ни ободрява. Опознавайки мира с Бога, ние опознаваме и мира на Бога. Когато опознаем мира с Бога, вътре в нас започва да пулсира този мир в сърцето ни, към който всички се стремим. Истинската промяна, която се извършва “там” предизвиква промяна “тук, в нас.”

Друга последица от това, че сме оправдани е, **че ние се радваме в нашата надежда, че ще споделяме славата на Бога.** В Библията надеждата никога не е пожелателно мислене, а е увереност в бъдещето. Да бъдеш направен праведен пред Бога, това означава да си сигурен, че накрая ще споделяш Божията слава. Християните са предопределени да бъдат потопени във величието и великолепието на Бога. Тук трябва да обърнем внимание на 2 неща. Първо, ударението пада върху **Бога**. Обикновено днес в проповедите се поставя ударение върху **нас** и върху това, как християнското послание може да ни обогати. Сега на нас ни се казва, че Бог ще ни насочва къде да вложим изгодни парите си, че той ще успокоява нервите ни по-добре от всяко лекарство, че ще ни гарантира успеха там, където всички други се провалят. Християнските книжарници са пълни с такива книги, които се радват на огромен читателски интерес.

Но Библията говори иначе. В цялата Библия се разказва за една единствена удивителна реалност, която е плътна като бетон: **за Бога.** Библията започва с думите: “В началото Бог ...” и завършва с удивителната картина как Божиите хора очакват финалната демонстрация на Божията слава. От началото си до края Библията обрисова как Бог неуморно препотвърждава собствената си божественост и слава пред лицето на нашето късогледо фокусиране в самите себе си. Единственото нещо, което Бог никога няма да направи е да подхранва нашето късогледо фокусиране в самите себе си. Бог се стреми единствено да отклони вниманието ни от нас самите, за да погледнем към него. **Ние сме създадени да споделяме неговата слава.**

Да казваме, че ще споделяме Божията слава, означава да казваме, **че ще бъдем направени деца на Бога,** чиято прилика с техния родител ще бъде безпогрешна и неопровержима.

Павел казва на вярващите от Ефес, че християните са майсторско произведение на Бога. Дали изглежда, че сме такива? Или пък ние сме толкова далеч от завършения продукт, поради което можем единствено да отбележим, че майсторът току-що е започнал да работи върху нас?

Още от началното училище, когато изучавахме предмета “ръчен труд,” аз особено се възхищавах от дърводелския струг. Едно парче дърво, ъловато, възлесто, грапаво, даже продупчено от пистолетни изстрели се поставя на струга. В началото стругът се върти много бавно; стругаря използва по-груб нож; понататък само той знае какво ще бъде произведено от парчето дърво, а зрителите могат единствено да се досещат. Постепенно стругът започва да се върти по-бързо; режещия нож бива заменен с по-прецизен инструмент, а зрителите започват да се досещат какъв ще бъде крайния продукт. Накрая стругът се върти с хиляди обороти в минута и работи с най-прецизния инструмент, с който разполага стругаря; получава се това, което майсторът е имал предвид в началото. Когато той го оглежда със задоволство, хората се тълпят около него, да са се възхитят на направеното. **Готовият продукт носи такива почести за майстора, каквито**

нищо друго не може да му донесе.

Тези, които се държат с вяра за разпънатия Христос и по този начин биват оправдавани, стават праведни пред Бога; **ние сме майсторският продукт на Бога.** В този момент майстора очевидно върти бавно струга (без съмнение, за да ни предпази). Обаче някой ден той ще свърши работата си и ние ще се окажем сред децата на Бога, които прославят самия майстор. На този ден семейната прилика между детето и родителя ще бъде безпогрешна и неопровержима. В този ден ние ще сме направени да споделяме Божията слава. А споделяйки Божията слава, самите ние ще бъдем надарени със слава. Знанието, че това е нашата надежда, че това е сигурното бъдеще, трябва да направи сърцата ни да пеят така, както нищо друго не би ги накарало да пеят. Сега се радваме в надеждата си, че ще станем съучастници в Божията слава.

Има още една последица от това, че сме направени праведни пред Бога: **ние се радваме в нашите страдания.** Наистина ли се радваме? Човекът, който стои убеден, без никакво съмнение във връзката си с Бога, дали този човек се радва докато страда? От една страна, не, или поне не, ако е с разума си. Когато Исус бил прикован към кръста, той не се е усмихвал от удоволствие и не е казвал на зрителите: “Това е прекрасно, разбирате ли, това наистина е прекрасно!” Нито един здравомислещ човек не би се радвал, докато го боли. Но въпреки това, след известно време ние можем да се зарадваме, понякога след доста време, когато ни се изясни какво е направил Бог от нас, за нас и чрез нас през време на болезнения период, който е толкова болезнен, че затъмнява всичко останало.

Най-силната и продължителна болка изпитах, когато бях ранен при една автомобилна катастрофа и лежах в болница 45 дни. Баща ми беше умрял 4 месеца по-рано. Майка ми беше принудена да започне да работи на пълен работен ден, за да се издържа, поради което не можеше често да ме посещава в болницата, особено като се вземе предвид, че се лекувах не тук, а в болницата в Онтарио. Винаги съм считал, че този инцидент, всички видове болка, свързани с него, които изживях, 45 дневния ми престой в болницата, това, че отблизо наблюдавах болките на другите хора (тук нямам предвид само телесните болки на болните с които лежах, а и психическите страдания на лекарите и сестрите, с които се запознах там) – **всичко това беше извънредно важно за оформянето ми като пастор.**

Но има и още нещо, което е свързано с нашата радост, докато страдаме. Имам предвид ситуациите, когато сходни със ситуацията на Петър и Йоан, когато били обиждани от властите заради това, че са свидетелствали за Исус. Тяхната вяра към Господа възбудила враждебността на хората, които презирали Исус. Те биха могли да си спестят тези неприятности, като се отрекат от своя Господ, така както направил Петър месеци по-рано. Сега обаче, разбудени от неговото възкресение и възнесение, те били здраво привързани към Господа и даже не си и помислили да направят нещо друго, освен да свидетелстват вярно за него. И се наложило да страдат заради това. Но в “Деяния на апостолите” Лука ни разказва: *“А те си отидоха от Синагона, радостни, че бяха сметени достойни да изстрадат опозоряване заради името.”* (Деян. 5:41) Името, чие име? Името, което е над всички други имена. Има почест в опозоряването заради праведната личност и неговата истина. Ние също се радваме, докато страдаме.

Няма съмнения, че мнозина от вас имат свои истории, които могат да разкажат. Поради това няма съмнение, че вие ще завършите вашата история със същите думи с които завършва нашия текст: *“А надеждата не посрамва, защото Божията любов е изляна в сърцата ни чрез дадения ни Свят Дух.”* (Рим.5: 5) **Това е кулминацията на всичко.** Направени праведни пред Бога чрез сграбчването на Праведния Христос, ние ще използваме всичко това заради нас и за другите хора. Ние ще упорстваме в убедеността си в тази вяра, просто защото Божията любов е изляна в нас и сега тя ни залива и така ще бъде винаги във вечността.

Яков Лудвиг Феликс Менделсон-Бартолди

1809-1847

За разлика от много други композитори, които били изключително надарени хора, но били нещастни, злочести, подтиснати, неврастеници и с нестабилно психическо здраве, **Менделсон бил щастлив човек.** Той бил весел, доволен и ентузиаст през целия си живот, колкото и кратък да е бил той. Едно от имената му, **Феликс**, на латински означава “щастлив” и то наистина напълно му подходило.

Баща му се наричал Авраам, а дядо му – Моисей. Менделсон бил евреин. Дядо му Моисей бил надарен философ, който бил ценен много сред академичните среди в Германия, въпреки антисемитизма на Фридрих Велики. Баща му Авраам обичал да казва: **“Преди бях известен с това, че съм син на баща си, а сега – че съм баща на сина си.”**

Самият Феликс се родил в Хамбург, Германия, през 1809. Три години по-късно майка му Лиа Соломон

и баща му станали членове на Лютеранската църква и кръстили синът си като християнин, добавяйки името “Бартолди” с надеждата това да намали социалните неудобства от това, че си евреин.

Феликс още от първите години на живота си показал обещаващи музикални дарби. Майка му, образована и културна жена, която знаела четири езика – английски, френски, латински и гръцки (освен тях иврит и немски) е била първата му учителка по пиано. Тя разпознала удивителният му талант и следващата година го изпратила да се обучава в Париж. Той изгрял като “детето-чудо”, което свири на пиано, още докато бил на 9 години, а като композитор – когато станал на 10 години. На 11 годишна възраст бил отведен да посети Гьоте, най-великият поет на Германия, който тогава бил 72-годишен. **Възрастният мъж веднага оценил, че това дете е равно на него в интелектуално и творческо отношение.**

На 17 години Менделсон композирал **увертюрата по Шекспировата пиеса “Сън в лятна нощ,” която е оценена като най-добрата му творба.** Същата година дирижирал произведението на Бах: “Страстта на Св. Матей.” Представлението било аплодирано като едно от върховите постижения на германските музиканти. По времето, когато бил обсипван от похвали по повод на това представление, Менделсон споделил: **“И да си помислим, че е трябвало един евреин, който да върне обратно на хората най-великото християнско произведение.”**

По онова време Менделсон смайвал ценителите на музиката като композитор, пианист, виолист, цигулар и диригент. **(Не е широко известно, че той е притежавал и дарбите на художник и поет.)** Когато бил само на 20 години, той изумил английската публика по време на първото от 10-те си турнета във Англия. Той обичал да пътува и тъй като считал, че морето е най-прекрасната от всички природни прелести, едно пътуване с кораб до Шотландските Хибриди го вдъхновило да напише творбата си “Пещерата на Фингел.”

Менделсон е знаел, че е извънредно талантлив, **но никога не се е перчел с това, а винаги е предпочитал с искрена скромност да въздига и да окуражава хората около себе си.** Веднъж, когато трябвало да изпълнява ролята на пианист в едно трио, състоящо се от пиано, виолончело и цигулка, се оказало, че партитурата на пианото липсва. Той не се нуждаел от нотната партитура, защото можел да свири своята част наизуст. Но тъй като не искал да притеснява цигуларя и виолончелиста, които се нуждаели от партитурите си, той поставил някаква партитура на стойката пред себе си **(обърната наопаки за да не го разсейва)** и помолил един приятел да прелиства страниците ѝ по време на изпълнението.

Тъй като бил феноменален диригент, Менделсон работил като главен диригент в Дюселдорф и водач на градският симфоничен оркестър. Тук започнал да пише първата си оратория “Св. Павел.” Тъй като било очевидно, че е гений, той бил повишен и станал главен диригент в Лайпциг, където се запознал с Шопен, с Шуман и с бъдещата жена на Шуман, Клара, която също била изключително добра пианистка.

През 1837 (тогава бил 28 годишен), той се оженил за Сесил Жанрено, художничка и дъщеря на лютерански свещеник от Франкфурт. **Двамата имали 5 деца.**

Менделсон е написал **200 музикални произведения,** след които неговият концерт за цигулка е признат за един от най-добрите. **Той е считан за най-съвършеният автор на оратории на 19 век.** Въпреки че никога не се е отказал от германското си гражданство, оттогава до сега неговата музика е изпълнявана повече в Англия, отколкото в останалите страни.

През 1847, на 38-годишна възраст Менделсон се разболял и умрял. Една година по-рано той написал една оратория специално за английската публика: “Илия”. Основен вдъхновител за написването на тази оратория е бил Илия, най-великият пророк на Израел.

Илия

За разлика от Менделсон, **Илия се появил от нищото.** Ние не знаем нищо за родителите му, за детството му, за вътрешният и външен живот, **нищо освен работата му като пророк.**

Но какъв пророк е бил той! Богът на огъня постоянно го е разпалвал. Винаги когато се срещаме с Илия, той гори. Изисканост? Нежност? Деликатност? Спокойно говорене? Той бил много далеч от тези неща. **Ако ние не можем да разберем защо той винаги и навсякъде е пламтял, той от своя страна не е могъл да разбере защо изглежда, че ние никога не можем да бъде запалени.**

Цар Ахав, най-порочният цар в историята на Израел, решил че ще е политически правилно и изгодно лично за него, той да се моли едновременно както на езическият бог Ваал, така и на Йехова, Светият на Израел. Защо да не се наслаждава на нещата, които Ваал позволява на хората си и едновременно с това да се ползва от защитата, която Йехова обещава на хората си? *(Коментар: Спомнете си прочутата реплика на Бай Ганьо: “С дявола сме добре, но трябва и на Господа да запалваме по една свещ в църквата.” Д.Пр.)* Нали популярните проповедници винаги остават популярни, защото говорят на слушателите си, че ние можем да имаме всички “добри неща” на света, а едновременно с тях да имаме и евангелието на Бога?

С пламтяща ярост Илия прогърмял: “Не! Светият на Израел много скоро ще покаже на всички, че Ваал е незначителен облак дим. А що се отнася до теб, Ахав, **с теб е свършено.** Трупът ти ще бъде изяден от кучетата; уличните кучета ще лочат от кръвта ти.” **И точно така станало.**

Евреите винаги са знаели, че Илия, най-великият пророк на Израел, ще се върне на земята. Той ще се върне в края на времето, когато Божието царство ще се появи на света. Той ще се върне обратно, когато всичко, което Израел е наричал “Идващата Ера” ще изгрее и ще остави под себе си онова, което Израел е наричал “Настоящата ера на злото.”

Когато нашият Господ Исус Христос започнал публичното си служение, критиците му постоянно го хулели с думите: “Той не може да е Месията; всеки знае, че преди да дойде Месията, трябва да се върне Илия. А Илия не се е появявал от 800 години!” Исус им отговарял: “Да, той трябва да се върне. Но той наскоро се върна, но вие му се присмивахте. Вие го наричахте Йоан “потапящият”, “натопяващият” и “тмуркащият”. Но не правете грешка. Илия е тук, поради което словото му продължава да е в сила.”

Павел

Този израилтянин също е сочел към Господа. Но докато Илия е сочел напред в бъдещето към Господа, Апостол Павел е сочел към Господа. Павел непоклонно е вярвал, че Исус Христос е жив и присъства в нашия свят, че той винаги е съвременен, че той никога не е остарял и никога не е излязъл от употреба. Павел произхождал от образовано и заможно еврейски семейство. За разлика от Исус, който е израснал в малък град, детството на Павел е преминало в град Тарс, който е бил център на образованието, търговията и културата. Той е знаел арамейски, латински и гръцки.

Мисията на Павел е свързана с незабравимата му среща на пътя за Дамаск, когато възкресеният Господ го повалил доста грубо на земята (нещо което било чуждо за Павел, но напълно естествено за Илия). След това Павел не можел повече да отрича тази интимност, непосредственост и сила на живота си със своя Господ, така както не можел да отрича, че е жив и че диша. Не е чудно, че във Фил.1:21 той казал просто и с думи, които са лишени от всякаква мисъл за себе си: “Защото за мен да живея е Христос.” Христос, който наистина е бил “живот” за Павел, винаги е бил разпънатият Месия. За разлика от много съвременни християни, които гледат на кръста като на нещо, което Исус е понесъл само за няколко часа в Петък и е изоставил завинаги в Неделя, Павел е знаел, че Господ е възкръснал, но като разпънат на кръста. Павел е знаел, че възкресеният Исус е възкръснал с белезите от страданията върху себе си. Павел е знаел, че възнесението на Христос не означава, че Исус от Назарет се е издигнал над страданията и възможността да бъде нараняван, че Исус продължава да е достижим за погрешното разбиране и измамливостта на хората. Павел е знаел, че възкресението на Христос означава, че Исус от Назарет е победител и че триумфира и действа посред страданията, наранимостта, погрешното разбиране и измамата.

Павел е знаел, че единствено разпънатия на кръста Месия може да се доближи достатъчно близо до крехките хора като нас, за да ни помогне; и той е знаел, че единствено разпънатия на кръста Месия, който е възкръснал и поради това е победил, е в състояние да ни помогне.

От години Апостол Павел имал желание да отиде в Рим, столицата на Римската империя. След това му се искало да продължи по-нататък и да стигне до Испания, където да проповядва евангелието, което до тогава не било известно там. Той успял да отиде в Рим, но не и в Испания. Когато бил в Рим и се намирал под домашен арест, император Нерон решил да превърне християните в “козел за жертвоприношение” и ги обвинил, че те са виновни за пожара, който опустошил значителна част от града. Заедно с Петър, своят колега и апостол, Павел умрял вследствие на дивашката жестокост на Нерон. Но смъртта му позволила да научи това, което очаквал от години: че Христос, който означавал всичко за него в земния живот, е още по-богат в смъртта.